

ത്തിയിൽ എപ്പോഴൊക്കെയും അങ്ങനെയൊരു നോക്കു വിഷയബോധമോ ഉണ്ടായെന്നു വരാമെന്നു ചിലർ ഹാസ്യത്തോടെ വിദ്യയുടെ മേൽപ്പറമ്പിൽ അങ്ങിനെ സിദ്ധിക്കുകയില്ല. വിനയമില്ലാത്തവനായിത്തീർന്നു കയറ്റി എന്നു പറയുവാൻ കാരണം ഇതുതന്നെയാണ്. അറിവു സമ്പാദിച്ചതിനു ശേഷവും അറിവു നൽകിയ വഴിയോട് വിനയമില്ലാത്ത അഹങ്കാരിയായി വർത്തിച്ചാൽ സത്യമായി അറിവുണ്ടാകയില്ല. അൻ കുറവുള്ളവനാണ് എന്നുള്ള ബോധത്തിൽനിന്നുമാണ് അറിവുണ്ടാകുക, ഗുണാധികാരമുള്ള മുമ്പിൽ അവരെ കാണുന്ന ഉടൻതന്നെ അവൻ നന്മസൂക്ഷനായിത്തീരണം. നല്ലശീലനായിരിയ്ക്കണമെന്നുള്ള ഉപദേശം വിദ്യാർത്ഥിയ്ക്കു വേണ്ടി മാത്രമല്ല അധ്യാപകനും കൂടി ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ആയം സർവ്വജ്ഞനാരു. ലോകത്തിൽ അന്യരും ഓരോ മനുഷ്യരിലും കാണാൻ കഴിയും. അതുകൊണ്ട് പുഷ്പനാരോടുള്ള ആരോടും ഏവർക്കും അത്യാവശ്യമാണ് അഭിമാനംകൊണ്ട് അളളിയുന്നവൻ അഭിമാനമായില്ല.

കോപമാണ് രണ്ടാമത്തെ ദോഷം. കോപം വിവേകത്തിന്റെ ചുട്ടുകാടാണ്. കോപംകൊണ്ടു മതിമറന്നവൻ എന്തെ സംസാരിയ്ക്കാവൂ ഇന്നതെ ചെയ്യാവൂ എന്നു മറന്നുപോകുന്നു. ശ്രോധശീലനായ ഒരുവൻ വിദ്യ ഉപദേശിച്ചാൽ അത് വ്യർത്ഥമാണ്. ശ്രോധത്തിനു വശംവതനായിരിയ്ക്കുമ്പോൾ അറിവു ചൊല്ലിക്കൊടുത്താൽ ഫലം വിപരീതമേ ആയിരിയ്ക്കുകയുള്ളൂ. ഫലമുണ്ടായ സംഗതികൾ ഉപദേശിച്ചു കൊടുത്താലും കോപാവേശംകൊണ്ട് അപ്പോൾ അതു തെറ്റായി ചിന്തിച്ച് ഉപേക്ഷിയ്ക്കുകയോ ഉള്ളൂ. ശ്രോധം ശമിച്ചശേഷം ശാന്തനാവേണ്ടിൽ അതായാകട്ടെ മധുരവചനം മൃദുവചനംകൊണ്ടു അതേപ്പറ്റി അവൻ വിചാരിയ്ക്കുകയും അതു മനസ്സിൽ പതിയുകയും ചെയ്യുന്നു. കോപത്തിൽ മുഴുകിയിരിയ്ക്കുമ്പോൾ ചിന്തിയ്ക്കുവാനുള്ള ശക്തി കുറയ്ക്കപ്പെടുന്നു. ശ്രോധം ഭേദമായിട്ടുള്ള അഗ്നിതന്നെയാണ്. നല്ലതോ ചീത്തയോ എന്തെങ്കിലും അതിൽ ഇട്ടാൽ അകപ്പെട്ടെരിഞ്ഞുപോകുന്നു. അതുകൊണ്ട് ശ്രോധശീലൻ അറിവു സ്വീകരിയ്ക്കുവാനുള്ള പാത്രമല്ല. വിദ്യാർത്ഥി എപ്പോഴും കോപം അടക്കണം. എല്ലാ സംബന്ധംകൊണ്ടാണോ കോപമുളവാകുന്നത്

അതിൽനിന്നും ദൂരെ ഇരിയ്ക്കാനോ മാടാനോ ശ്രമിയ്ക്കണം. യാദൃച്ഛികമായി കോപം വന്നാൽ അതിനെപ്പറ്റി പശ്ചാത്താപമുണ്ടാകണം. എന്തു കാരണത്താലാണ് എന്നിയ്ക്കു കോപമുണ്ടായതെന്ന് ശാന്തമായി വിചാരിയ്ക്കണം. മേലിൽ കോപം വരാതിരിയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി ദൃഢനിശ്ചയം ചെയ്ത മനസ്സു സ്ഥലപ്പെടുത്തണം. ശ്രോധംകൊണ്ടു സ്നേഹം നശിയ്ക്കുകയും വിവേകത്തിനും വിചാരത്തിനുമുള്ള ശക്തി മങ്ങിപ്പോകുകയും ചെയ്യുന്നു.

പ്രമാദമാണ് മൂന്നാമത്തെ അറിവു കെടുത്തുന്ന ദോഷം. പ്രമാദമെന്നു പറഞ്ഞാൽ ചെറുപ്പം കൃത്യങ്ങളിൽ ഗൗരവമില്ലാത്ത, ശ്രദ്ധയില്ലാത്ത, വേണ്ടത്ര മനസ്സുവെക്കുന്നതെ ഇരിയ്ക്കുക എന്നർത്ഥമാണ്. ചെറിയ കുറ്റങ്ങളിൽനിന്നും വലിയ ദോഷങ്ങൾ പലപ്പോഴും സംഭവിക്കാറുണ്ട്. ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തി ജാഗ്രതയില്ലാത്ത പല അനുകൂലങ്ങളോടുകൂടി എങ്ങിനെയെങ്കിലും ചെയ്തുകൊള്ളുക എന്നുള്ളതിനാണ് പ്രമാദമെന്നു പറയുന്നത്. അപ്രകാരമുള്ള പ്രമാദത്തിനു അന്ധരായ പ്രകാരമുണ്ടെന്നു ഭൈനശാസ്ത്രങ്ങൾ പറയുന്നു. തനിയ്ക്കുള്ള കഴിവും കൈവശമുള്ള സാധനങ്ങളും തന്റെ സമയവും നല്ല കാര്യങ്ങൾക്കായി ചിലവാരാക്കുന്നതെ ഉപയോഗം ചെയ്തു വ്യർത്ഥമാണെന്ന് പ്രമാദത്തിന്റെ ഛലമാണ്. മദ്യപാനം, വിഷയസേവ, കഷായം, നീന്ദ, വികാരം ഇവയെല്ലാം പ്രമാദങ്ങളാണ്. മദ്യമെന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് കള്ളുകുടി മാത്രമല്ല. അർത്ഥശോഭനമല്ല. ഒരുവനെ ലഹരി പിടിപ്പിയ്ക്കുന്നതിനു, തന്നെത്താൻ മറന്നുപോകുന്നതിനു, കാരണമാകുന്ന എല്ലാവിധ ദുർവ്വൃത്തികളും മദ്യംതന്നെ. ഇന്ദ്രിയവിഷയങ്ങളിലുള്ള ആസക്തിയെയാണ് വിഷയമെന്നു ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞത്. തിന്നാനും കുടിയ്ക്കാനുമുള്ള കൊതി ജീവഹോസ്രിയത്തിനുള്ള ആസക്തിയാണ്. ജീവഹോസ്രിയത്തിന്റെ ആസക്തി വലിപ്പിയ്ക്കുന്നതെ ലാലുവും പുഷ്പികരവുമായ ആഹാരമാണ് വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഉപകാരപ്രദമായിട്ടുള്ളത്. കർമ്മമായ കാര്യം കാണുക, വികാരം ഉദിച്ചിപ്പിടുന്ന ബാഹ്യസന്ദർഭത്തിൽ ആസക്തനാവുക, എന്നിങ്ങിനെയുള്ള സംഗതികൾ വിദ്യാർത്ഥികൾ വിഷമായി വിചാരിക്കണം. അശീല

മോ ശ്രീ രമോ ആയ മായ സംസാരിച്ചുക, അഴുപ്പാ
ട്ടുകൾ കേൾക്കുക, അശ്ലീലസാഹിത്യം വായിക്കുക, വ
സ്ത്രധാരണത്തിലും മറ്റും ഫാഷൻ മാത്രം നോക്കുക,
ധാരാളം സെൻറർ മറ്റും തേക്കുക ഇവയെല്ലാം ഇന്ദ്രി
യവീഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ദോഷകര
ങ്ങളാണ്. ഇവയിലെല്ലാം മനസ്സമർപ്പിച്ചാൽ വിദ്യാ
ർത്ഥിയുടെ ലക്ഷ്യം മാനുഷപോകുന്നു. മനസ്സു കണമെന്നും
ഭരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. വിഷയസുഖത്തെപ്പറ്റി സ്വ
പ്നം കാണുന്നതിൽ സമയം വീണായിപ്പോകുന്നതിനു
പുറമെ പഠിത്തത്തിൽ മനസ്സു നിൽക്കുകയില്ല.

മൂന്നാമതായി പ്രസ്താവിച്ച കഷായമെന്ന സാങ്കേതി
കപദംകൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത് ശ്രോധം, മാനം, മായ,
ലോഭം ഇവയാണ്. ഇവയിൽ ശ്രോധവും മാന
വും മേൽ വിവരിച്ചു. മായയെന്ന പദത്തിനിവിടെ
കപടമെന്നാണർത്ഥം. ഉള്ളിൽ ഒന്നും പുറമെ മറ്റൊ
ന്നും കാണിക്കുക, ഉള്ള പൊള്ളയായിരിക്കുമ്പോൾ നി
റഞ്ഞതുപോലെ പുറമെ കാണിക്കുക. ഈ ധൂർത്ത
വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു ബാധകമാണ്. വിദ്യാർത്ഥി സരള
സ്വഭാവനായിരിക്കണം. ഒരിക്കലും നേരില്ലാ
ത്ത തട്ടിപ്പുകാരനാകരുത്. ലോഭം എല്ലാ അന
ർത്ഥങ്ങൾക്കും മൂലമാണ്. മരുവൻ ലോഭംകൊണ്ട് ത
ന്റെ സാർത്ഥം നേടുന്നതിൽ മുഴുകി ബാക്കിയെല്ലാം
മറന്നുപോകുന്നു. ഹിതോപദേശം അയാൾക്കു സ്വീകാ
യ്ക്കില്ല. വിദ്യാർത്ഥിക്ക് വിദ്യാസമ്പാദനത്തിലൊന്നിൽ
മാത്രമെ ലോഭമുണ്ടാകാൻ പാടുള്ളൂ. അധികമധികം
അറിവുണ്ടാകണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹംഗയല്ല, അറിവൊ
ഴിച്ചുള്ള ബാക്കി വസ്തുക്കളിലെ അഭിലാഷം വിദ്യാ
ർത്ഥിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പ്രധാനമല്ല. വിദ്യാ
യാണ് അയാൾക്കു പ്രധാനം. എങ്കിൽ മാത്രമെ മേൽ
ഗതിയുള്ളൂ.

നാലാമത്തേതായ പ്രമാണം നിദ്രയാണ് അധിക
മുറങ്ങുന്നത് വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു യോജിച്ചതല്ല. പക
ലുറങ്ങുകതന്നെയാകില്ല. ശരീരം രോഗമില്ലാതെ സു
ഷ്ണിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി അത്യാവശ്യമുള്ളിടത്തോളം
ആറോ ഏഴോ മണിക്കൂറുനേരത്തേക്കുള്ള ശാഡനിദ്ര
രാത്രിയിൽ ഉണ്ടായാൽ മതിയാകും. രാവിലെ വളരെ
നേരത്തെ ഉണരുന്നതിനുള്ള അദ്ധ്യാസമുണ്ടായാൽ വള

രെ നല്ലതാണ്. ആ സമയം പഠിക്കുകയും ആലോചി
ക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് ഫലപ്രദമാണ്. പുറുരാത്രി
യിൽ അധികസമയം ഉറങ്ങാതിരിക്കുന്നതും ഗുണകര
മല്ല. അതുകൊണ്ട് രാവിലെ ഉണരൽ സാധിക്കാതെ
പോകും. അമസിച്ച്റത്തി നേരത്തെ എഴുന്നേൽക്കു
വാൻ ശ്രമിച്ചാൽ ഉറക്കക്കുറവുകൊണ്ട് ഉത്സാഹക്കു
റവും ശരീരത്തിൽ ചൊടിപ്പില്ലായ്മയും സംഭവിക്കും.

വികഥാ എന്ന് അഞ്ചാമതായി പറഞ്ഞത്
വ്യർത്ഥമാണെന്ന് സൂചിപ്പിക്കുന്നു. പ്രയാണമുള്ള
തിലുമധികം സംസാരിക്കുന്നത് വചനശക്തിയെ ദുരു
പയോഗപ്പെടുത്തുകയാണ്. സോളുക, മറ്റുള്ളവരു
ടെ കുറവും കുറവും പറയുക, രാജകാര്യവും നാട്ടുകാ
ര്യവും വിസ്തരിക്കുക, ശാപ്പാടുകാര്യം വാണിജ്യം,
ലൈംഗികമായ സംഭാഷണം നടത്തുക ഇതെല്ലാം വി
കഥയാണെന്നു പറയുന്നു. വിദ്യാർത്ഥി ഇവയിൽനിന്നും
രക്ഷനേടണം. ഏറെ വർത്തമാനം പറയുന്നവൻ, വാ
ചാലൻ ഒരിക്കലും ശാഡചിന്തകനാവുകയില്ല. അയാ
ളുടെ വിലയേറിയ സമയം നശിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. ഇങ്ങി
നെ പ്രമാണത്തിന്റെ അഞ്ചു പീഠികകളും വെണ്ണിച്ചു.
ഇനിയും വിദ്യയുടെ ബാധകങ്ങളായ അഞ്ചു കൂട്ടം സംഗ
തികളിൽ നാലാമത്തേതായ രോഗവും അഞ്ചാമത്തേ
തായ ആലസ്യവും എതുപ്രകാരമാണെന്നു വെണ്ണിക്കാം.

ശരീരം വിശിഷ്ടമായ ഭക്ഷണമാകയാൽ
അതിനെ വേണവണ്ണം രക്ഷിക്കണം. മനസ്സുമാരോഗ്യ
വും തമ്മിൽ ആഴമായ സംബന്ധമുണ്ട്. രോഗിയുടെ
മനസ്സിൽ ശാന്തിയും വ്യവസ്ഥയുമുണ്ടായിരിക്കയില്ല
എന്ന കാരണത്താൽ അയാൾക്കു വേണവണ്ണം അറിവു
സമ്പാദിക്കാൻ കഴിവില്ല. രോഗപീഡിതനായ വി
ദ്യാർത്ഥി നിദ്രിച്ചുസമയത്തു വിദ്യാലയത്തിലെത്താൻ
സമർത്ഥനാകുന്നില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, എത്തിച്ചെന്നാലും
അയാളുടെ മനസ്സു പതറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. രോഗ
പീഡ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു ബാധകമാണെന്നു എല്ലാവ
രും പ്രത്യക്ഷമായി അനുഭവമുള്ള സംഗതിയാണ്. അ
തുകൊണ്ട് രോഗലക്ഷണം കാണുന്നതിനു മുന്പുതന്നെ
ആരോഗ്യം സ്ഥിരമായി നിർവഹിക്കുന്നതിനു വിദ്യാ
ർത്ഥി തക്ക ഉപായങ്ങൾ അവലംബിക്കുകയും വല്ല രോഗ
വും നേരിട്ടാലുടൻ അതകുറുന്നതിനു വേണ്ടി ശ്രമി

കേയും വേണം. അതിനു വേണ്ടി വ്യായാമം ചെയ്യുക മനസ്സിനേയും ശാന്തമായി രക്ഷിക്കുക.

പ്രവൃത്തിശീലവും ആലസ്യവുംകൂടി എന്നും പിന്നാക്കത്തിലാണ്. മടിയൻ പിന്നീട് ചെയ്തുകൊള്ളാം ഇനിയൊരിക്കൽ പ്രവർത്തിച്ചുകൊള്ളാം എന്നു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പ്രവൃത്തി ചെയ്യേണ്ട സമയം കഴിഞ്ഞുപോകുകയും ചെയ്യേണ്ട കാര്യം അപ്പോൾ അയാൾ ചെയ്യാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വിദ്യാർത്ഥി ഒരിക്കലും സമയം വീണായിപ്പോകാൻ അനുവദിക്കരുത്. മടി അടുത്തുപോലും വരാനനുവദിക്കരുത്. ഇന്നു ചെയ്യേണ്ടത് നാളെ ചെയ്യാം ഇപ്പോൾ ചെയ്യേണ്ടതു പിന്നീട് ചെയ്യാം എന്നിങ്ങനെ ഒരിക്കലും മുന്നോട്ടു തള്ളാൻ പാടില്ല. ഏതു കാര്യം ഏതു സമയം ചെയ്യേണ്ടതോ സമ്പൂർണ്ണശ്രദ്ധയോടും ഏകാഗ്രതയോടും കൂടി അത് അപ്പോൾ ചെയ്യണം. ആലസ്യം ഇങ്ങിനെ നമുക്കു മഹാശത്രുവാകയാൽ വിദ്യാർത്ഥിവിശേഷിച്ചും അതിനു അല്പവും ഇടംകൊടുക്കരുത്.

ഇനിയും 'ഉത്തരാധ്യായസ്തു'ത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെ വിദ്യാർത്ഥികൾ സമ്പാദിക്കേണ്ട എട്ടു ഗുണങ്ങളെ വിവരിക്കാം. മന്നാമതായി വരുന്ന ഗുണം ശാന്തിയാണ്. ഇവിടെ ശാന്തിയെന്ന പദംകൊണ്ട് ഗ്രഹിക്കേണ്ടത് അതിനു വിട്ടുള്ള കളിയും ചിരിയും നേരസ്ഥാപനമെല്ലാം കളഞ്ഞ് എപ്പോഴും അടക്കത്തോടുകൂടി ഉപാദേശം ഗ്രഹിക്കുക എന്നുള്ളതാണ്. ശാന്തി വേണമെങ്കിൽ ഗാംഭീര്യം പാലിക്കണം. അക്ഷമ വെടിയണം. രണ്ടാമത്തെ ഗുണം ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ അടക്കുക എന്നുള്ളതുതന്നെയാണ്. വിദ്യാർത്ഥി ഇന്ദ്രിയജയത്തിനായി നിരന്തരം ശ്രമിക്കണമെന്നു മുമ്പേ പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. മൂന്നാമതായി വിദ്യാർത്ഥി തന്റെ കുറവുകളും ദോഷങ്ങളും കണ്ടുപിടിച്ചു വർത്തിക്കാൻ ശ്രമിക്കണം. അന്യരുടെ ദോഷങ്ങൾ നോക്കി നമുക്കുതന്നെ ഗുണങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കുന്നവനും തന്റെ ദോഷങ്ങൾ നോക്കിക്കണ്ടുപിടിച്ചു പരിഹരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നവനാണു ശ്രേഷ്ഠൻ. നാലാമതായി വിദ്യാർത്ഥി സദാചാരവും സത്സഭാവവും പാലിക്കണം. അഞ്ചാമതു ബ്രഹ്മചര്യമാണ്. പൂർണ്ണബ്രഹ്മചര്യമോ നിശ്ചിതബ്രഹ്മചര്യമോ പാലിക്കുകയല്ലാതെ ഒരിക്കലും സൈപരചാരം ആക്കം പാടില്ല. അനുസരിക്കി ആരാമതായി കണക്കാക്കാം. ഇന്ദ്രിയബോധപനായിട്ടുള്ളവ

നു ശ്രേയസ്സുദർശനമാകയാൽ വിഷയങ്ങളിലുള്ള അത്യാസക്തി വിടണം. സത്യാഗ്രഹമാണ് ഏഴാമത്തെ ഗുണം. സത്യം പാലിക്കുവാനുള്ള നിർബ്ബന്ധബുദ്ധി എപ്പോഴും ഉണ്ടായിരിക്കണം. തനിക്കു തെറ്റാ വന്നാലുടൻ അതു സ്വീകരിച്ചു പരിഹരിക്കാൻ ശ്രമിക്കണം. എട്ടാമത്തെ ഗുണം സമാധിച്ച് അല്ലെങ്കിൽ ഷമയോടുകൂടി എല്ലാം സമാധിക്കുവാനുള്ള ശക്തി. ഇവ എല്ലാവരും ശ്രേയസ്സുമാണ്. വിദ്യാർത്ഥിക്കു പ്രത്യേകിച്ചും.

ഒർഗുണങ്ങളിൽനിന്നും അകലുകതന്നെയാണ് സദ്ഗുണങ്ങളോടുള്ള സമീപനം. അറിവു സമ്പാദിക്കുവാൻ ബാധകമായിട്ടുള്ളവയെ സംധകമായ ഗുണങ്ങളെക്കൊണ്ടു തടക്കണം. വിദ്യാർത്ഥിയുടെ ജീവിതം നിയമബദ്ധവും സംയമപൂർണ്ണവും ആയിരിക്കണം. ലക്ഷ്യം എന്താൻ നിരന്തരം പ്രയത്നിക്കണം. മനസ്സും ഇന്ദ്രിയങ്ങളും ചിതറിപ്പോകുന്നതുവരേക്കുതത്ത്. പരാജയം പറ്റിയാലും ഷമയോടുകൂടി സംഭവിക്കാതെ നിരന്തരം പ്രയത്നിക്കണം. നിരന്തരാഭ്യാസംകൊണ്ട് ആദ്യം പ്രയാസമായിത്തോന്നിയതും പിന്നീട് സരളമായിത്തീരും. സത്സംഗത്തിനുള്ള അവസരം വിടാതെ ഔദ്യുസംസർത്തിൽനിന്നും ദുർവ്യസനങ്ങളിൽനിന്നും അകന്നു താൻ തന്നെത്തന്നെ രക്ഷിക്കണം. മൈത്രിയും വിവേകവും എപ്പോഴും വളർത്തണം. പരസ്പരമുള്ള മാതാവിനെപ്പോലെയോ സഹോദരിമാരെപ്പോലെയോ നോക്കി അവരോടാദരപൂർവ്വം വർത്തിക്കുക. ഗുണവാന്മാരോടും ഗുണജനങ്ങളോടും വിനയപൂർവ്വമായി സദാ വ്യവഹരിക്കുക. സദാസമയവും യഥാർത്ഥവിദ്യാർത്ഥിയായി സ്വാധ്യായനിരതനായി അഖസതയില്ലാതെ കൃത്യസമയത്ത് സ്വപ്രവൃത്തികൾ ചെയ്തു സന്മുഖങ്ങളുപോൾ പരോപകാരം ചെയ്തു ജീവിക്കുന്നവനാണ് യഥാർത്ഥവിദ്യാർത്ഥി. വിദ്യാഗർവം ഒരിക്കലും ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ല. സംസ്കരിച്ച ജീവിതം നയിക്കാനായിരുന്നു. അതുപോലെ ആചരിക്കണം. ലഭിച്ച അറിവ് അനുഷ്ഠാനത്തിലേയ്ക്കുവെക്കുകയും അതു വലിക്കുകയുമാണ്. ഇതാണ് ലൌകികവും ധർമ്മികവുമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം.

(ഹൈന്ദവവിമാനസത്തിലെ കല്യാണമാസികയിൽ ശ്രീ അഗമചന്ദ്രജി നാഥദാ ഏഴാമിയ ലേഖനത്തെ ആശ്രയിച്ചെഴുതിയത്.)

വിശ്വദീപം

വന്ദനം സ്വാമിൻ, വിവേകാനന്ദം, വിശ്വത്തിന്റെ -
സുന്ദരപ്രദീപമേ, വന്ദനം ജഗൽഗുരോ,
താവകജന്മത്തിന്റെ ശതവാഷികമഹം.
ഭൂവിതിൽ വെന്നിടുന്നു, സർവ്വസംപൂജ്യം പുണ്യം.

അന്ന ഭരതീകത്തിന്റെയന്ധമം തമസ്സികൽ
മന്നിടമനല്ലമായ് മുഴുകിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ,
ധർമ്മശ്ലീകർ തൂകിയുടയം കൊണ്ടാനന്ദം -
നിമ്മലാത്മാവേ, കർമ്മമിതൻ മാനം കാക്കൻ.

അന്ധമം വിശ്വാസത്താലാവിള ഹൃദയരായ്
ചിന്തയറ്റാശാപാശബദ്ധരായ് നിരന്തരം.
പീഡിതനാനാ ജനകോടിയെ, കിംകർത്തവ്യം -
മൃഡരെ സഹജരെയ്യും കണ്ടെത്തൻ,
അഖിയം കരളമായ് വിട്ടനിശ്വാസത്തിന്റെ -
യലകൾ വിശ്വത്തിനെക്കോർമ്മയിൽക്കൊള്ളിച്ചല്ലോ.

“ഉണരൂ വേഗം നിങ്ങളുണരൂ സഹജരേ,
ചുണയാന്നിനി നിജകർത്തവ്യമനുഷ്ഠിച്ചു
പാരതന്ത്ര്യത്തിൽ നിന്നും മാരതമയമണെ.
ധീരമായതിൻ നാം സന്നദ്ധരായിടേണം.
ജാതിയും മതങ്ങളും നമ്മൾതൻ മാറ്റത്തിൽ -
ലേതുമേ പ്രതിബന്ധമാകരുതൊരു നാളും.
ഏകദൈവത്തിൻ മക്കളെല്ലാം സഹോദരർ
ഏകമേലക്കും നമ്മൾക്കീശ്വരസാക്ഷാൽക്കാരം.
ആതുരസംസേവനമല്ലാതെ ദൈവപ്രീതി -
ജ്ഞാനുവാൻ മറ്റൊന്നില്ല നേരായ മാഗ്ഗം മന്നിൽ.
സ്വപന്തമാം സുഖത്തിനായ് സർവ്വസ്വമെഴുപ്പിക്കും.
സ്വപന്തമാം ക്ഷേമത്തിനായ് കാവിമുണ്ടുടപ്പോക്കും,
ഈശ്വരനകിഞ്ചനശ്ശനൻ, ഭക്തപ്രിയൻ
ശാശ്വതമനഃ ശാന്തിയേകകില്ലൊരിക്കലും.
ചെയ്യുക കർമ്മം ധർമ്മം വേദോക്തം, മനശ്ശാന്തി -
നെയ്യുക, ഫലേച്ഛയെ തൂജിക്ക, ലോകം വെൽക.”

ഈവിധം നവോജ്ജ്വലഭാഷണങ്ങളാലങ്ങ-
 ഓവുക. നേൻ, ലോകം വിസ്മയഭരിതമായ".
 പെരസ്സുഭിഷികളി പണ്യം. ജ്യോതിസ്സിന്റെ
 ഗൗരവപ്രഭാവം പൊഴിയാതിരുന്നെങ്കിൽ,
 ജനമായിരുന്നേനേ ലോകമേ, തവ മൗ-
 ള്ചിണപുണ്യയായേനേ ഭാരതക്കുമേ, നീയും.

'മിസ്'മേയോ' പിറന്നുള്ളൊരുവു സ്വപ്നീൻ, തവ
 നിസ്സലപ്രഭാവത്തെ സ്മരിക്കാതിരുന്നില്ല.
 ശ്രീ 'നിവേദിത'യെന്ന ശിഷ്യയെയാക്കുകി-
 ശ്രീ നികേതന മായാശാഗള സൗമ്യജ്യോ-
 വനം. രാമകൃഷ്ണശിഷ്യപുംഗവാ, സ്വപ്നീൻ-
 വനം. ശ്രീശാരദാവത്സലാ, ജഗൽഗുരോ.

വിപ്രൻ കെ. കേശവൻനായർ,

ഗുരുഭക്തിയും ശിഷ്യപ്രീതിയും

ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനുമായി നരേന്ദ്രനണായിരുന്ന
 ബന്ധം ഏറെയും ദൃഢവും അദ്ഭുതകരവുമായ ഒന്നാ-
 യിരുന്നു. അവർ ഇരുവരുടേയും ആത്മാക്കൾ ഒന്നായി
 ഭവനവനപോലും അവരുടെ ശിഷ്യരും ഭക്തന്മാരും
 അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചുവരുന്നു. നരേന്ദ്രൻ ശ്രീരാമകൃഷ്ണ-
 ദേവനോടു് 'അങ്ങ് ഇശ്വരനെ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?' എ-
 ന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ നരേന്ദ്രനണായിക്കൊണ്ടിരുന്ന
 ആഖ്യാനപുരോഗതി ഇശ്വരസാക്ഷാത്കാര-
 ത്തിൽ പശ്ചാത്താപിച്ചു. ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ മഹാ-
 സമാധിയ്ക്കു മുമ്പ് തന്റെ ആഖ്യാനപുരോഗതി നരേ-
 ന്ദ്രനിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോഴാണ് നരേന്ദ്രന്റെ ആ-
 ഖ്യാനപുരോഗതി ഉച്ചകോടിയിലെത്തിയത്. ഗുരു-
 വിൽനിന്നു ലഭിച്ച ആ ശക്തികൊണ്ടാണ് നരേന്ദ്രൻ
 പില്ലാവണ്ണ് വൈദികരും പുനരുദ്ധരിയ്ക്കുകയും
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആധുനികസന്ദേശം ലോകത്തിൽ
 പ്രചരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ചെന്നത്.

നരേന്ദ്രനിൽ നിഗൂഢമായിരുന്ന ആത്മപ്രഭാവം

തെപ്പറി ശരിയാംവണ്ണം അറിഞ്ഞിരുന്നതുകൊണ്ട്
 നരേന്ദ്രനെ തന്റെ ശിഷ്യനായി സ്വീകരിക്കുന്നതി-
 നും ആത്മീയോപദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതിനും ശ്രീരാമകൃ-
 ണ്ണദേവൻ ദർശനവും പ്രദർശിപ്പിച്ചു. നരേന്ദ്രനെ കു-
 ള്ള ദിവസങ്ങളെ കാണാൻ കഴിയാതെ വന്നാൽ ന-
 രേന്ദ്രനോടുള്ള സ്നേഹാധിക്യം മൂലം ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേ-
 വൻ അസ്വസ്ഥനായും ആകാശഭരിതനായും തീര-
 മാതിരുന്നു. ചിലപ്പോൾ ദുഃഖിച്ചു കരയുകയും കൂടി
 ചെല്ലാത്തു. ഇപ്രകാരം ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ പ്രദർശി-
 പ്പിച്ച സ്നേഹാധിക്യത്താൽ നരേന്ദ്രൻ ആകൃഷ്ടനായി
 തീർന്നുവെന്നു ചൊല്ലാം.

മരിയ്ക്കൽ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ നരേന്ദ്രനെ കാ-
 ണാത്തു വിഷ്ണുനായിരുന്നപ്പോൾ രാമദയാൽ എ-
 ന്നും ബാബുലാമ് എന്നും പേരുള്ള രണ്ടു ഭക്തന്മാർ അ-
 ദ്ദേഹത്തിന്റെ സമീപം വരുവാനിരുന്നതായി, അവരോ-
 ടു നരേന്ദ്രനെപ്പറ്റി കശലം ചോദിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേ-
 ഹം ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു: "വളരെ ദിവസങ്ങളായി

പ്രബുദ്ധകരേട്ടം

നരേന്ദ്രൻ ജീവിത വഴിയിൽ, എന്തിനും നരേന്ദ്രൻ കാര്യങ്ങൾ അറിയാതെ ആഗ്രഹമുണ്ട്. നിങ്ങൾ യോഗത്തിൽ നരേന്ദ്രൻ ഉണ്ടെന്ന് ഇങ്ങനെ വാർഡ് പറയണം. നരേന്ദ്രൻ പറയണം: "നരേന്ദ്രൻ മെഡിക്കലിൽനിന്നായിട്ട് ആ മെഡിക്കൽ കോളേജിൽ അവിടെ കഴിച്ച് കൂട്ടിയിട്ട് പിറ്റേന്ന് നരേന്ദ്രനെ കാണാമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. അതിൽ പങ്കിടുന്നതും മനോഹരം ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അസ്വസ്ഥനായി അവരെ സമീപിച്ചു. "ഉറക്കുകയോ" എന്നു ചോദിച്ചു. ഉറക്കെ ഉറക്കുകയല്ല എന്നു പറഞ്ഞ് അവർ എഴുന്നേറ്റു. "നരേന്ദ്രനോട് ഇങ്ങനെ വാർഡ് പറയണം. നരേന്ദ്രനെ കാണാത്തതിനാൽ എന്റെ ഹൃദയം അത്യധികം വ്യാകുലപ്പെടുന്നു. നനഞ്ഞ തൂണി പീഴിയുന്നതുപോലെ എന്റെ ഹൃദയം ആരും പിഴിയുന്നതായി എന്തിനും അറിയണം." ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടു കേൾക്കാൻ, നരേന്ദ്രൻ അമിതമായി കേൾക്കുന്നതോടെ വാക്കുകൾ പറഞ്ഞ് അദ്ദേഹത്തെ സമാധാനിപ്പിച്ചു ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ ഈ അസ്വസ്ഥത കേൾ് അവർക്കിടയിലും അല്പം സംഭവം നയിച്ചു. അന്നു രാത്രിയെന്ന വിജയം പല പ്രാവശ്യം ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അസ്വസ്ഥനായി നരേന്ദ്രനെ കാണാനുള്ള തന്റെ ആഗ്രഹം അവരെ അറിയിച്ചു.

മെഡിക്കൽസ്റ്റാഫ് എന്ന ഒരു കേന്ദ്രം മെഡിക്കൽ ഇലക്ട്രോൺ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്: "ആ ദിവസം നരേന്ദ്രനെ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അത്യധികം പ്രശംസിച്ചു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് നരേന്ദ്രനെ കാണുന്നതിനുള്ള അഭിമാനം അദ്ദേഹത്തെ അസ്വസ്ഥനാക്കി. വേഗത്തിൽ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അടുത്ത വാരത്തിൽ പോയി 'വരദോയിനി, ദിവ്യജനനീ' നരേന്ദ്രനെ കാണാൻ എന്തിനും മിഡിക്കലിൽ വെച്ച് എന്നു ഉറക്കെ നിശ്ചയിച്ചു. അദ്ദേഹം മടങ്ങിവന്ന് ഇലക്ട്രോൺ പറഞ്ഞ് 'അൻ അവനെ കാണാൻ വേണ്ടി എത്ര കഷ്ടം. എന്നിട്ടും നരൻ വരുന്നില്ലല്ലോ! അവനെ കാണാത്തതില്ല എന്റെ ഹൃദയം വളരെ ദുസ്സഹമായിത്തീരുന്നു. എന്നാൽ അത് നരൻ വരവെ അണിയില്ലല്ലോ! ഒരു വൃദ്ധൻ ആ കൂട്ടിക്കുറവായി എത്ര ദുഃഖിക്കുകയും കഷ്ടപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഖോങ്കർ എ

ന്നു പറയുക: നിങ്ങൾ എന്റെ സ്വന്തം ആഴ്ചയെക്കൊണ്ട് നിങ്ങളോട് ഇലക്ട്രോൺ വാർഡ് പറയുക എന്തിനും മെഡിക്കൽ. പക്ഷേ മെഡിക്കൽ എന്തു വിചാരിക്കും! എന്തിനും അപ്പോൾ എന്നെത്തന്നെ അക്കാര്യം കഴിയുന്നില്ല! പിന്നീട് നരേന്ദ്രൻ വന്നപ്പോൾ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനെക്കുറിച്ചു സന്തോഷവും ഇതുതന്നെയാണ് വരുത്തിയത്."

കേരളത്തിലെ വളരെപ്പേർ ചേർന്ന് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ ജന്മദിനം ആഘോഷിച്ച ഒരു അവസരത്തിൽ നരേന്ദ്രൻ അവിടെ സന്നിഹിതനായിരുന്നില്ല. ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അതിന്റെ കാരണമെന്തെന്നു ചിലരോടും ആരോടും അന്വേഷിച്ചു നരേന്ദ്രൻ കേൾക്കുന്ന ശ്ലാഘാപത്രിക ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനെ തരസ്സാക്കി. ഉടൻതന്നെ അദ്ദേഹം നരേന്ദ്രന്റെ ദേഹത്തിലേക്കു ചരിഞ്ഞിട്ട് സമാധിയിൽ ചെന്നു. പിന്നീട് ബന്ധുബന്ധം വന്നപ്പോൾ നരേന്ദ്രൻ പലവിധ ബോധസൂക്ഷം നൽകി ഉപേക്ഷിച്ചു.

ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനെ ഗുരുവായി സ്വീകരിച്ചതിനുശേഷം അഞ്ചുവർഷക്കാലം തുടർച്ചയായി, ആഴ്ചയിൽ ഒന്നോ രണ്ടോ പ്രാവശ്യം വീകും, കേൾക്കുന്നതോടുകൂടി നരേന്ദ്രൻ ഗുരുവിനെ ദർശിച്ചിരുന്നു. ചിലപ്പോൾ തുടർച്ചയായി കുറെ ദിവസങ്ങൾ അവിടെ താമസിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഈ അവസരങ്ങളിൽ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ മെഡിക്കൽ, പരിശുദ്ധവികാരം, ഈശ്വരഭക്തി എന്നിവയെപ്പറ്റി വിശ്വാസവും ബഹുമാനവും നരേന്ദ്രനിൽ ഉൾപ്പടർന്നു. അതുപോലെ നരേന്ദ്രന്റെ സ്ഥിരതയെയും മനോഹരതയെയും സത്യാന്വേഷണശീലത്തെയും സ്വാശ്രയശക്തിയെയും പറ്റി ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനും അത്യധികം ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. നരേന്ദ്രന്റെ വിശിഷ്ടഗുണങ്ങളെപ്പറ്റി മനസ്സിലാക്കുവാൻ സമാനഗുണങ്ങൾക്കു സാധിച്ചിരുന്നില്ല, എന്നാൽ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ ശരിയായവണ്ണം മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. അദ്ദേഹം നരേന്ദ്രനെയും മറ്റും കുറെ ശിഷ്യന്മാരെയും നിത്യസിദ്ധന്മാർ എന്നുപോലും സംബോധന

ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈ ശിഷ്യർ ജനനാതന്നെ സിദ്ധന്മാരായിരുന്നുവെന്നും അവർ ജനിച്ചത് ലോകകല്യാണത്തിനായിരുന്നുവെന്നും അദ്ദേഹം ചലച്ചിത്രം പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു. നാരദന്തിൽ ദോഷാഭാവം ചെയ്തിരുന്നവരെ അദ്ദേഹം ശാസിക്കുകയും അവരുടെ കുറ്റം കാണുകയും അവർ ശിവനിൽനിന്നു തിരിച്ചുവന്നുവെന്നും അവരെ പാണ്ടി നെന്താണിപ്പോഴും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നാരദനെപ്പറ്റിയോ നാരദന്റെ പ്രവൃത്തികളെപ്പറ്റിയോ അഭിപ്രായം പറയാൻപോലും മറ്റുള്ളവർക്ക് പ്രാപ്തിയില്ലായിരുന്നെന്നാണ് ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭാവേൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. “ഏകദേശം വലിയ സ്നേഹിതരോട് ചേർന്ന് നാരദൻ ദുർഗ്ഗാഭിഷേകത്തിൽനിന്നും” എന്ന് മറ്റൊരു ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭാവേനോട് പറഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറുപടി ഈ വിധമായിരുന്നു. “ആ പ്രസ്താവന വെറും പൊളിയാണ്. നാരദൻ മരിക്കുകയും ദുർഗ്ഗാഭിഷേകത്തിൽനിന്നും ജനനംകൊണ്ട് എന്തോടുകൂടിയിട്ടുള്ളതാണ്. അതുകൊണ്ട് അപ്രകാരമുള്ള പ്രസ്താവന അനാശാസ്യമാണ്” ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭാവേൻ മേൽനോട്ടത്തിൽ മുനിയിൽനിന്ന് നാരദന്റെ ഗുണഗണങ്ങളെ കീർത്തിക്കുന്നത് കേട്ടിട്ടും നാരദനെ അഹങ്കാരത്തിന്റെ ലാഞ്ഛനപോലും ഉണ്ടായില്ല. നാരദന്റെ വിശ്വാസപ്രഭാവം വിജ്ഞാനവും മൂലം ഈ വിധപ്രശംസകളൊന്നും നാരദന് യാതൊരു വിധ ഹാസ്യം ചെയ്യുകയില്ലെന്ന ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭാവേൻ ഉറപ്പായി വിശ്വസിച്ചിരുന്നു.

ബ്രഹ്മസമാജത്തിലെ പ്രമുഖനേതാക്കളായിരുന്ന കേശവ് ചന്ദ്രസേനൻ, വിജയകൃഷ്ണഗോസ്വാമി മുതലായവർ ഒരു ദിവസം ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭാവേനെ കാണാൻ വന്നു. അന്നു നാരദനും അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭാവേൻ ഒരു ഭാവാഭവശബ്ദം കേൾക്കുന്നതോടെ ഒരു നേതാക്കളെ മുന്നോട്ടുവിളക്കുകയും നാരദനെ നോക്കിയപ്പോൾ ഒരു ആനന്ദപരവശ്യവും വാത്സല്യഭാവവും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായി. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: “കേശവ് ചന്ദ്രസേനൻ മഹാനാടകത്തിൽ ഒരു മഹദ്ഗുണമുള്ളവരിൽ നാരദനെ അതുപോലെത്തന്നെ പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്. കേശവ് ചന്ദ്രസേനൻ നാരദനെപ്പോലെത്തന്നെ നാരദന്റെ ജന്മപ്രകാരം കേട്ട സന്തോഷിച്ച ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭാവേൻ പറഞ്ഞു. “അപ്രകാരം ചെയ്യാൻനിശ്ചയിച്ചാൽ എന്തിന് സാധ്യമല്ല. ഇതെല്ലാം എന്റെ വാക്കുകളാണെന്നാണോ നിനക്കുള്ളതല്ല? ജനനംകൊണ്ടു കാട്ടിയെന്ന ചില വിവരങ്ങൾ അത് പ്രസ്താവിച്ചു എന്നു മാത്രം. അത് സത്യമായിട്ടുള്ള മാത്രമേ എന്തിന് കാട്ടിയതല്ല? ഈ വാക്കുകളിൽ വിശ്വാസം വരാത്തതിനാൽ നാരദൻ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. “ഇതു ജനനംകൊണ്ടു വാക്കുകളോ അങ്ങനെയുടെ മനസ്സിലെ കല്പനകളോ എന്ന് ആർക്കുവേണ്ടി സംശയം? അത് അങ്ങനെയുടെ സ്ഥാനത്തായിരുന്നെങ്കിൽ ഇതെല്ലാം മനസ്സിന്റെ അവതാപകരണങ്ങൾ മാത്രമാണെന്നു പറയേണ്ടതായിരുന്നു.....അത് എന്നെ സ്നേഹിക്കുകയും എന്റെ ഉത്കർഷം ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് ഇപ്രകാരമുള്ള സങ്കല്പങ്ങൾ അങ്ങനെയുടെ മനസ്സിൽ ഉദിച്ചതെന്നായിരിക്കാം.

ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭാവേൻ മനസ്സ് ഉന്നതതലത്തിൽ വിഹരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹം നാരദനെപ്പോലെത്തന്നെ നാരദന്റെ ജന്മപ്രകാരം കേട്ട സന്തോഷിച്ച ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭാവേൻ പറഞ്ഞു. “അപ്രകാരം ചെയ്യാൻനിശ്ചയിച്ചാൽ എന്തിന് സാധ്യമല്ല. ഇതെല്ലാം എന്റെ വാക്കുകളാണെന്നാണോ നിനക്കുള്ളതല്ല? ജനനംകൊണ്ടു കാട്ടിയെന്ന ചില വിവരങ്ങൾ അത് പ്രസ്താവിച്ചു എന്നു മാത്രം. അത് സത്യമായിട്ടുള്ള മാത്രമേ എന്തിന് കാട്ടിയതല്ല? ഈ വാക്കുകളിൽ വിശ്വാസം വരാത്തതിനാൽ നാരദൻ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. “ഇതു ജനനംകൊണ്ടു വാക്കുകളോ അങ്ങനെയുടെ മനസ്സിലെ കല്പനകളോ എന്ന് ആർക്കുവേണ്ടി സംശയം? അത് അങ്ങനെയുടെ സ്ഥാനത്തായിരുന്നെങ്കിൽ ഇതെല്ലാം മനസ്സിന്റെ അവതാപകരണങ്ങൾ മാത്രമാണെന്നു പറയേണ്ടതായിരുന്നു.....അത് എന്നെ സ്നേഹിക്കുകയും എന്റെ ഉത്കർഷം ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് ഇപ്രകാരമുള്ള സങ്കല്പങ്ങൾ അങ്ങനെയുടെ മനസ്സിൽ ഉദിച്ചതെന്നായിരിക്കാം.

ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭാവേൻ മനസ്സ് ഉന്നതതലത്തിൽ വിഹരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹം നാരദനെപ്പോലെത്തന്നെ നാരദന്റെ ജന്മപ്രകാരം കേട്ട സന്തോഷിച്ച ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭാവേൻ പറഞ്ഞു. “അപ്രകാരം ചെയ്യാൻനിശ്ചയിച്ചാൽ എന്തിന് സാധ്യമല്ല. ഇതെല്ലാം എന്റെ വാക്കുകളാണെന്നാണോ നിനക്കുള്ളതല്ല? ജനനംകൊണ്ടു കാട്ടിയെന്ന ചില വിവരങ്ങൾ അത് പ്രസ്താവിച്ചു എന്നു മാത്രം. അത് സത്യമായിട്ടുള്ള മാത്രമേ എന്തിന് കാട്ടിയതല്ല? ഈ വാക്കുകളിൽ വിശ്വാസം വരാത്തതിനാൽ നാരദൻ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. “ഇതു ജനനംകൊണ്ടു വാക്കുകളോ അങ്ങനെയുടെ മനസ്സിലെ കല്പനകളോ എന്ന് ആർക്കുവേണ്ടി സംശയം? അത് അങ്ങനെയുടെ സ്ഥാനത്തായിരുന്നെങ്കിൽ ഇതെല്ലാം മനസ്സിന്റെ അവതാപകരണങ്ങൾ മാത്രമാണെന്നു പറയേണ്ടതായിരുന്നു.....അത് എന്നെ സ്നേഹിക്കുകയും എന്റെ ഉത്കർഷം ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് ഇപ്രകാരമുള്ള സങ്കല്പങ്ങൾ അങ്ങനെയുടെ മനസ്സിൽ ഉദിച്ചതെന്നായിരിക്കാം.

രണ്ടാം വാക്കുകൾ ആ പ്രാധാന്യം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ സാധാരണ സമയങ്ങളിൽ നരേന്ദ്രന്റെ യുക്തിവാദങ്ങളും ചോദ്യങ്ങളും ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനെ ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. തന്മൂലം ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ ദേവീയോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും തത്ഫലമായി അദ്ദേഹം നരേന്ദ്രന്റെ വാക്കുകളിൽ മട്ടംതന്നെ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതില്ലായിരുന്നെന്നു അമ്മയിൽനിന്നും തനിയെ മരിച്ച മറുപടികൊണ്ട് സന്തോഷിക്കുകയും ചെയ്തു. ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ പ്രശംസാപരമായ അഭിപ്രായത്തോടുകൂടി നരേന്ദ്രൻ ആത്മവിശ്വാസം വലിയൊക്കയും പിന്നീട് വിഭാവനാത്മസാധി എന്ന നിലയിൽ തന്റെ ദിവ്യസംഗതം ലോകത്തിൽ പ്രവരിപ്പിച്ചിരുന്നതിനുവേണ്ടിയിരുന്ന അന്തരായുധം മരിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

ദൈവ്വൽ വല്ലഭനാഥൻ നരേന്ദ്രനെ കാണാത്തു വ്യാകുലപ്പെട്ട ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ ബ്രഹ്മസമാജക്കാരുടെ സായംകാലത്തെ പ്രാർത്ഥനാവേളയിൽ നരേന്ദ്രനും സന്നിഹിതനായിരിക്കുമെന്നു കരുതി ഭക്തിഭംഗശ്ലാഘനം കാൽനടയായി അവിടേയ്ക്കുപോയി. ബ്രഹ്മസമാജക്കാരുടെ പ്രാർത്ഥന നടന്നുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന സമയത്തായി ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അവിടെ പ്രവേശിച്ചു. അവിടെ പ്രാർത്ഥനയ്ക്കു സന്നിഹിതനായിരുന്നവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഗമനം കണ്ട് പരിഭ്രമിച്ചു അദ്ദേഹത്തെ ഉറവനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. തന്റെ സന്നിധിയിൽ അവിടെ ഉണ്ടാക്കിയിരുന്ന ബഹളം ലവലേശം വകുവയ്ക്കാതെ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ സാവധാനത്തിൽ പ്രാർത്ഥനാമണ്ഡപത്തിലേക്കു കയറിയെന്നു. അപ്പോഴേക്കും അദ്ദേഹം ചാവസമാധിയിൽ വരിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഇത് അവിടെ കൂടിയിരുന്നവരെ കുറേക്കൂടി ആശ്ചര്യപരമാകുകയും ചെയ്തു; അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന ബഹളം വർദ്ധിച്ചു. അക്കാലത്ത് ബ്രഹ്മസമാജക്കാരുടെ ഇടയിലുണ്ടായ അഭിപ്രായഭിന്നതയ്ക്കു കാരണം ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനായിരുന്നെന്നുള്ള ധാരണമൂലം ബ്രഹ്മസമാജക്കാർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപ്പോഴത്തെ ആഗമനത്തെ അപമാനിച്ചു. അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന ബഹളം കുറയ്ക്കുവാൻ വിളക്കുകൾ അണ

യ്ക്കുപെട്ടു. എന്നാൽ അതുകൊണ്ട് ബഹളം വർദ്ധിക്കുകയാണുണ്ടായത്. എല്ലാവരും വാതില്ലിൽ തിങ്ങിക്കൂടി. അവിടത്തെ ഗായകസംഘത്തിലെ അംഗമായിരുന്ന നരേന്ദ്രൻ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അവിടെ ചെന്നതിന്റെ കാരണം മനസ്സിലാക്കി. അദ്ദേഹത്തെ അടുത്തുതീർന്നും നിമുക്കുന്നതെന്നതിന് വിതില്ലാത്ത ഒരു രാജിയെന്നു. പിന്നിലെ ഒരു വാതില്ലിൽ കൂടി അദ്ദേഹത്തെ നരേന്ദ്രൻ വെളിയിലേയ്ക്കുനയിച്ച് ഭക്തിഭംഗശ്ലാഘനം കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ ഈ സാഹസത്തിനു തുനിഞ്ഞതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ നരേന്ദ്രൻ കുറേക്കൂടി പ്രകാരം ചെയ്തത് തെറ്റായിപ്പോയി എന്ന് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ സമ്മതിച്ചില്ല.

ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ തന്നോടു കാണിച്ചിരുന്ന വിജ്ഞാപനാഭിപ്രായത്തെ നരേന്ദ്രൻ അതിശയമായി വീശിയൊക്കുകയും അതേപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ പതയ്ക്കുവാക്കുകയും ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഒരു നാൾ നരേന്ദ്രൻ സ്നേഹിതരോടൊത്തു പാർത്തു. നരേന്ദ്രൻ ഭക്തിഭംഗശ്ലാഘനം ചെയ്ത് അന്നേയ്ക്കു പല ദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. സ്നേഹിതരുമായി സംസാരിക്കുന്നതിനിടയ്ക്കു 'നരൻ, നരൻ' എന്ന് ആരോ ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചതായി അവർ കേട്ടു. അപ്രകാരം വിളിച്ചത് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനാണെന്നു മനസ്സിലാക്കിയ നരേന്ദ്രൻ വെളിയിൽ വന്ന് അദ്ദേഹത്തെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അപ്പോൾ കണ്ണനിർപ്പൊഴിച്ചുകൊണ്ട് "നരൻ, നീ എന്തുകൊണ്ടാണ് ഈയിടെ എന്നെ കാണാൻ വരാത്തത്" എന്ന് അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു. അദ്ദേഹം കൈവശം കൊണ്ടുവന്നിരുന്ന കുറച്ചു ധൂപപലഹാരങ്ങൾ നരേന്ദ്രൻ കൊടുത്തു കൂട്ടിച്ചിട്ടുശേഷം നരേന്ദ്രനോടു ഒരു പാട്ടു പാടുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. നരേന്ദ്രൻ ഒരു ദേവീസ്തോത്രം പാടിയതോടെ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ ബാഹ്യമോഹ വിസ്മൃതിയിൽ ആണു.

നരേന്ദ്രന്റെ ആദ്യകാലത്തെ ഭക്തിഭംഗശ്ലാഘന സന്ദർഭങ്ങൾക്കിടയിൽ ഒരു പ്രാവശ്യം ശ്രീരാമകൃഷ്ണ

ദേവൻ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു “നോക്കൂ നാ, നിന്നിൽ ശിവൻ വസിക്കുന്നു, എന്നിൽ ശക്തിയും, എന്നാൽ രണ്ടും ഒന്നുതന്നെ.” ഈ വാക്കുകളുടെ അർത്ഥം നരേന്ദ്രൻ അപ്പോൾ മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. നരേന്ദ്രനോടടുക്കിയെന്ന ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ പെരുമാറ്റം മറ്റു ശിഷ്യന്മാരോടടുക്കിയെന്നതിൽനിന്നും വിഭിന്നമായിരുന്നു. മറ്റുള്ളവരുടെ ആഹാരം, നിദ്രാധ്വാനം, പ്രാർത്ഥന എന്നീ കാര്യങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം പ്രത്യേക നിബന്ധനകളും നിഷ്ഠയ്ക്കുകളും എപ്പോഴും ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ നരേന്ദ്രൻ അപ്രകാരമുള്ള നിബന്ധനകൾക്കൊന്നും വിധേയനാകേണ്ടിവന്നിരുന്നില്ല. നരേന്ദ്രൻ ഭരതനാ ഒരു സിംഹനായിരുന്നുവെന്നും ധ്യാനത്തിൽ അതിവേഗമായിത്തീർന്നുവെന്നും നരേന്ദ്രനിൽ കത്തിപ്പൊട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്ന ജ്ഞാനശക്തികൊണ്ട് എത്ര നിഷ്ഠമായ ആഹാരസാധനങ്ങൾ ഭക്ഷിച്ചാലും അവയൊന്നും നരേന്ദ്രന്റെ മനസ്സിനെ മലിനപ്പെടുത്തുകയില്ലെന്നും ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ പറഞ്ഞിരുന്നു. ഉദ്യമവും പരിശുദ്ധവുമായ ജീവിതം നയിച്ച ഭക്തന്മാർ കൊണ്ടുവന്നിരുന്ന ഫലങ്ങളും പലഹാരങ്ങളും മാത്രമേ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ കഴിക്കുകയോ ശിഷ്യരെ കഴിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തിരുന്നുള്ളൂ. എന്നാൽ നരേന്ദ്രനെ ഈ നിയമം ബാധിച്ചിരുന്നില്ല അദ്ദേഹം എത്രയും ഭക്ഷിക്കുന്നതിന് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അനവധിച്ചിരുന്നു. നിഷിദ്ധമായ ആഹാരം തുറന്നു ഭക്ഷിച്ചുവെന്നു നരേന്ദ്രൻ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനെ അറിയിച്ചപ്പോൾ അതുകൊണ്ടു നരേന്ദ്രനു യാതൊരു ഹാനിയും വരുകയില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. “പശുവിന്റെയോ പന്നിയുടേയോ മംസം തിന്നുന്ന ഒരുവൻ സദാ ഈശ്വരചിന്ത ചെയ്യുന്നവനാണെങ്കിൽ അയാളുടെ ആഹാരം പുരോഹിതപോലെയെ വിശിഷ്ടമായിത്തീരുന്നു. എന്നാൽ സന്യുഭോജിയായ ഒരുവൻ നീലവും നിത്യവുമായ ഭോകന്യവഹാരങ്ങളിലേപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അയാളുടെ സന്യാസഹാരം നിഷിദ്ധമായ മംസാഹാരത്തിനു തുല്യമായിത്തീരുന്നു. നരൻ നിഷിദ്ധാഹാരം ഭക്ഷിച്ചതുകൊണ്ട് എനിക്ക് യാതൊരു മംസാഭോജനം ഉണ്ടാകുന്നില്ല. എന്നാൽ ഇവർ (തന്റെ മറ്റു ശിഷ്യന്മാർ) ആരെങ്കിലും നിഷിദ്ധാഹാരം ഭക്ഷിച്ചാൽ അവരുടെ സ്വർഗ്ഗപോലും എനിക്ക് സഹിജ്ജാൻ കഴിയാതെ വരുന്ന” എന്ന് അദ്ദേഹം തുടർന്നുപറഞ്ഞു.

നരേന്ദ്രനാമന്റെ ബുദ്ധിമുട്ടുകളും സ്വാതന്ത്ര്യപ്രീതിയും.

പാശ്ചാത്യപൗരസ്ത്യരത്നചിന്തകളിലുള്ള നരേന്ദ്രന്റെ വൈശിഷ്ട്യം അനിവാര്യമായതായിരുന്നു. അഗാധമായ പാണ്ഡിത്യത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹം അവിടെ വന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ഭക്തജനങ്ങളോടു വാഗ്വാദത്തിൽ ഏർപ്പെട്ട് അവരുടെ ചിന്താഗതികളെ അടിച്ചമർത്തുന്നതുകൊണ്ട് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ കിതുകിയായിത്തീർന്നിരുന്നു. നരേന്ദ്രനേക്കാൾ പ്രായാധിക്യമുള്ളവർക്കുപോലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യക്തിത്വത്തെ എതിർക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തിയില്ലായിരുന്നെന്നറിഞ്ഞതിൽ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അത്യന്തം ആഹ്ലാദിച്ചിരുന്നു.

ബ്രഹ്മസമാജത്തിലെ ഒരു അംഗമായിരുന്നതുകൊണ്ട് നിരാകാരസഗുണബ്രഹ്മത്തിൽ നരേന്ദ്രൻ വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ മറ്റൊരു ശിഷ്യനായിരുന്ന രാഖാലിനെ (ബ്രഹ്മാനന്ദസ്വാമികളെ) ഈ മതത്തിൽ വിശ്വസിയ്ക്കുന്നതിനു നരേന്ദ്രൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഈശ്വരഭക്തനായിരുന്ന രാഖാൽ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ സമ്പർക്കം കൂലം കാളീക്കേതുത്തിൽപോയി കാളീവിഗ്രഹത്തിനു മുമ്പിൽ തമസ്സരിച്ചിരുന്നു നരേന്ദ്രൻ ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. രാഖാൽ ഒരു സൗജ്യശീലനായിരുന്നതുകൊണ്ട് അതിനെക്കുറിച്ച് നരേന്ദ്രനുമായി വാദപ്രതിവാദത്തിനു പോയില്ല. ഈ വിവരം മനസ്സിലാക്കിയ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ നരേന്ദ്രനോടു് “രാഖാലിനെ യെപ്പെടുത്തതത്”. സാകാരത്തോടുകൂടിയ ഈശ്വരനിൽ അവൻ ഇപ്പോൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. ആ വിശ്വാസം എപ്രകാരമാണു നിങ്ങൾക്കു മറ്റൊരാൾ സാധിക്കുന്നതു്? നിരാകാരബ്രഹ്മത്തെ സാക്ഷാത്കരിയ്ക്കുന്നതിന് പ്രാരംഭത്തിൽ എല്ലാവർക്കും സാധ്യമല്ല” എന്നു പറഞ്ഞു. നരേന്ദ്രൻ ഈ തത്വം മനസ്സിലായതുകൊണ്ട് അതിനുശേഷം രാഖാലിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികകാര്യങ്ങളിൽ നരേന്ദ്രൻ കൈകടങ്ങിയില്ല.

(തുടരും)

സ്വാമി ജൈത്രാനന്ദ.

പ്രബുദ്ധകരളം

സംഘവാർത്ത

പുരുഷാശ്രമിത് വിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ ശതാർഷികക്കോശാസനം ഭാരതത്തിലും പുറമെയും വളരെ സ്ഥലങ്ങളിൽ വിവിധപരിപാടികളോടുകൂടി ആഘോഷിച്ചുവരുന്നു. ആഘോഷങ്ങൾ രാഷ്ട്രപതി ഡോക്ടർ സർവ്വപ്പല്ലി രാധാകൃഷ്ണൻ ജനറലി 20-ാംതീയതി തിങ്കളാഴ്ച കല്ല്യട്ടയിലെ ദേശപ്രിയ മ്യൂസിയത്തിൽ രണ്ടുവകുപ്പുകളോടെ ജനങ്ങൾ കൂടിയിരുന്ന സദസ്സിൽ വച്ച് ഔപചാരികമായി ആരംഭിക്കുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഷണത്തിന്റെ സാരമിതാണ്—ഈ സായാഹ്നം വിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ ശതാർഷികാഘോഷം ഇവിടെവെച്ച് ഉത്ഘാടനം ചെയ്യാൻ എനിക്ക് അതിയായ സന്തോഷമുണ്ട്. ഈ കല്ല്യട്ടമഹാനഗരത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസം, ശാസ്ത്രം, സാഹിത്യം, ആദ്ധ്യാത്മികപരിശ്രമം ഇവയിൽ അതിശയ ബുദ്ധികളായിട്ടുള്ളവർ പലരും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അവരിൽ സദാജ്ഞാൻ വിവേകാനന്ദസ്വാമിയാണ്. ഈ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ അന്തസ്സത്തെ അദ്ദേഹത്തിൽ രൂപംകൊണ്ടിരുന്നു. ഭാരതഭൂമിയുടെ ആദ്ധ്യാത്മികപ്രതീക്കുകളായും പൂർത്തീകരണത്തിന്റേയും പ്രതീകമായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അതേ ചൈതന്യംതന്നെയാണ് നമ്മുടെ ഭക്തിഗാനങ്ങളിലും ആർഷദർശനങ്ങളിലും ജനതയുടെ പ്രാർത്ഥനകളിലും പ്രകാശിച്ചിട്ടുള്ളത്. അദ്ദേഹമാണ് നിത്യമായ ആ ഭാരതചൈതന്യത്തിന് രൂപവും ധ്വനിയും നൽകിയിട്ടുള്ളത്. നമ്മളിലധികംപേരും അദ്ദേഹാർജ്ജിച്ചിട്ടുള്ള മഹത്വം ദർശിച്ച് സംതൃപ്തരാകുന്നു. പക്ഷേ അതിലുമധികം ക്ലേശകരമാണ് ഏതു മാറ്റത്തെ അവലംബിച്ചാണെന്ന് അദ്ദേഹം മഹത്വം പ്രാപിച്ചതെന്നും എന്തെല്ലാം വൈഷമ്യങ്ങളാണ് അദ്ദേഹത്തിന് അഭിമുഖീകരിച്ച് തരണം ചെയ്യേണ്ടിവന്നിട്ടുള്ളതെന്നും അതിലേക്ക് എന്തെല്ലാം പ്രകാരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന് പയറേണ്ടിവന്നതെന്നും ഏതുപ്രകാരമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വഴങ്ങാത്ത സ്വഭാവത്തെ ഈശ്വരപുരുഷ് അനുരൂപമാക്കുവാൻ രൂപാന്തരപ്പെടുത്തേണ്ടിവന്നതെന്നും അറിയുന്നത്. ലക്ഷ്യത്തിലേക്കു തീർത്ഥയാത്ര ചെയ്യുന്നവർക്കും വഴിയിൽ ഉഴ

ലുന്നവർക്കും ആദ്ധ്യാത്മികജീവിതത്തിൽ ചിലതരം പാഠങ്ങൾ പഠിക്കേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ഇത് പ്രയോജനപ്പെടേണ്ടിയിരിക്കും.....ശ്രീബുദ്ധന്റെ ജീവിതത്തിലുണ്ടായതുപോലെ വിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ ജീവിതത്തിലും ധ്യാനനിമഗ്നനായി അന്തർജ്ജ്വലജീവിതത്തിൽ നിന്നും ഉളവാകുന്ന ആനന്ദത്തിൽ മുഴുകി സാമൂഹ്യജീവിതത്തിലേക്കു മടങ്ങാതെ കഴിക്കണം എന്നുള്ള ചിന്ത ചില നിമിഷങ്ങളിലുണ്ടാകുമായിരുന്നു. എങ്കിലും ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ അദ്ദേഹത്തോടു് ഇങ്ങിനെ ഉപദേശിച്ചു. “നിനക്കിത്ര മഹാഭാരംതന്നെ, നിന്റെ വൃക്കകുറവായ മോക്ഷമാണോ കാക്കിക്കുക”? “ശിവമാമ്മനി പശുന്തി” പരമേശ്വരൻ എല്ലാ കൃതങ്ങളിലുമുണ്ട്. ഇതെല്ലാം പരമാർത്ഥവിന്റെ ശരീരമാണ്. നരേന്ദ്രനുമെന്നുള്ള പേര് അദ്ദേഹത്തിന് നൽകപ്പെട്ടത് ആനന്ദംഗികം മാത്രമല്ലെന്ന് നാം മനസ്സിലാക്കണം. നരസമൂഹത്തിന്റെയെല്ലാം ശരീരമായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ‘നാരായണം നരസഖം ശരണം പ്രപദ്യേ’ നരന്മാരുടെ സഖാവാണ് നാരായണൻ. നരസമൂഹത്തിന്റെ യാതനകൾ അദ്ദേഹത്തിന് വിദിതമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് എല്ലാ മനുഷ്യരും ഉത്തമരീതിയിൽ ജീവിക്കണമെന്നദ്ദേഹം ഇണിച്ച്. നമ്മളിൽ പലരും ഇന്ന് കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നുവെന്നുവെല്ലെങ്കിൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ ജീവിക്കുന്നില്ല. അദ്ദേഹജീവചരിത്രം നാരോരോരുത്തരും സ്വയവും ശ്രീയും ശക്തിയും മഹത്വവും സമ്പാദിച്ച് യഥാർത്ഥമാനവരായിത്തീർന്നെന്നാണ്. നമ്മളിപ്പോൾ അതല്ല. അദ്ദേഹം നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന്റെ പീഡകളെ നോക്കിക്കണ്ടു. ദാരിദ്ര്യവും പട്ടിണിയുംകൊണ്ട് മരിച്ച നൂറായിരം പേരെ അദ്ദേഹം നോക്കിക്കണ്ട് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—ഞാൻ ദരിദ്രനാരായണപുരുഷനാണ്, ഈ ഭൂഗോളത്തിലുള്ള എല്ലാ ദരിദ്രന്മാരിലും നിവക്കുള്ളതാ ആ നാരായണന്റെ സേവകൻ. ആ സ്ഥിതിയിൽ അവർ ഉള്ളിത്തോളം കാലം എന്റെ മോക്ഷത്തെപ്പറ്റിയും ആനന്ദപ്രാപ്തിയെപ്പറ്റിയും മാത്രം ആലോചിച്ചു സന്തുഷ്ടനാകുന്നതേങ്ങിനേ! അവരെ പാലിക്കേണ്ടത് എന്റെ ധ

ഓരോ അനുഗ്രഹം നൽകി ഇതു പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുള്ളതിൽ എന്തിനും സന്ദേഹമില്ല. അതുകൊണ്ട് ഈ മഹാപ്രയത്നം നമ്മെ എന്താണ് പഠിപ്പിച്ചതെന്നും എന്താണ് പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നതെന്നും സംസാരിക്കുന്നത് പ്രധാനമാണ്. ശതാബ്ദയോളം പഴക്കമുള്ള സ്മാരകം മാത്രം പോലും അദ്ദേഹം എത്ര ചെലവുനടത്താൻ പ്രാപ്തനായിരുന്നു എന്ന് അറിയാൻ ഉദാഹരണം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തി വിവരങ്ങൾ നൽകി ചേർത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പൊതുപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം

പ്രധാനമന്ത്രി പണയിന്ന് ശ്രീ ബഹദൂർ ഹെബ്രു ജനുവരി 8-ാം തീയതി ഇദ്ദേഹം ഒരു സന്ദേശമെഴുതിയിരിക്കുന്നു:— വിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ ശതാബ്ദിസ്മരണത്തിൽ ഭാരതീയജനതയിൽ ഒരു പുതിയ ചൈതന്യമുളവാക്കുന്നതിന് കാരണമെന്നായ ഇൻഡിയയുടെ ഈ ഉത്തമസന്താനത്തിന് കൃഷ്ണകൈ സമർപ്പിക്കാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ അവ നിർമ്മിച്ച സമയത്തോളം പഴക്കമുള്ളതെന്നും വാദം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അവ തലമുറയിൽ മാത്രമല്ല, വരുന്ന തലമുറയിലും സ്വാധീനശക്തി ചെലുത്താതിരിക്കുകയില്ല.

അഭിപ്രായത്തിന് ലഭിച്ചിട്ടുള്ള പസുകങ്ങൾ

1. സായിബാബി (ശ്രീ സായിബാബയുടെ ശാസനങ്ങളും പ്രവചനങ്ങളും) വിവർത്തനം ഡോ. ഫു. അനന്തൻ, പുസ്തകത്തിന് ആവശ്യപ്പെടേണ്ട രേഖാവിവരണം ഡോ. എം. അനന്തൻ, കോറോണേഷൻ റോക്കിസ്റ്റിനു സമീപം, കോഴിക്കോട്-1, വിവര 2: പ്രമാ, പേജ് 201.

1918-ൽ ഇഹലോകവാസം വേദിഞ്ഞ വിഖ്യാതനായ ഒരു പുണ്യാത്മാവാണ് ശ്രീ സായിബാബ. ജീവിതകാലത്തേറ്റവും താമസിച്ചിരുന്നത് ശിർട്ടി എന്ന സ്ഥലത്തുള്ള ഒരു മുസ്ലിം പള്ളിയിലായിരുന്നു. ജാതിമതഭേദമന്യേ സർവ്വർക്കും അദ്ദേഹം ആശ്രയണിയായിത്തീർന്നു. കേരളത്തിൽ ഇൻഡ്യനിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേര് വിപുലമായി പ്രചരിപ്പിച്ചത് ബ്രഹ്മശ്രീ നരസിംഹസ്വാമി എന്ന ഒരു ബ്രഹ്മസമൂഹത്തിലാണ്. അദ്ദേഹം ഗുണപ്രചരണത്തിൽ സംഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള ബാബയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളും ജീവിതസംഭവങ്ങളുമാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ സമാഹരിച്ചിട്ടുള്ളത്. അനവധി കേൾക്കാൻ ഇന്നും സ്വപ്നത്തിലും മായാപ്രപഞ്ചത്തിലും അദ്ദേഹം ദർശനം നൽകി അന്യർക്ക് പ്രാർത്ഥനകൾ സമ്മേളിക്കാൻ കാരണമായി വളരെ പേർ വിശ്വസിക്കുന്നു. പല ചെറുക്കാരെക്കൊണ്ട് അത്ഭുതകൃത്യങ്ങളും അദ്ദേഹം ചെയ്തിട്ടുള്ളതായി വിവ

രിച്ചുകൊണ്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം അദ്ദേഹത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവരുടെ സംഖ്യ വർദ്ധിച്ചുവരികയും പല പട്ടണങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തെ ആരാധിക്കുന്ന ക്ഷേത്രങ്ങൾ ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പ്രാർത്ഥന, നാമജപം, വിശ്വാസം, ഗുരുക്കന്മാരുടെ ഭക്തിയോടൊത്തു വേണ്ടവണ്ണം ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ്. സാധാരണക്കാരും ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നവരും മാനുഷശക്തികൾ ചെയ്യുന്നതു ശ്രേഷ്ഠമെന്ന് ഉപദേശംകൊണ്ടും ആചാരംകൊണ്ടും വേദിപ്പെടുത്തുന്നു. ഏറിയ കൂറും സാധാരണ ജനങ്ങൾക്കൊത്താക്കിയ സമീപിക്കുന്നത് മോക്ഷപ്രാപ്തിക്കുവേണ്ടിയാണെന്ന് പൊതുവിൽ ഉറപ്പായിരിക്കുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ വിവിധ ബാബയുടെ നാമങ്ങളുള്ള ആൾക്കളുടെ പരിപൂർണ്ണതയും സമാധാനത്തിലും കൈയെറാണ്. ഇതു മനസ്സിലാക്കിയ കാര്യം പലർക്കും അറിയാത്തതായിരിക്കാമെന്നു കരുതുന്നതാണ്. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ബാബയുടെ അത്ഭുതശക്തികളെ ആധുനികോപദേശങ്ങളായും ചെറിയ അനവധി ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണാൻ കഴിയും. കേരളത്തിലെ ആധുനികതസാഹിത്യത്തിന് ഈ ഗ്രന്ഥം ഒരു സംഭാവനയാണ്. 2. ശ്രീ തിരുവനന്തപുരം സമാഹാരം — (ഒന്നാം ഭാഗം) ഗുണപ്രചരണം: ശ്രീ വിദ്യാനന്ദതിരുവനന്തപുരം

കൾ, പണ്ഡിറ്റ് സി. രാമകൃഷ്ണൻനായർ ആയ
വ്വേദാചാര്യൻ, കിട്ടുന്ന സ്ഥലം: പ്രസാധകൻ, തി
രുവനന്തപുരം, വാഴൂർ, പി. മ. കോട്ടയം, വില
10 രൂപ, പേജ് 706.

പണ്ഡിതശ്രേഷ്ഠനായ ഒരു ഗ്രന്ഥകാരന്മാർ
സഹകരിച്ച് സാങ്ഗോപാങ്ഗമായി സമാഹരി
ച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ഹൈന്ദവഗ്രന്ഥമാണിത്. രണ്ടാംഭാഗംകൂ
ടി വന്നുകഴിയുമ്പോൾ ഇത്രയും വിസ്തൃതമായ ഒരു
ജീവചരിത്രം കൈക്കൊള്ളാമെന്നൊരു സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടോ
എന്നു സംശയമുളവാക്കിയേക്കാം. ഇതൊരു ആത്മക
ഥയല്ല. പ്രബന്ധത്തിലെ പ്രതിപാദ്യപുരുഷൻ ലോ
കംഗം വിട്ട് 24 വർഷം കഴിഞ്ഞശേഷം അദ്ദേഹ
ത്തിന്റെ തശസ്സ് ഉപശേഖരം ഉദാഹരണവും മൂലം
നിവനിതനാൽ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള കൃതജ്ഞതാപുരിതഹൃദയ
മായ ഒരു ശിഷ്യശ്രേഷ്ഠനാണ് ഈ വിസ്തൃതപ്ര
ബന്ധം രചിച്ചിട്ടുള്ളത്. അവരിൽ ഒരാളായ ശ്രീ വി
ദ്യാനന്തതീർത്ഥപാദസോമികൾ ബ്രഹ്മശ്രീ തിർത്ഥപാ
ദപരമഹംസസ്വാമിതിരുവർഗ്ഗികളുടെ പ്രധാനശിഷ്യ
നും സമനന്തര അനുഗാമിയുമാണ്. രണ്ടാമത്തെ
യാൾ അദ്ദേഹവുമായി അടുത്ത ശിഷ്യബന്ധമുള്ള പ
ണ്ഡിതനായ ഒരു ആയുർവ്വേദാചാര്യനാണ്. ഗ്രന്ഥ
ത്തിന്റെ ഏതുഭാഗം ആരാണ് രചിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന്
പ്രാത്യകിച്ചു നിശ്ചയിക്കില്ലാത്തതിനാൽ ഇതവരുടെയും
പ്രയത്നം ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണത്തിന്റെ എല്ലാ ഘട്ടങ്ങളി
ലും അവിമർശനമായിത്തന്നെയെന്നു സങ്കല്പിക്കുന്നു. ജി
വിതസംഭവങ്ങളോടൊക്കെയും അനുഭവങ്ങളോടൊക്കെയും നിഷ്പക്ഷി
ച്ച് അടുക്കായി പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഒരു അതിവലരമ്പു
ള്ള ചരിത്രമല്ല ഇത്. പണ്ഡിതനും, വാഗ്മിയും, ക
വിയും, മാതൃപ്രവർത്തകനും സമുദായപരിഷ്കർത്താവു
മായ ഈ മഹാപുരുഷനെപ്പറ്റി പറയുന്ന കൃത്യത്തിൽ
അനുകാലികമായ സാമുദായിക അവസ്ഥകളെപ്പറ്റി
യും വിശേഷപ്രാധാന്യം നൽകിയിട്ടുള്ള വളരെ പ്ര

മാണിക്കളെപ്പറ്റിയും ഉള്ള പ്രസ്താവനകൾ ഗ്രന്ഥത്തി
ന്റെ വലിപ്പവും വൈവിധ്യവും വലിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.
ഒരു മതനേതാവിന്റെ ജീവിതവർണ്ണനയിൽ ബാല്യ
വൈഭവം, ഗുരുസമാഗമം, വിദ്യാവ്യസനം, തീവ്രാ
ന്തസ്താനം, സിദ്ധികൾ, ബഹുജനമൈത്രി, ലോകോപ
ശേഖരം, അതുതകർത്താർ ഇവയെപ്പറ്റിയുള്ള വർണ്ണന
കൂടാതെ കാണുന്നില്ല. വിശേഷിച്ചും കേരളത്തിൽ
തിന്നും വരുമ്പോൾ ഇവ ഉത്തമപദ്ധതിയിൽ പ്രകാശി
ക്കാതെ തരവുമില്ല. യിന്നും പ്രതിഭാസമ്പന്നനായ
മതനേതാവിന് ജനസമുദായത്തിലെ കുറവുകളെ നി
രവറാൻ വേണ്ടി എഴുത്തും ഭാഷണവും മൂലം പ്രാമാ
നം നൽകുമ്പോൾ പലപ്പോഴും വാദപ്രതിവാദങ്ങളും
അനിവാര്യമാണ്. ഇവയെല്ലാം പിന്നീടൊരു കാല
ഘട്ടത്തിൽ കണ്ണാകണ്ണികയാ ഗ്രഹിക്കുന്നവർ ഒരേ ദൃ
ഷ്ടിയിൽ പരിഗണിച്ചിട്ടില്ലെന്നും വരാം. എങ്കിലും ഈ
പരികാരങ്ങളെല്ലാം ചരിത്രത്തിന്റെ മൂലകളിൽ പ്രകാ
ശം വിതുന്നതിനും പ്രതിപാദ്യപുരുഷന്റെ വ്യക്തി
വൈഭവം വെളിപ്പെടുത്തുന്നതിനും വളരെ പ്രയോജന
പ്പെടുന്നു. വിവിധവിഭവങ്ങളോടുകൂടിയ വിസ്തൃത
മായ ഈ ചരിത്രം അനന്തരാഭ്യന്തരകാലത്തിലെ വളർന്നു
ന്ന സാമൂഹ്യബോധത്തിന്റെ പ്രധാനപ്പെട്ട ചില പ്ര
മാണങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശമെന്തെപ്പറ്റി അറിവുരുന്നതി
നു പുറമെ പ്രതിശോധിയായ കഥാപുരുഷന്റെ പ്രാ
ധാന്യത്തെയും അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുള്ള സേവനങ്ങളെ
പ്പറ്റിയും ഹൈന്ദവകൃത്യങ്ങളെപ്പറ്റിയും പ്രത്യേകിച്ചു
പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളത് പിന്നീട് വരുന്ന രചനകൾക്ക്
ജീവിതലക്ഷ്യത്തിലേക്കു പ്രേരണയും ഉദാഹരണവും
നൽകാതിരിക്കുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് കേരളത്തിലെ ഗ്ര
ന്ഥശാലകളിൽ അടുത്തകാലത്തുണ്ടായിട്ടുള്ള കനത്ത
ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഇതിനും ഒരു പ്രധാനസ്ഥാ
നമുണ്ടായിരിക്കുമെന്നുശിക്ഷണം.

പ്രബന്ധകർ.

രണ്ടു പുസ്തകങ്ങൾ

1. ശ്രീ വിവേകാനന്ദപത്രാവലി - ക്രോൺ സൈസിൽ 200 പുറങ്ങളുള്ള ഈ പുസ്തകത്തിൽ ശ്രീ മേ വീവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട എഴുപത്തി എട്ടു കൃത്യകളുടെ മലയാളപരിഭാഷ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. വില രേഖപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

2. ശ്രീരാമകൃഷ്ണാചാര്യരുടെ സ്മരണാർപ്പണം, ഗ്രന്ഥകർത്താ ശ്രീ. വിമലാനന്ദസ്വാമികൾ. ഇതിൽ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനെ പൂജിക്കുന്നവർക്ക് വളരെ സഹായകരമായ 108 ദിവ്യനാമങ്ങൾ വിപുലമായ അർത്ഥത്തോടു കൂടി കൊടുത്തിരിക്കുന്നതിനു പുറമെ വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ രചിച്ചിട്ടുള്ള രണ്ടു ആത്മീയഗ്രന്ഥങ്ങളും അർത്ഥസമൃദ്ധമായ പേർത്തിട്ടുണ്ട്. വില 75 ന:പ മാത്രം. 2 രൂപ 87 ന:പ മണിമാർഡറായി അയക്കുന്നവർക്ക് ഈ രണ്ടു പുസ്തകങ്ങളും പോസ്റ്റിംഗ് സർട്ടിഫിക്കറ്റോടുകൂടി ബുക്കപോസ്റ്റായി അയച്ചുകൊടുക്കുന്നതാണ്. ഈ പുസ്തകങ്ങൾക്ക് കീഴിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ അപേക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.

അദ്ധ്യക്ഷൻ, ശ്രീരാമകൃഷ്ണാചാര്യർ, രാമകൃഷ്ണപുരം, പട്ടാശാസ്ത്രം - പോസ്റ്റ്, തൃശ്ശൂർ.

വിജ്ഞാപനം

പ്രബുദ്ധകേരളത്തിന്റെ നടത്തിപ്പിനുവേണ്ടി സഹായിച്ച് സഹകരിച്ച് വരിസംഖ്യ അടച്ചിട്ടുള്ളവരോടും വായനക്കാരോടും ഞങ്ങൾ കൃതജ്ഞരാണ്.

1963-ലേക്കുള്ള വരിസംഖ്യ മുന്പോഴായി അടച്ചിട്ടില്ലാത്തവർ ഉടൻതന്നെ മണിമാർഡറായി അയച്ചുതരുന്നതിന് പ്രത്യേകിച്ച് അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

മാസിക തുടർ വാങ്ങുന്നതിനു സൗകര്യമില്ലാത്തവർ വിവരം ധരിപ്പിക്കുന്നപക്ഷം അധിക പ്രതികൾ അനുവശ്യമായി അച്ചടിച്ചു ഞങ്ങൾക്കു നഷ്ടത്തിനിടയാകുന്നതല്ല. ഈ വിവരം പ്രത്യേകിച്ച് ഞങ്ങൾ അറിയിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

മാസികക്ക് പുതുവരിക്കാരായി ജന്മവരിമാസം മുതൽ ചേരുകയാണ് ഏറ്റവും സൗകര്യം. വർഷത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽവെച്ച് ചേരുന്നപക്ഷം മുൻപുള്ളവർ ചിലപ്പോൾ കിട്ടിയില്ലെന്നു വരാം.

മാസികയെ സംബന്ധിച്ച കലാർത്ഥസമായുള്ള ബന്ധം നിർമ്മൽചെയ്തിരിക്കുന്നതിനാൽ എല്ലാ കത്തിടപാടുകളും താഴെ പറയുന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ മാത്രം നടത്തേണ്ടതാണ് എന്നുകൂടി ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊള്ളുന്നു.

എന്നും, മാനേജർ, 'പ്രബുദ്ധകേരളം,' കാലടി പോസ്റ്റ് ഏറണാകുളം ഡിസ്ട്രിക്ട്, കേരളം.

*Let us all
work hard, my brethren,
this is no time for sleep.*

*On our work depends
the coming of the India
of the future.*

*Arise and awake
and see her seated here
on her eternal throne
rejuvenated, more glowing
than she ever was.*

this motherland of ours

—SWAMI VIVEKANANDA

THE ALUMINIUM INDUSTRIES LIMITED

India's largest manufacturers of aluminium conductors and accessories.

Registered Office: Kundera (Kerala)

Works at: Kundera • Hirakud • Hyderabad

Managing Agents:

SESHASAYEE BROS. (TRAV.) PRIVATE LIMITED

ALIND

AL/EE-5pl

പ്രബുദ്ധകേരളം

വാല്യം 48

1968 ഏപ്രിൽ

ഖക്കം 4

അമൃതവർണി

മോഹനം. ത്യാപ

പ. കൃപാകടോക്ഷം കർത്തൃ മയി. ബത കിമേവമിശ്വര! പരമേശ്വരസി
അ. അപാരതാപത്രയേണ സുതരം. തപാമി പഞ്ചനദിശ്വര! നിവേധി (കൃപാ)

പ. 1 ഹോരഭിമുഖോമ"ബുരാശിമപാരമേതം തർത്തം തപാഃ ശുതി-
സാരവേദ്യമവിജ്ഞായ കഥാങ്കാരമഹം പരിശക്തനോമി

അഗാരതനയദാരധനപരിവാരമുഖസംഭരിതമിമം സം-
സാരമേനിശം. വിപാശ്വ സകലമസാരമിതി സഹസാ സന്നൃത്യ

മാരവിശ്വാസന! ജനകാഭിവിപാരണിയമേവം താരാത്മമുദാര-
കന്തരം വിജ്ഞാതം പദസാരസം തവ ശരണം ഗതവതി (കൃപാ)

2 വേദവേദ്യ! സദാ ന തവ ശുഭപാദജനപരായണേ/സ്തിൻ
ഖേമേതിമാതന്തേഷേ പേദിഹ കോ ദേവഃ ശരണം മേ

സാരമം സമുപേത്യ സവിധം ഖേമമഖിലമപോഹ്യ
സാധികമോമോകലയാശു വിഹവവിവാവേചനമിദം

തവ മാനുഷ ഏഭി ദേവമഖിലേശം തപാഃ ഭാഗ്യോദയേന
സുപരിവർണ്ണ ശുകസനകാഭിസേവ്യഭിവൃദ്ധിസാക്ഷാ-
താക്കാമേവ ചിരകാലം വാഞ്ചരതി (കൃപാ)

3 തോയജാസനഗേയവിലസമേയഗുണസമുദാന! ഭക്തവി-

ഏപ്രിൽ 1968

ധേയ! ജഗദധേയ! തരണോപായ! പരിവിലസദോഭയായ
ഹേയ ഭോജനമതി. സപടി വിധൂയ

പരമം തവ ചിദ്രൂപമയി മമ കരമലകവര-
പായരഹിതം സദാ വിധായ ഗേയരൂപ ഭഗവൻ ശ്രീഗൗരീ-

നായകേന്ദ്രശേഖര! നിമവധികശ്രേയ ആശു
കലയിതുമവസരമിതി ഭൂയ ഏവമനുഭവനമകാംക്ഷതി (കൃപാ)

ഈശ്വരൻ എന്നിൽ കൃപകൊണ്ടുകൊള്ളിക്കുന്നതിന് അവിടുന്ന് ഇത്രയും വിമുഖനായിരിക്കുന്നുല്ലോ. കഷ്ടതയെന്ന.

നിത്യവേദാന്താദിമുള്ള ക്ഷേത്രത്തിൽ വിളങ്ങുന്ന പരമേശ്വരൻ അതിരില്ലാത്ത താപത്രയംകൊണ്ട് അൻ വളരെ ചുറ്റും. വേദാന്തവേദനായ അങ്ങയെ അറിയാതെ അതിഭയങ്കരമായ മറകരയില്ലാത്ത സംസാരസാഗരത്തെ തരണം ചെയ്യുവാൻ എപ്രകാരമാണ് അൻ ശക്തനായിത്തീരുക? ഗുഹം, തനയൻ, മാർ, മാർ, ധനം, ചുറ്റുമുള്ളവർ ഇങ്ങിനെ സ്തബ്ധിപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സംസാരം മുഴുവൻ സാരശൂന്യമാണെന്ന് നിരന്തരം വിചാരം ചെയ്ത് പെട്ടെന്ന് സർവ്വവും സന്ന്യസിച്ച് അല്ലയോ ദുർജയനായ മന്മഥനെ ശാസിച്ചവനെ! ജനകൻ തുടങ്ങിയ രാജാക്കന്മാർ യുഗാനിശാനന്ദനായ സർവ്വഫലദായകവും പവിത്രവുമായ പ്രണവാർത്ഥത്തെ ഉൾപ്പൂവിൽ അനുഭവിക്കുന്നതിനായി അങ്ങയുടെ അടിതാളകളെ അൻ ശരണം പ്രാപിച്ച് ശുഭപ്രദമായ പാദപങ്കജത്തെ നിരന്തരം ഭജിക്കുന്നതിന് അൻ താല്പര്യമുള്ളവനായിരിക്കുമ്പോൾ അല്ലയോ വേദവേദം അവിടേക്ക് മനഃശ്രദ്ധ ഉള്ളവർക്കിടയിൽത്താൽ മറ്റൊരാൾ വേദനാണ് എന്നിങ്ങനെ അറിയാം! കരുണയാടുകയെ സമീപത്തുവന്ന് എന്റെ വേദം നശിപ്പിച്ച് എന്നിങ്ങനെ പരമാനന്ദം നൽകേണ്ടതല്ല. (എന്നിങ്ങനെ അറിയാതെയിരുന്ന) നിഷ്ഠൂലമായ വിവാദവചനങ്ങൾ അങ്ങിൽനിന്നും ഉണ്ടാകാതിരിക്കട്ടെ. അല്ലയോ വേദം അവിശ്വേശനായ അങ്ങയെ എന്റെ മാതൃത്താൽ ഗാനസ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വേണ്ടവണ്ണം വർണ്ണിച്ച് ശുഭസന്തകാദിസേവ്യമായ അവിടുത്തെ ദിവ്യമൂർത്തിസാക്ഷാത്കാരം മാത്രം എന്നെന്നേക്കും സമ്പാദിക്കണമെന്നാണ് അൻ കൊതിക്കുന്നത്.

കമലാസനൻ പാടിപ്പുകഴ്ത്തുന്ന അനന്തദിവ്യകല്യാണഗുണവൃണ്ണനെ, ഭക്തവശ്യനേ ചോകാവാൻ സംസാരസാഗരത്തെ കടക്കുന്നതിന് മറ്റേ ഉപായമായിട്ടുള്ളവനെ, അതുതദിവ്യഭരണങ്ങൾ മംഗളവിഗ്രഹത്തിൽ ശോഭിക്കുന്നവനെ ദേഹമാണ് ആത്മാവെന്നുള്ള നിന്ദയായ നിശ്ചയത്തെ ഉന്മൂലം നശിപ്പിച്ച് ഹേ ഭഗവാനേ അങ്ങയുടെ പരമമായ ചിദ്രൂപം എന്നിച്ച് ഉള്ളംകളിലെ നെല്ലിക്കായലായ മണിപ്പോകാത്തവിധം എപ്പോഴും സ്വാധീനമാക്കിത്തന്ന് ഹേ ഭഗവൻ, ഗാനസ്തോത്രം, ശ്രീഗൗരീനാഥ, ഇന്ദ്രശേഖര വേദം അല്ലാത്ത ശ്രേയസ്സ് അരുളേണമേ. ഇപ്പോൾ അതിന് അവസരമാണ് എന്ന് നാൾതോറും ഭക്തൻ വാഞ്ഛിക്കുന്നു. സ്വാതി: ശ്രീ രാമവർമ്മ ഹോരാരാവിന്റെ സംഗീതകൃതി.

ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ—പീഠിക.

സുനിർമ്മലജ്ഞാനസുഖൈകരൂപം
പ്രജ്ഞാനഹേതും പരമാർത്ഥഭായിനം
ചിതംബുധൗ തം വിഹരന്തരമദ്യം
ആനന്ദമൂർത്തിം ഗുരുരാജമീഡേ.

യേന നാരായണോ ദേവോ യസ്യ നോ ഗുര്യന്ദഗ്രാഹഃ
ന വശ്യം ഹൃദയം യസ്യ തസ്യ ശാന്തിർ ന സിധ്യതി.

സുഖം വേണമെന്നും ദുഃഖം വേണ്ടെന്നും സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ സർവ്വ പ്രാണികളുമെങ്കിലും അതേ തരത്തിൽ ശ്രദ്ധയുള്ളവർ സുഖത്തിന് കാരണം പുണ്യവും, ദുഃഖത്തിന് കാരണം പാപവുമാണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. മനുഷ്യർ അധികമായി രജോഗുണമോ തമോഗുണമോ നിറഞ്ഞവരാകയാൽ പ്രായേണ ഇന്ദ്രിയസുഖത്തിനും വേണ്ടിയാണ് വേവറുകൊള്ളുന്നതെങ്കിലും ദുഃഖം വരുത്തുന്ന പാപകർമ്മങ്ങൾതന്നെയാണ് അവർ അധികം ചെയ്യുകയെന്നത്. ദുഃഖഹേതുക്കളിൽനിന്നും സുഖം സമ്പാദിക്കാമെന്നു നിന്തയ്ക്കുന്നത് അജ്ഞാനംകൊണ്ടോ അവശതകൊണ്ടോ ആണെന്നു സ്പഷ്ടമാണ്. സ്വാതന്ത്ര്യവും ഐശ്വര്യവും കാരണവുമുള്ള ഒരു ദേശികോത്തമനമാത്രമേ സംസാരപ്രവാഹത്തിൽപ്പിന്നെ പ്രാണിയെ കരകയറാൻ സാധ്യമാകയുള്ളൂ. ദുഃഖങ്ങൾക്കെല്ലാം കാരണം അറിവിന്റെ കുറവോ കോട്ടമോ ആണെന്നു് ദീർഘായോചനയുടെ ഫലമായി ചിന്താശീവന്മാർക്കു വെളിപ്പെട്ടെന്നുവരാമെങ്കിലും തിരമാലയെപ്പോലെ അടിക്കടി ഉയർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദുഃഖപരമ്പരകളുടെ പര്യവസാനമെത്തുന്നതിനുള്ള വഴിയെന്നുണ്ടെന്നു് അവർ തെപക്കേ സാമാന്യമായി അറിഞ്ഞാലും അതിൽകൂടികൂടുന്ന ലക്ഷ്യത്തിലേത്തുന്നതിനുള്ള ശക്തിയില്ലാല്ലാ എന്നുള്ള അസാമർത്ഥ്യംബോധമാണ് ആ വിധമുള്ള ചിന്താശീവന്മാരെക്കൂടി വ്യാകുലപ്പെടുത്തുന്നത്. ദുർബ്ബലനായ മാനവൻ അതുകൊണ്ടു ശ്രദ്ധാസമ്പന്നനാകുമ്പോൾ സർവ്വജ്ഞാനം സർവ്വശക്തനായ ജഗദീശൻ നില്ക്കുക തിരിയുന്നു. ഇതു് നേരത്തേയോ താമസിപ്പോ ഇതേജ്ഞത്തിലോ ബാഹ്യജ്ഞാവസാനത്തിലോ

സംഭവിക്കുകയെന്നു ചെയ്യുന്നു. യനികനെ സമീപിച്ചെങ്കിൽ മാത്രമേ അർത്ഥിക്കുന്നവസ്തു രീദ്രനം ലഭിക്കാൻ വഴിയുള്ളൂ. അറിവുള്ളവനിൽനിന്നു ജ്ഞാനം ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. വിദ്യക്കിന്റെ സമീപം ചെന്നെങ്കിലേ ഇരുട്ടിൽ കഴങ്ങിയവനു സമാധാനമുണ്ടാകുകയുള്ളൂ. സദ്ഗുണഭൂഷിതനായ ഒരു വ്യക്തിയെ കണ്മുഖിയിലോ മനോദൃഷ്ടിയിലോ കണ്ടെങ്കിൽമാത്രമേ രോദംഗം ഗുണസമ്പന്നനായിത്തീരാൻ വഴിയുള്ളൂ. അവിവേകമാകുന്ന അന്ധകാരത്തിൽപ്പെട്ട് ഇടമറിയാതെ ദുഃഖം പെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാംസ്കാരിക ജീവിതമാകുന്ന ദുർഭിനത്തിൽ ദിങ്മുഖനായി വഴിതെറ്റി കുറങ്ങുന്ന ദുർബ്ബലജീവിതയെ നിത്യശാന്തിയിലേക്കിടുന്നതിനു് സർവ്വേശ്വരന്റെ അഹേതുകൃപക്കു മാത്രമേ കഴിവുള്ളൂ.

വിശ്വപ്രപഞ്ചത്തെ പരിപാവനം ചെയ്യുന്ന പരമേശ്വരന്റെ അനന്തശക്തികളിൽ പ്രാണികൾക്കു അതിപ്രധാനമായിട്ടുള്ള ഒന്നു് കരുണായന്റെ ഗുരുശക്തിതന്നെയാണ്. ജഗദ്ദയാകാരമായ ദിവ്യകാരണത്തിൽനിന്നും പുറപ്പെടുന്ന ഈ ജ്ഞാനശക്തിയുടെ പ്രകടനങ്ങളാണ് ഭഗവത് വിഭൂതിസമ്പന്നനായ അവതാരപുരുഷന്മാരും സംസാരമുക്തരായ ജ്ഞികളും യോഗീശ്വരന്മാരും, അവരുടെ ഉപദേശരൂപമായ ശാസ്ത്ര സംഹിതകളും. എന്നുമാത്രമല്ല മാരാപ്രാണിയുടെയും വിശുദ്ധ ഹൃദയത്തിൽ യോഗ്യമായ സമയത്തു് ഉദിക്കുന്ന വിരക്തി, ഭക്തി, ജ്ഞാനം, മുക്തി ഇവയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഉദാരമായ ചിന്തവൃത്തികളും അന്തർമുഖിയിൽനിന്നുതന്നെ വരുന്ന ആ ഗുരുശക്തിയുടെ പ്രേരണകളാണ്. ഈ തപങ്ങളെയെല്ലാം മനസ്സിലുണിക്കൊണ്ടാണ് പരമാർത്ഥബോധം വന്നിട്ടുള്ള മഹാത്മാക്കൾ മാനവശ്രേഷ്ഠിനു പ്രധാനസരണിയെന്നാണെന്നുള്ള ചോദ്യത്തിന്നുത്തരമായി സത്സംഗത്തെക്കാൾ അധികം അതിനു സാധകമായി വേറൊന്നില്ലെന്നും ഗുരുഭക്തിയിലും ഉപരിയായി അതിനു പററിയ വേറൊരു ധർമ്മമില്ലെന്നും പലവിധത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നത്. പരദേവതയെ ആരാധിക്കാതെയും ഗുരുവിന്റെ അനു

ഗ്രന്ഥം വരിക്കാരെയും മനസ്സുവശപ്പെടുത്താനായും യാതൊരു മനുഷ്യനും ശാന്തി സിദ്ധിക്കുന്നതല്ലെന്ന് അവർ നിസ്സംശകമായി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. നിഗൂഢനും തിരുകാരനും പ്രകൃഗ്വപരമായ പരമാത്മാവിയെ പറ്റി ഭാവനചെയ്ത് നിരന്തരമോഹസമൃദ്ധം. അന്താനന്ധകാരം അകറ്റുന്നതിനുള്ള കഴിവ് യാതൊരു ശക്തിവിവേകത്തന്നെ ഉപയോഗിച്ചുള്ള ചൈതന്യവികാസം അത്യന്തവിദ്യമാണെന്നതിലേക്കാണു് അദ്ദേഹം അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നത്. പരമേശ്വരൻ ശാസ്ത്രവും ഇപ്രകാരം ശാസിക്കുന്നത്. പരമേശ്വരൻ പരമഭക്തിയും അതുപോലെ ഗുരുത്വപരമായ പരമവൈഭവത്തോടുകൂടി ആവിർഭാവത്തിൽ അദ്വൈത ഭക്തിയും സാധാരണ മാനവൻ സമാർപ്പിക്കുന്നു.

മാനവരൂപത്തിലാണ് പരമപുരുഷൻ മാനവൻ ശ്രേഷ്ഠശിഷ്യനെ അഭിശംഭരിക്കുന്നതായിരിക്കുന്നത്. ആവിർഭാവം മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട വേദവ്യക്തമായ മഹാപുരുഷൻ അവതരണത്തെയും മോക്ഷികളെയും പുണ്യഗുണങ്ങളിൽ ഏറ്റുവാിയം ശ്രദ്ധാർഹനായും അത്ഭുതവ്യക്തിയും നൽകിയതും അതുപോലെ ഇക്കാലത്തും പ്രയോജനമനുസരിച്ച് യർത്ഥസ്ഥാപനത്തിനായി അവർ ആവിർഭവിക്കുകയെന്നു ചെയ്യുന്നു. അത്തരമായ സാധാരണ മനുഷ്യരോടൊപ്പംതന്നെ അവർ അനിത്യവും അസുഖവുമായ ഈ സംസാരത്തിൽ ചെലിയിൽ ജീവിക്കുന്ന മനുഷ്യരോടൊപ്പം ചെലിപ്പുരളായതെയും പക്ഷമില്ലാത്ത വെളിപ്പെടുത്തലുകളും മോക്ഷവും ജ്ഞാപ്യവുമായിത്തന്നെ അഭിമുഖീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നിത്യശുദ്ധബുദ്ധമനസ്സാക്കിയതിനെ ശരിയായ നമസ്സ നമസ്സ സത്യമർഗ്ഗംകാട്ടി നിത്യശാന്തിയിലേക്കു നമ്മെ നയിക്കുന്നു. മേൽപറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ള മഹാപുരുഷൻ ഗോപ്യ ഭാവത്തിലാണ്. അവരിൽനിന്നു ചിന്തിക്കുകയോ മോക്ഷം സമ്പന്നമാകുന്നതിനും വിമുക്തമാകുന്നതിനും ഉപദേശം ലഭിക്കുകയോ അസംഭവമാകുന്നു. അവർ അഭിമുഖമാകുമ്പോൾ പ്രകാശത്തിൽ വളർന്ന് മാനവജാതി സാക്ഷാത്കാരം നേടുന്നു.

ആകാശത്തിൽ അസംഖ്യം നക്ഷത്രങ്ങൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതും കാരണം, അവയിൽ അതിസൂക്ഷ്മമായവ കണ്ടുപിടിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു ശാസ്ത്രജ്ഞനായ

മനുഷ്യനെയും പ്രകൃഷ്ടവ്യക്തിയെന്നും വിശ്വസിക്കുക അവ അതിമഹത്തമാണെന്നും അതിദൂരംകൊണ്ടു മാത്രമാണ് അത്യല്പമായി തോന്നുന്നതെന്നും വിമതന്മാർ പറയുന്നു. അപ്രകാരമായും വലിപ്പത്തിൽ വസ്തുതകൾ കറുത്തതായിട്ടും അവയെക്കൊണ്ടു നമ്മുടെ ഇനിയുള്ള പ്രകൃഷ്ടവ്യക്തിയെക്കുറിച്ചു നമുക്കു വളരെ യധികം ഉദ്ദേശം ചൂടും പ്രകാശവും തന്നെയാണെന്നു വെക്കുന്നത്. അതുപോലെ നമ്മുടെ സമീപംകൊണ്ട് നമുക്ക് ഏറ്റവുംയധികം പ്രകാശവ്യക്തിയെന്നും തന്നെ ഒരു ഗോപ്യവ്യക്തിയായി ബഹുസഹസ്രം ജനങ്ങൾ ആരാധിക്കുന്ന ഒരു മഹാപുരുഷന്റെ ദിവ്യ ജീവിതമാണ് ഇനിയെ വിവരിക്കുവാൻപോകുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രകൃഗ്വരമായ മാനവത്വം നമ്മെ അദ്ദേഹത്തിലേക്കു പ്രബലമായി ആകർഷിക്കുന്നതുപോലെത്തന്നെ ചാമ്പലിൽ പൊതിഞ്ഞ സ്റ്റേഷിംഗും പോലെ നിരന്തരം പ്രകാശിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദിവ്യത്വം നമ്മുടെ മുന്നിൽ മിന്നിത്തീർക്കുന്ന ചൈതന്യസമൃദ്ധമായ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും ഏറ്റവും ഉപകാരമായിരിക്കുന്നു. നമുക്ക് ആദ്യമായിത്തീരുന്ന ഒരു പരമഗുണ അതിമഹത്തവനായി പ്രകൃത്യതയായി നമ്മുടെ മുന്നിൽ വളരെയകലെ നില്ക്കുന്നപക്ഷം നമുക്ക് അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നും ലഭിക്കുന്ന പ്രയോജനവും ചുരുങ്ങിയതല്ലെന്നല്ല, നേരമറിച്ച് നമ്മുടെ സാധാരണ ജീവിതത്തിൽനിന്നും ആ ജീവിതത്തിനു ഉത്കൃഷ്ട മോക്ഷമില്ലെന്നുവെന്നതിൽ നമുക്ക് ആദ്യമായിത്തീർന്നതിനുള്ള യോഗ്യതയെന്ന ആജീവിതത്തിൽ കണ്ടില്ലെന്നു വരുന്നതാണ്. പ്രസ്തുതത്തിൽ ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസമുഖമുള്ള ജനസമൂഹത്തിൽ തീർത്താലും വളരെയധികം ശ്രദ്ധാർഹമായതും അനുസ്മരിക്കുന്നപക്ഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതം അശക്തിയിൽനിന്നും അജ്ഞതയിൽനിന്നും നമ്മെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതിനു ഏതൊരു സഹായിയെന്ന ഒരു ഉദാഹരണമാണെന്നും അതേസമയം തന്നെ ഏതൊരു നമ്മുടെ സമീപവും സമാനമുള്ളതല്ലെന്നതാണെന്നും ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയും. വിപുലമായ മിതിയിൽ ആ ജീവിതം വർദ്ധിക്കുന്നുണ്ട് ഇതു വന്നു അധ്യായം.

ഇപ്പോഴത്തെ രൂപത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന വിശ്വാസി

കുറേ ഗവൺ ഫ്രീമേക്കുണ്ണുവേവൻ എന്നും, കോളകുറേ നിറഞ്ഞ സങ്കോചികർ രാമകൃഷ്ണപരമഹംസർഎന്നും, ചരിത്രകാരന്മാർ രാമകൃഷ്ണൻ എന്നും, മതാചാര്യർ നാമകരണസംസ്കാരമതർ ഗോധരനെന്നും അഭിധാനം ചെയ്ത പരിചയപ്പെടുത്തിയ ആ അപൂർവ്വ കൃഷ്ണൻ മാഹാത്മ്യത്തെപ്പറ്റി നിഗമനം ചെയ്യാൻ അഹർയുജ്ജവങ്ങൾ അഭിപ്രായങ്ങളും അവരുടെ ആത്മാർത്ഥമായ വചനങ്ങളും ഗ്രന്ഥാരംഭത്തിൽ രന്ന അറിയുന്നത് ഈ ചരിത്രം വായിക്കുന്നവരിൽ ആശയം ഉത്സാഹവും നിറക്കുമെന്നുള്ളതുകൊണ്ട് ഇപ്പോൾ അവ ഉദ്ധരിക്കാം.

ഫ്രീമേക്കുണ്ണന്റെ സങ്കോചികനും ബ്രഹ്മസമാജത്തിന്റെ ഒരു പ്രമുഖപ്രതിഷ്ഠാതാവും അക്കാലത്തു ഓരോത്തിലും പുറത്തും പ്രസിദ്ധിനേടിയ നേതാവുമായ കേശവചന്ദ്രസേനൻ ഫ്രീമേക്കുണ്ണന്റെ തിരോധാനത്തിന് പതിനൊന്നു വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി 'ഇൻഡ്യൻ മിറർ' എന്ന പത്രത്തിൽ ഈ വിധം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. "നിഷ്ഠുരനായ ഒരു മികച്ച ഹിന്ദുക്കേതനെ കണ്ടു. ഫ്രീമേക്കുണ്ണപർമഹംസനെന്നദ്ദേഹത്തിന്റെ പേര്. ആ പവിത്രാത്മാവിന്റെ ഗാംഭീര്യവും മർമ്മജ്ഞതയും വിനയപൂർണ്ണമായ സ്വാഭാവികതയും അങ്ങനെയൊക്കെ കർക്കശിച്ചു. സംസാരമദ്ധ്യേ ഇദ്ദേഹിയാരെ ഉപമകളും രൂപകങ്ങളും അദ്ദേഹം ഉപയോഗിക്കുമായിരുന്നു. അവ മിക്കവാറും എത്രമാത്രം സന്ദർഭോചിതമായിരുന്നുവോ അത്രയുംതന്നെ അഴകുറവുമായിരുന്നു. പണ്ഡിതയോഗന്ദസർ സ്വന്തി ഉർത്തരനും ആണത്തമുള്ളവനും കർക്കശിഭ്യനുമായിരുന്നെങ്കിൽ ഉദ്ദവും കൃപാർദ്രവും ധ്യാനമഗ്നമായ ഫ്രീമേക്കുണ്ണന്റെ ഹൃദയം അതിന് വിപരീതമായിരുന്നു. ഈ വിധമുള്ളൊരാൾ പ്രേർണ നൽകാൻ ഹിന്ദുക്കളെക്കുറിച്ചു കഴിയുമെങ്കിൽ നിശ്ചയമായും അതിൽ സത്യവും സന്ദർഭവും അഗളവുമായ ഒരു അംഗം ഉണ്ടായിരിക്കണം".

കഴിഞ്ഞ ശതാബ്ദത്തിലെ ഒന്നാംകിട അഹംശർ ബ്രഹ്മസമാജം പൗരസ്ത്യവിജ്ഞാനവിശ്വാസം പ്രാപ്തസംയമനോഭൂതിന്റെ ആദ്യകാല പ്രസാധകനായ പ്രൊഫസർ മാർക്സ് മുള്ളർ ഫ്രീമേക്കുണ്ണനെപ്പറ്റി പാശ്ചാത്യരാണ്. "ഫ്രീമേക്കുണ്ണവാണിതിൽ

മുതൽപ്പോൾ 'ഗവർണ്ണർ'കളെയും സമ്പന്നരെയും കർമ്മാർത്ഥികളെയും എത്രമാത്രം പ്രാബല്യത്തോടും വാഗ്ദർശനം നിറഞ്ഞും വെളിപ്പെടുത്തുമോ, മറ്റൊരാൾക്കിലും ആ വിധം കണ്ടിട്ടില്ല. ഫ്രീമേക്കുണ്ണന്റെ ശർമ്മശ്രദ്ധയുടെ ഉത്തുംഗസ്വഭാവത്തെയാണ് ഈ അറിയിപ്പ്. ഗവർണ്ണർ കർമ്മാർത്ഥികളുടെ ഹൃദയസുഷമം എത്ര ആഴത്തിൽ അദ്ദേഹം കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതാണ് നാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വചനങ്ങളിൽനിന്നും കാണുന്നത്. പ്രൊഫസർ മാർക്സ് മുള്ളർപ്പോലെത്തന്നെ പ്രഖ്യാതിനേടിയ മറ്റൊരു പൗരസ്ത്യവിശ്വാസനാണ് ഹുബ്ബേക്കറായ സിൽവെയിൻഡെവി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വചനങ്ങളും ഉദ്ധരണയോഗ്യമാണ്. "ഏതു പ്രകാരം ഫ്രീമേക്കുണ്ണന്റെ ഹൃദയവും മനസ്സും എല്ലാ രാഷ്ട്രങ്ങൾക്കും വേണ്ടപ്പെട്ടതായിരുന്നുവോ അതേപ്രകാരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരും മാനവാവർഗ്ഗത്തിന്റെ പൊതുസ്വത്താണ്. ലോകത്തിലെ രാഷ്ട്രങ്ങൾക്കെല്ലാം ഏകോപിച്ച ജീവിക്കുവാൻ കഴിയും. മാനവന്റെ ദിവ്യത്വത്തിൽ വിശ്വസിച്ചു വംശഗതവും രാഷ്ട്രീയവുമായ അതിർത്തിക്കോട്ടകളെ കടക്കുന്നവർ തീർച്ചയായും ഇതു സാധ്യമാണ്".

ഈ സുദേശത്തെ പ്രമുഖ സാഹിത്യകാരനായിരുന്ന റോമറോളോ വാൽക്യത്തിൽ വളരെ പരിശ്രമിച്ചു ഫ്രീമേക്കുണ്ണിനെ സമഗ്രമായി പഠിച്ച് ഹുബ്ബേക്കറായി എഴുതിയ ജീവിതചരിത്രത്തിൽ ഫ്രീമേക്കുണ്ണനെപ്പറ്റി ചുസ്താവിടുന്ന കൂട്ടത്തിൽ ഈ വിധം പറയുകയുണ്ടായി. "എത്രമാത്രം പ്രീതിയോടും ബഹുമാനത്തോടും കൂടിയാണ് അന്താരാഷ്ട്ര ഹൃദയ നാമധേയം ആ അതിമാനുഷനോടു സംബന്ധിച്ചിരുന്നതെന്നു എത്രത്തോളം പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. എല്ലാത്തിനും മേലായി അദ്ദേഹം വ്യക്തിത്വത്തിന്റേയും വിശ്വവ്യാപകതയുടേയും എന്നപോലെ പൗരോഷ്യതയുടേയും അപൗരോഷ്യതയുടേയും ഒരു അപൂർവ്വ സങ്കലനമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മോഹികളും ഉദാഹരണങ്ങളും പാശ്ചാത്യനരനാരികളുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ പ്രതിധ്വനി ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്, അതിവിശിഷ്ട ഏകതാഭാവത്തിന്റെ പ്രതിബിംബമാണെന്നു സൂചിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് അദ്ദേഹം മുപ്പതുനൂറ്റാണ്ടിനു മുമ്പേ

ഒരു രണ്ടാമതും വർഷത്തെ ആധ്യാത്മിക ജീവിതത്തിന്റെ പരിപൂർണ്ണതയായിരുന്നു. നാല്പതു വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് ലോകം വേദത്തെ അദ്വൈതത്തിന്റെ മെലയെന്നും ആധുനിക മാരകത്തെ ഇന്നും സജീവമാക്കിയിരിക്കുന്നു. അദ്വൈതം ഗാന്ധിയെപ്പോലെ കർമ്മവിരോധമായിരുന്നു. കലകളിലും ചിന്താമണ്ഡലത്തിലും ഗേഹരെയെപ്പോലെയോ ഭാഗ്യനിരപ്പോലെയോ ഒരു അസാമാന്യപ്രതിഭാശാലിയായിരുന്നില്ല അദ്വൈതം. വംശഭേദമുള്ള ഒരു മലറിയ ഗ്രാമത്തിൽനിന്നുവന്ന ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ മാത്രമായിരുന്നു. അദ്വൈതത്തിന്റെ ബാഹ്യജീവിതം അക്കാലത്തെ സാമൂഹ്യവും രാഷ്ട്രീയവുമായ പ്രവൃത്തികൾക്കെല്ലാം പുറമെ ചുരുങ്ങിയ അതിരുകളിൽ അടങ്ങിയിരുന്നതിനാൽ കാര്യമായ ഒരു സംഭാവനും അർപ്പിച്ചിട്ടായിരുന്നു. എന്നിരുന്നാലും ആ ബാഹ്യജീവിതം മനുഷ്യരെ സംബന്ധിച്ചും ദൈവത്തോടു സംബന്ധിച്ചുമുള്ള എല്ലാ വിവിധതകളും ചുറ്റിപ്പിടിച്ചിരുന്നു. മിഥിവയിലെ പ്രാചീനകവിതയെ വിദ്യാപതിയും ബംഗാളിലെ രാമപ്രസാദനും ഏതൊരു ദേവിയെപ്പറ്റി എല്ലാശക്തികളുടെയും ഉദ്ഗ്രസ്ഥനായ പരാശക്തിയെപ്പറ്റി, പാടിയോ ആദ്യശക്തിയുടേതെന്നു കേൾക്കുകയായിരുന്നു അദ്വൈതം.”

ഇനിയും ബംഗാളിലെ ഗവർണ്ണറായി രേഖ്യ ലോർഡ് റോണാൾഡ് ഷേ താമസിച്ചിരുന്ന ആയുർവർത്തഹൃദയത്തിൽ (The Hart of India) അഭിപ്രായപ്പെട്ടതെന്തെന്നു നോക്കാം. “ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ ഒരു പണ്ഡിതനല്ലായിരുന്നു. എങ്കിലും അക്കാലത്തെ നേതാക്കളെയും പണ്ഡിതന്മാരെയും തന്നിലേക്കു കർഷിക്കാനുള്ള ശക്തി അദ്വൈതത്തിനുണ്ടായിരുന്നു സ്വഭാവേന തന്നെ അദ്വൈതം ഒരു യോഗിയായിരുന്നു. ഭാഗ്യാനികനല്ലായിരുന്നു. അദ്വൈതത്തിന്റെ ജീവിതവും ഉപദേശങ്ങളും വിവരിക്കുമ്പോൾ വികാരനിർഭരമായ മെലയെന്നുന്റെ വടിയാണു് നേരിട്ട നാം കാണുന്നത്. അദ്വൈതത്തിന്റെ ഈശ്വരജ്ഞാനം പ്രാപിക്കുകയായിരുന്നു. പലതിലൊന്നിലൊന്നു പരമാവശ്യമെന്നു സംഗതി അദ്വൈതം വകവെച്ചിട്ടില്ല.”

ശ്രീരാമകൃഷ്ണനെപ്പറ്റി സർ ഫ്രാൻസിസ് തത് ഫസ് ബൻഡ് എന്ന പ്രസിദ്ധ ഗ്രന്ഥകാരൻ

‘ജീവിജ്ഞാനീയം’ എന്ന അദ്വൈതത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്നതിനെ. “ശ്രീരാമകൃഷ്ണന്റെ സ്വഭാവം ഇന്ദ്രജാലം പോലെ ആകൃതിപ്പെടുത്താവുന്നതും ഉണർച്ചയുള്ളതും സമഗ്രാഹിയും വികാരരഹിതവുമായിരുന്നു. ദൈവജ്ഞാന്റെ കണ്ഠം സജീവമായ, ചലനാത്മകമായ, പ്രതിരൂപമായ അവരുടെ വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ വടിവെടുക്കുന്നതിനുള്ള സവിശേഷസാമർത്ഥ്യം അദ്വൈതത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. അദ്വൈതം കാണുകയോ സങ്കല്പിക്കുകയോ ചെയ്ത ഏതുസത്തയെയും അദ്വൈതത്തിന്റെ അന്തഃകരണം തത്ത്വം ഉൾക്കൊണ്ടു എന്നുമാത്രമല്ല അനൂതമെന്ന അന്തഃസത്തയെ വെളിവാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു അസാധാരണ പ്രതിഭാശക്തിയും അദ്വൈതത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. ജനനാൽ തന്നെ അദ്വൈതം ഒരു കലാകൃത്തും സൗന്ദര്യവലിയനും സമസ്തജ്ഞാനിയുമായിരുന്നെന്നുമാത്രമല്ല, സമാകർഷകമായ മനോഹാസവും ശബ്ദാധ്യക്ഷ്യവുമുണ്ടായിരുന്ന അദ്വൈതം സ്വയം മനോഹരനുമായിരുന്നു. [നിരന്തരജ്ഞാനത്തോടു ഫലമായി ജഗത്താവാവിന്റെ സാക്ഷാത്കാരമുണ്ടായശേഷം നിർവ്വച്യസമാധിയിൽ അവരജ്ഞാനസംഗോചരമായ അഭേദബ്രഹ്മാണവെ അദ്വൈതത്തിനുണ്ടായി.] മെലയെന്നുസാക്ഷാത്കാരത്തിൽനിന്നുമുണ്ടായ ഈ ആശ്വാതത്തിന്റെ ഫലമായി രാമകൃഷ്ണൻ കൃശശരീരനായിത്തീർന്നു മാത്രമല്ല, ഒരു അധ്യാത്മിക വിദ്യാലയത്തിനകത്തുവന്നതിനു—അതായത് അദ്വൈതത്തിൽനിന്നും നിശ്ചയിച്ചിരിക്കാൻപോലെയല്ല ആധ്യാത്മികശക്തിയെ സ്പർശംകൊണ്ട് അനുഭവിക്കാം ചെട്ടെന്നു പ്രവഹിച്ചിട്ട് ഒരു കരിക്കൊണ്ട് അവരെയും വക്രുത്തിലേക്കിടുകയായിരുന്നെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. ഇതിനും പുറമെ ശ്രീരാമകൃഷ്ണന്റെ ജീവിതത്തിലെ പ്രശംസാർഹമായ മറ്റൊരു സംഗതി അദ്വൈതം അക്കാലത്തെ മാരകമായ നേതാക്കളിലുണ്ടാക്കിയ ആഴമായ ധാരണയാണ്. അദ്വൈതത്തിനു കഴിഞ്ഞു വായിക്കാൻ കഴിയുകയായിരുന്നെന്നുള്ളതു ഇംഗ്ലീഷ് അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. എങ്കിലും അദ്വൈതത്തിനു ജനങ്ങളേയും ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയും വായിക്കാൻ കഴിയുകയായിരുന്നു. ഇന്നത്തെ സമൂഹനേതാക്കൾക്ക് അദ്വൈതത്തോടു ഗാഢമായ കേന്ദ്രം

പ്രബുലകോളം

യുണ്ട്. കൃശശരീരം നേരിയവീകാരങ്ങൾപോലും ഗ്രഹിക്കുന്നതിനു സമർത്ഥമായ ഇദ്ദേഹം നവീന ഭാരതത്തിൽ അവഗാഹമായ സ്വാതന്ത്ര ചെലുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഉപാകരമായ ആ സ്വാധീനത ജനങ്ങളെ ഒരു ഉയർന്ന നിലവാരത്തിൽ എത്തിക്കുവാൻ ശക്തിയുള്ളതായിരുന്നു.

ഫെർഡിനാൻഡ്സ് എന്ന് സുപ്രസിദ്ധ പാശ്ചാത്യദർശനികൻ 'മരത്തിന്റെയും നിത്യയുടേയും രണ്ട് ഉല്പത്തിസ്ഥാനങ്ങൾ' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ മറ്റു സംഗതികൾക്കിടയിൽ രാമകൃഷ്ണവിവേകാനന്ദന്മാരെപ്പറ്റി പറയുന്ന അഭിപ്രായമിതാണ്. "ബുദ്ധരും യെയും പ്രിയംകൊണ്ട് പ്രേരിതരായ പ്രവൃത്തികൾ വിസ്മയിപ്പിച്ചിട്ടു. അതിശ്രേഷ്ഠമായ ഉപദേശങ്ങൾകൊണ്ട് അപ്രകാരമുള്ള പ്രവൃത്തി ചെയ്യണമെന്ന് ബുദ്ധരും ശുപാർശചെയ്തു. ഉപദേശവും ആചരണവും യോജിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷെ അതിൽ ഒരു മുഴു കിളിക്കുവെല്ലാമായിരുന്നു എന്നുവെച്ചാൽ പൗരജപ്രവൃത്തിയുടെ വികൃതിയിൽ അതു വിശ്വസിച്ചില്ലെന്നു സാരം. അപ്രകാരമുള്ള പ്രവൃത്തിയിൽ ബുദ്ധമതത്തിനു ശ്രദ്ധയില്ലായിരുന്നു. ശ്രദ്ധക്കാര്യമെ വളർന്ന് ഒരു മഹാശക്തിയായി പർവ്വതങ്ങളെ പോലും ഇളക്കാൻ കരുത്തുണ്ടാകുമുള്ള. ഒരു സമ്പൂർണ്ണ യോഗം ഈ കുറിയിലെത്താതിരിക്കുകയില്ല. ഇൻഡ്യയിൽതന്നെ ഇതു കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞെക്കാം; വളരെ കഴിഞ്ഞശേഷം. ഉത്സാഹഭരിതരായ ആ പ്രീതി സേവയും ക്രിസ്തുമതത്തിലെ നിഗൂഢയോഗതത്ത്വങ്ങളോടു താരതമ്യപ്പെടുത്താവുന്ന ഒരു യോഗശാസ്ത്രവും ഒരു രാമകൃഷ്ണനിബോ വിവേകാനന്ദനിബോ നമുക്കു മുന്നോൻ കഴിയും. ഏറ്റവും അടുത്തകാലത്തെ ഉദാഹരണമാണിവർ."

മുമ്പിൽ കഴിഞ്ഞ ഖണ്ഡികകളിൽ ശ്രീരാമകൃഷ്ണനെപ്പറ്റി അദ്ദേഹത്തെക്കുറവു അക്കാലത്തു പ്രായവും പേരും പ്രസിദ്ധിയുണ്ടായിരുന്ന കേശവവർഗ്ഗ സേനന്റെയും ഭാരതീയസംസ്കാരത്തിൽനിന്നും വ്യക്തികളായ ഒരു സംസ്കാരം പാശ്ചാത്തലമായിട്ടുള്ള വി

ശ്വവിദ്യാലയങ്ങളിൽ അത്യുന്നതസ്ഥാനം സമാജ്ജിച്ച് പണ്ഡിതോചിതമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ മൂലം വ്യാതി നേടുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രാധ്യാപകന്മാരുടെയും സ്വതന്ത്രവും പക്ഷപാതരഹിതവുമായ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ടു. ഇനിയും ഭാരതീയസംസ്കാരത്തെ അനുഭവിക്കുന്നവരും അതിൽ വേരറച്ചിട്ടുള്ളവരുമായിട്ടുള്ളവരുടെ അഭിപ്രായമെന്തെന്നു വിവരിക്കാം. മഹാത്മാഗാന്ധി ആധികാരികമായ ശ്രീരാമകൃഷ്ണജീവിതചരിത്രത്തിന്റെ മുഖവുരയിൽ എഴുതിയ വാക്യങ്ങൾ ഇവയാണ്. "രാമകൃഷ്ണപരമഹംസന്റെ ജീവിതചരിത്രം പ്രായോഗികമായ മതമാണ്. ഗേഹാനെ മുഖത്തോടുമുഖം കാണുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതം നമുക്കു കഴിവുണ്ടാക്കിത്തരുന്നു. ഈ ശ്വപരൻ മാത്രമാണ് പരമാർത്ഥമെന്നും ബാക്കിയെല്ലാം മായയാണെന്നുമുള്ള ബോധം ശ്രീരാമകൃഷ്ണജീവിതചരിത്രം വായിക്കുന്നവരിൽ ആരിലും ഉളവാക്കിയിരിക്കുകയില്ല. രാമകൃഷ്ണൻ ദിവ്യരൂപത്തിന്റെ സചേതനമൂർത്തിയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വചനങ്ങൾ വെറുമൊരു ദൈവദൂതശാഖിയുടേതല്ല, നേരെ മറിച്ച് ജീവനഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഏകകളാണ്. അവ സ്വാഭാവികമായ പ്രകാശനങ്ങളാണ്. അതുകൊണ്ടു അവയിൽനിന്നും അനുവാചകനെന്നാകുന്ന ധാരണ അയാൾക്കെതിർക്കാൻ കഴിവില്ല. അവിശ്വാസത്തിന്റെ ഈ യുഗത്തിൽ അസംഖ്യം സ്ത്രീകൾക്കും പുരുഷന്മാർക്കും ശാന്തി നൽകുന്നതിനു സമർത്ഥരായ (ജാതിപ്രതിരോധത്തിൽ അവർ ആധ്യാത്മികമായ വെളിച്ചമേ ഉണ്ടാകുകയില്ലായിരുന്നു.) ഉജ്ജ്വലവും സജീവവുമായ ഒരു മതത്തിന്റെ ഉദാഹരണമാണ് രാമകൃഷ്ണൻ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹത്തിനു ദേശപരമോ മറ്റേതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ളതോ ആയ ഒരു പരിധി ഉണ്ടായിരുന്നില്ല."

ശ്രീ അരവിന്ദയോഗി തന്റെ 'ദി സിന്തസിസ് ഓഫ് യോഗ' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇപ്രകാരം പറയുന്നു "സ്വഗ്ഗരാജ്യം ബലാൽക്കാരമായി പിടിച്ചടക്കുന്ന തോന്നത്തക്ക വിധമായാലും അതിനുശേഷവും യോഗരാജ്യങ്ങളോരോന്നായി പാഞ്ഞുപിടിച്ചു വി

ശാസനകരമായ വേദത്തിൽ അതിന്റെ സാരം അറിയിച്ചിട്ടുള്ളത് ഏതൊക്കെയാണോ അതിന്റെ സന്ദേശമായ ആഖ്യാനകരമായ വിവിധാവസ്ഥകളിലേക്കുള്ള വ്യാപകമായ പരപ്പുകൊണ്ടും സഹജോപയോഗിയുടെ വിചാരകൊണ്ടും സർവ്വതാ സർവ്വവസ്തുക്കളെയും ഹൃദയത്തിലേക്കും അതായത് അനുഭവംവഴി അതിയ്ക്കും ഉൾപ്പെട്ട പരവേദത്തിലേക്കും, ദൈവസാക്ഷാത്കാരത്തെ ലക്ഷ്യമാക്കി മേൽനിന്നു മാറ്റവുമില്ലാത്ത ഒരു വലിയ ആഖ്യാനകരമായ കഴിവ് അടുത്തകാലത്തായത് ഇവനും ചെറുപ്പൻ വേദാനിപ്തനായ ശ്രീരാമകൃഷ്ണജീവിതത്തിൽ നാം കാണുന്നു. ആ വിശദമായ ഒരു നിർദ്ദേശം സാമാന്യനിയമങ്ങൾക്ക് കഴിയുന്നതല്ല. ശൈലോദ്ധാരണയായ ആ ജീവിതത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം ലോകസമുദായം ഒരു മഹാത്തമാവിന്റെ ഹൃദയം നിർണ്ണായകമായ അനുഭവത്തിൽ അനുഭവിക്കുകയും ഇപ്പോൾ അത്യന്താപേക്ഷിതമായിട്ടുള്ളതും ദീർഘകാലം അന്യോന്യം കലഹിക്കുന്ന മതവിഭാഗങ്ങളും സന്ധ്യയായപ്പോൾ അടുത്തുള്ള ഈ ലോകം എത്തിച്ചേരുന്ന കഴുപ്പുള്ള പരിശുദ്ധിത്തന്നും എല്ലാ മതസന്ധ്യയായപ്പോൾ മതപ്രവർത്തനം ഉദ്ഗ്രഹിക്കുന്ന എകസത്യത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യമെന്നും എല്ലാ അദ്ധ്യാത്മികതയ്ക്കും അതിന്റെ വഴിക്ക് ഒരു പരമാർത്ഥതയിലേക്കുവരുന്ന പ്രയത്നം ചെയ്യണമെന്നും ഉള്ള പരമാർത്ഥം ഉദ്ധരണിക്കാക്കുക എന്നതുകൊണ്ടു തന്നെ ആയിരുന്നു. ബ്രഹ്മജ്ഞം ബ്രഹ്മവിജ്ഞം ബ്രഹ്മസമ്പന്നനായിത്തീരുക എന്നതു മാത്രമാണാവശ്യം. ബാക്കിയെല്ലാം അതിലേക്കുവരുന്ന വിചാരങ്ങളിലേക്ക് അത് എത്തിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നു. അതായത് അപ്പോൾ ബാക്കി വേണ്ടതെല്ലാം കൈവരുന്നതല്ല. നമുക്ക് അവകാശപ്പെടുന്നതാണ്. വേദം രൂപങ്ങളും പ്രകാശങ്ങളും ഉള്ളവയല്ലെന്ന്.

‘കർമ്മയോഗിൻ’ എന്ന പത്രത്തിൽ ഈ വിധമാണുദ്ദേശം ശ്രീരാമകൃഷ്ണന്റെ വിവരിക്കുന്നത്: ‘ദേശീയശാക്തേയതത്ത്വവിചാരങ്ങൾക്കും മതത്തിന്റെ ആധുനികരൂപത്തിലെ ഫലനിർണ്ണായകമായ ഒരു സംഭവമായിത്തന്നെ വിശ്വസിക്കുന്നവർ

അ സംഭവ പ്രതിഭാസം വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു. അതിന്റെ വിശ്വാസിക്കാൻ കാരണം ചിലർക്ക് ഒന്നും ഒന്നും ചിലർ വേദാനുഭവം, മറ്റേവർക്കും അവതരണമായിട്ടാണ് കർമ്മനിർവ്വഹണ കാരണമെന്ന് ചരിത്രകാരന്മാർ നോട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹം ചിന്തിക്കുന്നതെന്ന് രൂപവത്കരിക്കുന്ന അവനകളുടെ ആണിപ്പോഴാണ്. അദ്ദേഹം എല്ലാ പക്ഷക്കാരെയും തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നതും ആരോടും അദ്ദേഹത്തിന് സംഭവമുണ്ടാകുകയും മറ്റേ പക്ഷക്കാരും മനസ്സിലാക്കുന്നു. സർവ്വമുതലായ വേദാന്തത്തിന്റെ ചൈതന്യം തിളങ്ങുന്ന മുർത്തിയായിട്ടാണ് ഓർഗനികൽ അദ്ദേഹത്തെ കാണുന്നത്. കർമ്മശിവന്മാരുടെ ഇടയിലും ചിലർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അർത്ഥത്തിൽനിന്നും അവരുടെ എല്ലാ പേരുകളിലും ചിന്നിച്ചുള്ള പ്രചാരനവും അനുഭവിയും നല്ലതല്ലെന്ന്.

വരുന്ന അത്തരം വർദ്ധനവിനുള്ള ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസന്റെ ഉപോദ്യമം രണ്ടാമതായിരുന്നു അത്. ലോകത്തിന് കഴിവില്ല. അദ്ദേഹം വിട്ടുപോയിട്ടുള്ള ആശയസാഗരിയ വേദത്തിൽ അനുഭവപരമായി പരിണമിപ്പിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം വെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ആഖ്യാനകരകൃതി ക്രിയാത്മകമായിത്തീർന്നു. ഇതു നിർവ്വഹിക്കുന്നതവരെ കൂടുതൽ ലോകത്തിന്റെ നന്മക്കനുവകാശമാണുള്ളത്.

മാതൃകയിൽ അധ്വൈതമായ ഉദ്ബോധം ഉള്ളവരെന്നതിന് മുമ്പായി മേൽനിന്ന് എപ്പോഴും അഗ്രഗമിയായിരുന്നു. രാജാസകലം അടിച്ച ചുറ്റി ബാഗ്ഗത്തിൽ കൈകരുതിയും പഞ്ചാംബിക ശിവഗുരുക്കന്മാരിലും മഹാശാസ്ത്രത്തിൽ ശിവജിയിലും മേൽനിന്നുവേദത്തിൽ രാജാസകലംചാലാത്തുണ്ടാരിലും പശുവസാനിച്ച ഒരു വേലിയിലൂടെ ആരും ശങ്കാചാലുണ്ടായിരുന്നു.

ഏക വ്യക്തിയിൽ ഈ നേതാക്കന്മാരുടെയും ഒരു ഉദ്ഗ്രഹണമെന്ന് ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ യുഗത്തി

പ്രസിദ്ധകരണം

ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ അധികം പ്രാദേശികവും വിശാലമായ ഭൗതികവൽക്കന പ്രസ്ഥാനങ്ങളെയും വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തി ഏകീകരിക്കണമെന്നു വന്നുവെന്നു, ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസൻ എല്ലാത്തിന്റെയും രത്നമുതലാണ്. നമ്മുടെയും പാരമ്പര്യത്തിലേക്ക് ഏകീകരണപരമായ പ്രവാഹത്തിന്റെ അനന്തര സാക്ഷിയായിരിക്കാൻ കഴിയുന്ന മഹത്തായ നിരവ്യാകുലാവസ്ഥയിലെ ജീവിതമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ.

നമ്മുടെ പിന്നിലും മുന്നിലുമുള്ള ശക്തിയുടെ തെളിവാണ് അദ്ദേഹം. അത്ര മഹത്തായ ജനനം മഹാസംഭവങ്ങളുടെ തുടക്കമാണ്." കാലം ചെല്ലുംതോറും അധികമധികം ജനങ്ങൾ അനുഭവിക്കുകയും സമാധാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഈ ദൈവികപുരുഷന്റെ ജന്മകർമ്മങ്ങളെ വിവരിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് ഈ ലേഖനപരമ്പരയുടെ കർമ്മം പ്രയോജനം.

—സാദി വിജ്ഞാനം.

ഗുഹസ്ഥൻ

കാമിനീകാണ്ഡനങ്ങളാകുന്ന ചുഴികളിൽപെട്ട് ഗുഹസ്ഥൻ സംസാരസമുദ്രത്തിൽ ചത്തുപോകും. അതിനാൽ ഗുഹസ്ഥൻ വളരെ സൂക്ഷിച്ചുജീവിക്കണം. ദുസ്ഥമായ ഈശ്വരവിചാരം ഹൃദയത്തിൽ വളർന്നാൽ മാത്രമേ ഗുഹസ്ഥാശ്രമത്തിൽ പ്രവേശിപ്പാൻ പാടുള്ളൂ. ഏകാന്തമായി ഒരു സ്ഥലത്തിൽ ഈശ്വരനെപ്പറ്റി ചിന്തചെയ്ത മനസ്സ് ദുസ്ഥരായി ഗുഹസ്ഥൻ സംസാരദുഃഖം ബാധിക്കുകയില്ല.

മറ്റൊരു തോണിയാത്ര ചെയ്യുന്നതു വിചാരിക്കുക. വമ്പിച്ച തിരമാലകളും കൊടുങ്കാറ്റും ചുഴികളും മറ്റും ഉള്ളപ്പോൾ തോണിക്കാരൻ ജാഗ്രതയോടെ ചുക്കാൻ ബദ്ധമായി പിടിക്കുന്നു. മാത്രമല്ല അപ്പാടി, കാറ്റടങ്ങിത്തുറന്നു, ചുഴികളും മറ്റും വിട്ട് അപകടസ്ഥാനങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാൽ തോണിക്കാരന്മാരായിരുന്നു തോണിക്കാരൻ മന്ദമന്ദമന്ദം സ്വസ്ഥചിത്തനായിത്തീർന്നു. അതുപോലെ ഗുഹസ്ഥനും മറ്റൊരു പരിശുദ്ധി വന്ന തിരമാലകളാകുന്ന ആശങ്കയും അടങ്ങി ചുഴികളാകുന്ന കാമിനീകാണ്ഡനങ്ങളെ പിന്നിട്ടുകഴിഞ്ഞാൽ സ്വസ്ഥനായി ആനന്ദിക്കുന്നു.

കേമിമാഗ്രമാണ് ഗുഹസ്ഥനുള്ള സുഗമമായ വഴിയെന്ന് ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസൻ ബദ്ധമായുപദേശിക്കുന്നു. ആദ്യനിമിഷം ഗുഹസ്ഥൻ നല്ല പ്രയത്നം ചെയ്യണം. മനസ്സ് പരിചരിക്കാതെ പരമാവസ്ഥയിൽ.

ഗുഹസ്ഥൻ പല കർമ്മങ്ങളും അനുഷ്ഠിക്കണം താഴെപ്പറയും. ഈശ്വരസാക്ഷാൽക്കാരംവരെ കർമ്മങ്ങൾ ഏതെങ്കിലും ഭാവവിധത്തിൽ ചെയ്യാതെ നിവൃത്തിയില്ല. ഈശ്വരദർശനം സിദ്ധിച്ചാൽ കർമ്മങ്ങൾ തനിയെ നിന്നുപോകുന്നു. കാര്യങ്ങൾ താൽപര്യത്തിന് കൊഴിഞ്ഞുപോകുന്നതുപോലെയാണ്, കർമ്മനിവൃത്തി വരുന്നതു്.

രണ്ടാമതും ഹൃസ്വ മദ്യംകഴിച്ചാൽ പ്രവൃത്തികളിൽ അത്യന്താധാരം തോന്നും. അധികമിച്ച് മദ്യം സേവിച്ചാൽ മഹരി വർദ്ധിച്ച് കർമ്മം ചെയ്യാൻ അശക്തനായിത്തീരുന്നു. ഇതുപോലെ ദൈവസാക്ഷാൽക്കാരമാകുന്ന മദ്യം സേവിച്ച മഹരിപിടിച്ചാൽ കർമ്മങ്ങൾ അതാളിൽനിന്നു കൊഴിഞ്ഞുപോകുന്നു.

സുഖദുഃഖാദികളെപ്പറ്റിയുള്ള സമാധാനംകൊണ്ടും, മൗഢികസംഗതികളിൽ മനസ്സിനെ അലട്ടാതെ സമാധാനി നിൽക്കുന്നതുപോലും ഗുഹസ്ഥൻ മനസ്സിനെ സ്ഥിരമാക്കി ഈശ്വരനിൽ ചതിപ്പിക്കണം. ഒരു തുലാസ്സ് നോക്കുക. അതിന്റെ താഴത്തെ സൂചിനെ സ്റ്റാൻഡിംഗിലാക്കി ഈശ്വരനെക്കണ്ടെന്നു ധരിക്കുക. ഒരു തട്ടിൽ തുലാവാനുള്ള പഞ്ചസാരയോ മറ്റു സാധനങ്ങളോ വച്ചാൽ മറ്റൊരു തട്ടിൽ അതുവരെ സമാധാനി നിന്നിരുന്ന സൂചികളിൽ താഴത്തെ സൂചി മുകളിലേക്ക്.

ളിഖേതിനെ വിട്ടു ടൂക്കു നിശ്ചിനിക്കുന്നു. തട്ടിലുള്ള ഘനം എടുത്തുകൂട്ടത്താൽ സൂചികൾ സമമായി നിൽക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഈശ്വരനും മനസ്സും സമമായി നിൽക്കുന്നതിനാണ് യോഗമെന്ന യോഗികൾ പറയുന്നത്. മെഴുകുതിരിയുടെ ജ്വാല നിശ്ചലമായി നിൽക്കുമ്പോൾ ഈശ്വരന്റെ പ്രാപിച്ച മനസ്സാഴ്ച മിക്കാം.

ഔരുകിക കർമ്മങ്ങൾ ഈശ്വരചിന്ത ചെയ്യുന്നതിൽ ഗുഹസ്ഥൻ കടന്നുവെല്ല. ഒരു കൈകൊണ്ട് ഔരുകിക കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുക; മററുകൈകൊണ്ട് ഈശ്വരപാദങ്ങളെ മുറുകെപ്പിടിക്കുന്നു സന്ധ്യവും, ജോഷ്വയും മനസ്സിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. മനസ്സിന്റെ നിറം അതിന്നു നിങ്ങൾ കൊടുക്കുന്ന നിറമാണ്. അലക്കിയ വെള്ളമുണ്ട്, ഏതു ചായത്തിൽ മുക്കിയായും ചായത്തിന്റെ നിറം അതിന്നു കിട്ടുന്നു. അതിനാൽ ഗുഹസ്ഥൻ ഏറ്റവും മനസ്സ് ഈശ്വരമേൽക്കിവെക്കണം.

ഔരുകികസുഖങ്ങൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ലോകത്തിൽ ഈശ്വരചിന്തയോടുകൂടി ജീവിപ്പാൻ ഗുഹസ്ഥനു വളരെ പ്രയാസമാണ്. ഗുഹസ്ഥനെ ഒരു സന്നിപാതപര രോഗിയോടുപമിക്കാം. രോഗിയുടെ മുറിയിൽ ധാരാളം അച്ചാറും പച്ചവെള്ളവും വെച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു വിചാരിക്കുക. അവയെ കണ്ടാൽ രോഗി അസ്വസ്ഥനായി അച്ചാറും, പച്ചവെള്ളവും കുടിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതുപോലെ പെണ്ണും ചൊന്നും തിറഞ്ഞ ലോകത്തിൽ ഗുഹസ്ഥന്റെ മനസ്സും അസ്വസ്ഥമായി അവയെ ആസാദിപ്പാൻ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. അതിനാൽ ഗുഹസ്ഥൻ ഒരു വ്യഭിചാരിണിയെപ്പോലെ ലോകത്തിൽ ജീവിക്കണം. വിട്ടിലുള്ള എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും അവർ അഗ്രതയായി ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുമെങ്കിലും ചിന്ത ഏറ്റവും അറഞ്ഞു റിപ്പായിരിക്കും. ഗുഹസ്ഥനും ഔരുകിക കർമ്മങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടാലും മനസ്സ് ഈശ്വരപാദങ്ങളിൽ തന്നെ ബലമായുറപ്പിക്കണം.

താൻ വേദം യന്ത്രമാണെന്നും യന്ത്രവാഹകനായ ഈശ്വരൻ നടത്തുന്നതുപോലെ യന്ത്രം പ്രവൃത്തിക്കുന്നുവെന്നും ഉള്ള ധാരണ ഗുഹസ്ഥൻജ്ഞയിരിക്കണം.

കർമ്മംചെയ്യുന്നതു് അന്നാണെന്നു വിചാരിച്ചാൽ കർമ്മഫലത്തിൽ ബലതരായിത്തീർന്നു്, ജനനമരണാദികളിൽ അകപ്പെടും. ഒരു കഥ പറയാം.

വൃന്ദാവനത്തിലെ പച്ചപ്പൂൽക്കൈതാനമാകുന്ന പച്ചസ്സാരിഷ്, നീലക്കരയിട്ടതുപോലെ മനമനം ഭദ്രകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന യമനാനദി കടന്നു് മറുതീരത്തെ യുവാവനായി വ്യാസഗേവാൻ മണൽതിട്ടിൽ ഈശ്വരചിന്തയോടുകൂടി ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. ചില ഗോപികൾ പാലും വെണ്ണയും കൈതം നിറച്ച പാത്രങ്ങളും തലയിലെടുത്തു് ആ വഴിക്കു കടവുകൾപ്പാൻ അവിടെ എത്തിച്ചേർന്നു. കടവുതോണി അടുത്തേക്കും കണ്ടില്ല. ഗോപികൾക്കു വേഗത്തിൽ പുഴക്കടക്കയും വേണം. അവർ അതേഗൈശ്വരനിധിയായ വ്യാസഗേവാന്റെ പാദങ്ങളിൽ വണങ്ങി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു.

ഗോപികൾ:—ഹേ! ബ്രഹ്മരക്ഷ! അക്കരക്കടക്കുവാൻ ഉപായമെന്തെന്നുപദേശിക്കേണമേ.

വ്യാസൻ:—അതു് നിഷ്പ്രയാസം തിരിച്ചുതീരാം. ഏതീക്കു വിശപ്പു് വല്ലാതായിരിക്കുന്നു. വല്ലഭം തിന്നാൻ നിങ്ങളുടെ വശം ഉണ്ടായി ഉണ്ടെങ്കിൽ തരുവിൻ. വിശപ്പുതീർന്നാൽ വേണ്ടതു പ്രവൃത്തിക്കാം.

ഗോപികൾ:—പാലും, വെണ്ണയും, കൈതം ധാരാളം തരമല്ലോ. വേണ്ടത്ര എടുത്തു ഭക്ഷിച്ചാലും.

വ്യാസൻ:—(മനസ്സിലാക്കാതുകൂടി) സന്തോഷം! വയർ നിറയെ വെണ്ണയും, കൈതം കഴിച്ചു സന്തുഷ്ടനായതിന്റെ ശേഷം, വ്യാസഗേവാൻ ഏഴന്നേററിരുന്നു. യമനാനദിയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞുനിന്നു.

വ്യാസൻ:—അല്ലയോ യമനാ! ഞാൻ ഇന്നു് യാതൊരു ഭക്ഷണവും കഴിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ നിന്നിലെ ജലം രണ്ടുഭാഗത്തും വിട്ടുനിന്നു അങ്ങനെയ്ക്കു കടന്നുപോകാൻ വഴികെ.

ഗോപികൾ അത്യാശ്ചര്യഭരിക്കായിത്തീർന്നു. ആ നന്മതവണ്ണത്തിൽ വെണ്ണയും, ധാരാളമായി കൈതം തങ്ങളുടെ കൺമുൻപിൽനിന്നു കഴിച്ചു ഈ ഹേമി

ഈ വമ്പിച്ച കളവുപറഞ്ഞാൽ യമനാനദി വഴിനൽകാൻ എന്തെങ്കിലും സംഗതം അവരുടെ ഹൃദയത്തിൽ കളിയാടി. അവർ വെള്ളിക്കണിയുടെ നാദംപോലെ തുടങ്ങിക്കേൾക്കുകയുണ്ടായി.

അന്യോന്യർ യമനാനദിയിലെ നീലമുഖത്തു കരയുകയും ഇരുപതു മണിക്കൂർ വീട്ടുന്നതിനും, വിശാലമായ രാജപാതപോലെയുള്ള ഒരു വഴി അവരുടെ മുമ്പിൽ, യമനാനദിയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. ഗോപികൾ ഒരു മിന്നിറുത്തും സ്തംഭിച്ചുനിന്നുപോയി. ഉടനെ വ്യാസഗോപൻ രണ്ടു ജലമിത്തികളുടെയും നടുവിലൂടെ മുമ്പോട്ടുനടന്നു ഗോപികൾ അവരുടെ പാൽപ്പാത്രവും മറ്റും തലയിലെടുത്തു വ്യാസഗോപന്റെ പിന്നിൽ കൂടി നടന്നു മറുകരയെത്തി.

തന്റെ ഉള്ളിലുള്ള ശ്രീനാരായണൻ ക്ഷണം കഴിച്ചുവെന്നല്ലാതെ ക്ഷണം കഴിച്ചത് താനാണെന്നുള്ള അഹങ്കാരമോ, അഭിമാനമോ വ്യാസഗോപനനുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതുപോലെ എല്ലാം പ്രവൃത്തിക്കുന്നത് ഈശ്വരനാണെന്നു വിചാരിക്കുക.

നെസ്സിനെ പാലിനോടുപരിചാരം. മോകത്തെ വെള്ളത്തോടും ഉപരിചാരം. പാൽ വെള്ളത്തിൽ ചേർക്കാൻ തിരിച്ചറിയാൻ സംശയാതവിധം അതിൽ വെച്ചുപാകുന്നതുപോലെ നെസ്സിനെ പ്രപഞ്ചവും പാലത്തിൽ വെച്ചിട്ടാൽ, നെസ്സ് പ്രപഞ്ചവുമായി

തന്മയത്വത്തെ പ്രാപിക്കും. പാൽ നല്ലവണ്ണം കാച്ചി, ഒരു സ്ഥലത്തു്, ഉറിയുന്നതാവെച്ചു് ഉറകുട്ടി ഇളക്കം തെവച്ചു കടത്തേണ്ടതാൽ വെണ്ണ കിട്ടുന്നു. വെണ്ണത്തിൽ വെണ്ണയിട്ടാൽ അതു വെണ്ണത്തോടു് ചേർന്നു പോകുന്നില്ല. അതുപോലെ നെസ്സ് ദൈവരൂപം കൊണ്ടു പരിപാകമാക്കിയാൽ മലകികവ്യാപാരത്തിൽ വെച്ചു് ബന്ധമേതുമുള്ളതായ കർമ്മത്തോടു അനുഷ്ഠിച്ചാൽ ഇടവരുന്നില്ല.

രണ്ടാമത്തെ തുക്കമുള്ള തെക്കാരവും തലയിൽ വെച്ചിട്ടു് ഒരു കല്യാണയാത്രക്കാരെ നോക്കിരുന്നെന്നു കൂലിക്കാരനെപ്പോലെയാണു് ഗുഹസ്ഥൻ ഈശ്വര ചിന്ത ചെയ്യുന്നതു്. വേണ്ടതു ഗുഹാരം തലയിൽ എടുത്തുവെച്ചാലും ജഗദീശ്വരനെ ചിന്തിച്ചാൽ സമയവും സൗകര്യവും കാണുന്ന ഗുഹസ്ഥൻ, ഈശ്വര സന്നിധിയിൽ പുകഴ്ത്തപ്പെട്ടവനുണു്. കേതന്മാരായ ഗുഹസ്ഥന്മാരെ കണ്ടാൽ വെറും പ്രാപഞ്ചികനാണെന്നു തോന്നും. വാസ്തവത്തിൽ അവർ എപ്പോഴും വെണ്ണത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന കളക്കോഴിയെപ്പോലെയാണു്. കറക്കു കയറിവന്നു ചിറകുകൾ ഒരു പ്രാവശ്യം കടത്താൻ ഒരു തുള്ളി വെണ്ണപോലും ചിറകിന്മേൽ പററിനിൽക്കുകയില്ല. അതുപോലെ യഥാർത്ഥഭക്തനായ ഗുഹസ്ഥനെ കർമ്മങ്ങൾ ബന്ധിക്കുകയില്ല.

(ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ ആശയങ്ങൾ.)

ഉ ജ്ജ യി ന്

അപൂന്യസ്സിൻ ജലധര മഹാകാലമനുസാദുകാലേ സ്ഥാപനം. ഒരു നയനവിഷയം യാവദന്യേതിഭാഷാ കർപ്പൻ സന്ധ്യംബവിപരേതം ശുദ്ധിനഃ ശ്രാവണി-

(യം

ആമന്ത്രണം ഫലമവികലം ലപ്തസേഗത്ഭിതാനം

അല്ലായം മേഘഭാഗ് മറ്റുവല്ല സമയത്താണു് വേൾ ഉജ്ജയിനിയിലെത്തിച്ചേരുന്നതെങ്കിൽ സൂര്യൻ അസ്മഭിച്ച് ദൃഷ്ടിയിൽനിന്നു മറയുന്നവരേയും താങ്കൾ

കാത്തിരിക്കേണ്ടതാണു്. അങ്ങിനെ ചെയ്താൽ ത്രിശൂലധരനുള്ള സന്ധ്യാമുനയിൽ ശ്രാവണിയരംവണ്ണം പെരുമ്പറമേളംകൊട്ടി താങ്കളുടെ ഗംഭീരമായ ഇടി യൊലിപ്പു് പുണ്യമായ ഫലം നേരും. — മേഘദൂതം 88.

വിഷയം കൈവരിച്ചതു് എന്നർത്ഥവരുന്ന ഉജ്ജയിനിതന്നെയാണു് ഉജ്ജയിൻ. ഗോവൻ ശങ്കരന്റെ ത്രിപുരാസുരവധത്തെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടു്

ന് അതിന് അപ്രകാരം ചേർന്നതെന്നു സ്പഷ്ടമാണു പറയുന്നു. സ്പഷ്ടമാണെന്നിലെ അവനികാണയത്തിലെ മിസ്സറോഗവും ഉജ്ജയിനിപട്ടണത്തിന്റെയും പരിസരപ്രദേശങ്ങളുടെയും വസ്തുനയ്യുറേണി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഉജ്ജയിനി എന്ന പേരിലാണ് അശോകന്റെ ശിഖരവിവിതങ്ങളിൽ ഉജ്ജയിനിപട്ടണം അറിയപ്പെടുന്നത്. പെരിപ്ലസ്, പ്ലോമലിയം അതിനെ സിന്ഹ എന്നാണ് പറയുന്നത്.

മദ്ധ്യപ്രദേശത്തിലുള്ള ഇന്നത്തെ ഉജ്ജയിൻ മഠം വയക്കു തലസ്ഥാനമായിരുന്നു. മഠംവ, അവനീ എന്ന പേരിലും അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. അതോ കല്പകാലത്തിലും ഇതിന് മഠാരി പേർത്തിരുന്നുവെന്നു സ്പഷ്ടമാണു പറയുന്നു. കനകശ്രംഗം, കശസ്ഥലി, അവനീ, ഉജ്ജയിനി, പര്മാവതി, കുമാരവതി, അരവതി, വിശാഖ എന്നീ വിവിധപേരുകളിൽ ഈ നഗരി അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. സിപ്രാനദിയുടെ വലത്തു വശത്തായി ഈ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.

ബുദ്ധന്റെ കാലത്തിൽ അദ്ദേഹവയുടെ തലസ്ഥാനമായ രാജഗൃഹത്തിൽനിന്നും കൈക്കൂട്ട പ്രതിഷ്ഠണം അഥവാ പെരുത്തറയിലേക്ക് പോകുന്ന മൗര്യത്തിലെ പ്രധാന വിശുദ്ധകേന്ദ്രമായിരുന്നു. ചാണിനിയുടെ സൂത്രങ്ങളിലൊന്നിൽ (4-1-176) അവനിയെപ്പറ്റി പറയുന്നുണ്ട്. മഠംവ അതിരവിയിലെ കാൽനടയായി ഉജ്ജയിനിയിൽനിന്നും പുറപ്പെട്ടുകയറുന്നതിൽ സൂര്യോദയത്തോടുകൂടിയതാവാം മഠാരിയ്ക്കിയിലെത്തിച്ചേരുന്ന സാധിക്കുന്നത് പക്ഷേഖരന്റെ മഹാമൗര്യത്തിൽ (ചാണിനിയെക്കുറിച്ചുള്ള പത്താം പ്രതികയിൽ 3-1-26) പറയുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ പാപത്തിൽനിന്നും വിമുക്തയാക്കുന്നതുകൊണ്ട് അതിന് അവനീ എന്ന പേർ ലഭിച്ചു.

അവനീയിലെ പ്രസിദ്ധ രാജകുമാരന്മാരായിരുന്ന വിന്ദനും അന്വന്ദനും മഠാരി അക്ഷരാഹിണിവിതം വരുന്ന സേനയുടെ നായകസ്ഥാനം വഹിച്ചു.

കൊണ്ട് കൊമ്പപക്ഷത്തിൽമേന്മ യുദ്ധം ചെയ്തതിനെപ്പറ്റി മഹാഭാരതത്തിൽ വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഉജ്ജയിനിയിൽവെച്ചാണ് വാത്സവതിയിലെ രാജാവായ ഉദയനൻ, അവനീരാജാവായ പ്രാദ്യോതന്റെ പുത്രിയും സൗന്ദര്യവതിയുമായ വാത്സവദത്തയെ അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുപോയതെന്നും അവളെ പുരാതനകഥകൾ തന്റെ കാലത്ത് ഉജ്ജയിനി സമ്പർശിച്ച മനശ്ശെ അവിടുത്തെ ആളുകൾ തടവിലാക്കിയതായതാണെന്നും കാളിദാസൻ (ഭാഷ്യഭൂതം 35) രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

അല്പം ചില ജനാധിപത്യരാജ്യങ്ങളോടിച്ചേർന്നതിനാൽ ബുദ്ധന്റെ കാലത്ത് രാജ്യഭരണത്തിന് വിധേയരായ നാല്പതു വലിയ രാജ്യങ്ങളായിരുന്നു അവനീ, വത്സ, കോസലം, മഗധം എന്നിവയായിരുന്നു അവ.

ബുദ്ധൻ ജനിച്ച അദ്ദേഹവസംതന്നെയാണ് പ്രാദ്യോതനെന്ന രാജാവ് ജനിച്ചതെന്നും ബുദ്ധനു ബോധോദയമുണ്ടായ ദിവസമാണ് അദ്ദേഹം അവനീയിലെ രാജാവായതെന്നും പറയപ്പെടുന്നു. സ്വപ്നാവസ്ഥയിൽ കൂടുന്നതിന്നു (വളരെയധികം ശാന്തനായിരുന്ന ബുദ്ധന്റെ സ്വഭാവത്തിന്റെതായി) പ്രാദ്യോതൻ ചന്ദനത്തെ വിളിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ശരിയായ ഒരു നയം കൈക്കൊള്ളാതിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ നയവഞ്ചിന്റെ എന്നും ആളുകൾ പറഞ്ഞുവന്നു. പ്രാദ്യോതനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രന്മാരായ ശൗചാലകനും പാലകനും പുത്രിയായ വാത്സവദത്തയും വാത്സയിലെ രാജാവായ ഉദയനനും അസന്ദേഹങ്ങളിലെ പ്രത്യേകിച്ച് സ്വപ്നവാസ്തവത്തും, പ്രതിജ്ഞാതയോഗ്യമായതും, പ്രിയശ്രീക എന്നീ നാമകങ്ങളിലെ കഥാപാത്രങ്ങളാണ്.

ഉജ്ജയിനിയിലെ ഒരു പണവ്യാപാരിയുടെ പുത്രിയായ ദേവിയെയാണ് അശോകചക്രവർത്തി വിവാഹം കഴിച്ചത്. അശോകന് ദേവിയിൽ മണ്മറുന്നെന്ന പുത്രനും സംഗമിത്ര എന്ന പുത്രിയുമുണ്ടായി. അവരിരുവരും ചരിത്രപ്രസിദ്ധരാണ്. മൈഥിലം

തിരഞ്ഞെടുത്ത നിയമിക്കപ്പെട്ട മൊഴിവാക്കലാലോചനയുടെ അധിവാസസ്ഥലവും ഉജ്ജയിതിയായിരുന്നു. ഗുപ്തനാരുടെ കാലത്തും സ്ഥാനപതികളായ രാജകുമാരന്മാർ ഉജ്ജയിതിയിൽതന്നെയാണു് നിവസിച്ചിരുന്നതു്.

പ്രസിദ്ധനായ വിക്രമാദിത്യമഹാരാജാവിന്റെ പ്രസിദ്ധിപരനായ വൈശ്ണവനും ഉജ്ജയിതിയിൽതന്നെയാണെന്നു്. ചാരതീർത്ഥങ്ങളുടെ ചരിത്രത്തിൽ വിക്രമാദിത്യനു് ഒരു പ്രധാന സ്ഥാനമാണു് അനുവദിച്ചിട്ടുള്ളതു്. വിക്രമാദിത്യഭരണത്തിന്റെ ആദ്യവർഷം 57 ബി. സി. ഫെബ്രുവരി 28-ാം തീയതിയായിരുന്നു. ഒരു പുതിയ കാലഘട്ടത്തിന്റെ പിറവിയെ അതു സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു പ്രസിദ്ധസേനാനിയും കഴിവുററ രാഷ്ട്രീയനേതാവും മാതൃകാഭരണകർത്താവും കലാവിജ്ഞാനം, സംസ്കാരം എന്നിവയുടെ ഒരു പുകൾരൂപന ആരായകനും അതിവചരാത്രജശാലിയും (വിക്രമം ഉള്ളവൻ) നിസ്സമമായ വ്യക്തിപ്രഭാവത്തോടുകൂടിയവനും അന്ത്യയുദ്ധങ്ങളെ അകറ്റുന്നവനും ആദർശസമ്പന്നനായ ഒരു രാജാവായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനുശേഷം വന്ന പല ഭരണകർത്താക്കളും ആദ്യമേതെ അനുകരിക്കുവാനുള്ള ഒരു ആഗ്രഹാനിമിത്തം അഭിമാനത്തോടെ വിക്രമാദിത്യൻ എന്ന സ്ഥാനപ്പേർ സ്വയം സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

വേതളപഞ്ചവർഗ്ഗശക്തിയിലും ചോളിംശക്തി പുത്തലികയിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമാനുഷിക ശക്തികളെപ്പറ്റി അനേകം ഐതിഹ്യങ്ങളുണ്ടു്. ബൃഹദ്കഥയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി പല കഥകളുണ്ടുള്ള പല ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശ്ചര്യകരമായ നേട്ടങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്ദേശിമാണു് നവരത്നങ്ങൾ ശോഭിപ്പിച്ചിരുന്നതെന്നും പറയപ്പെടുന്നുണ്ടു്. ധന്വന്തരി, ക്ഷപതകൻ, അശ്വതി, ധനു, വേതളൻ, ഘടകപ്പൻ, കാളിംഗൻ, വരാഹമിഹിരൻ, വരമചി എന്നിവരായിരുന്നു അവർ. ഇവരെല്ലാം ദൈവകാലത്തു്

ജീവിച്ചിരുന്നില്ലെന്ന് ചരിത്രം നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നു. വിജ്ഞാനപ്രേമിയായിരുന്ന അദ്ദേഹം സാഹിത്യകാരന്മാർക്കു് എല്ലാവിധ പ്രോത്സാഹനങ്ങളും നൽകിയിരുന്നുവെന്നു് കാണിക്കുവാനുള്ള ഒരു ഐതിഹ്യമായിട്ടെ നമുക്കതിനെ കണക്കാക്കേണ്ടതുളളു്.

വിക്രമാദിത്യന്റെ കാലത്തെക്കുറിച്ച് പല ഭിന്നഭിപ്രായങ്ങളും ഇന്നു പണ്ഡിതന്മാർക്കിടയിലുണ്ടു്. ഈ കാലഘട്ടത്തോടനുബന്ധിച്ചുകൊണ്ടു് ആദ്യമായി 'വിക്രമ' എന്ന പദപ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നതു് വിക്രമബ്ദം 898 എന്ന വർഷത്തോടനുബന്ധിച്ചു്. പുതുവിളവുകൾ എടുക്കുന്ന അവസരം പുതുവർഷംപിറവിടു് തോണ്ടിച്ചതിനാൽ കാർത്തികയോടുകൂടി കൊല്ലം ആരംഭിക്കുന്നതു് ശാക്തകാലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നുവെന്നു് ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഗുപ്തരാജാക്കന്മാരിൽ ഒരാളായി ചിലർ വിക്രമാദിത്യനെ കണക്കാക്കുന്നു. ബി. സി. 57-ൽ ശാകന്മാരുമായുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ വിക്രമാദിത്യനു് കൈവന്ന വിജയത്തെ ആഘോഷിക്കുവാനാണു് വിക്രമബ്ദം തുടങ്ങിയതെന്നു് മെദ്ദിംഗന്റെ "തെരവു മിയിലും" എന്നെങ്കിലും "കാലകാലായുക്തമിയിലും" അസന്ദിഗ്ദ്ധമായി പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്നു. എന്നെങ്കിലും ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പറയുന്ന ഐതിഹ്യം താഴെ പറയുംപ്രകാരമാണു്. വിക്രമന്റെ പിതാവായ ഗുട്ടിലൻ കാലകാലായുക്തന്റെ സൈന്യവൃന്ദിയായ സഹോദരിയെ അപഹരിച്ചു. കോപാക്രാന്തനായ കാലകാലായുക്തൻ തന്റെ ജ്യോതിശാപാണിത്യംകൊണ്ടു് ശാകന്മാരെ നായകനെ വശീകരിച്ചു. ശാകനേതാവെന്നെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ 95 സഹോദരങ്ങളെയും ഗുട്ടിലന്റെ രാജ്യത്തെ ആക്രമിക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു. അങ്ങിനെ ശാകർ ഉജ്ജയിതി കീഴടക്കി. കാലകാലായുക്തനു് തന്റെ വിമുക്തയായ സഹോദരിയെ തിരികെ കിട്ടുകയും അവളോടൊന്നിച്ച് പ്രതിഷ്ഠാനത്തിലുള്ള ശതവാഹനന്റെ കൊട്ടാരത്തിലേക്കു് പോകുകയും ചെയ്തു. പതിനേഴ സംവത്സരങ്ങൾക്കു ശാകരിയായ വിക്രമാദിത്യൻ ശാകന്മാരെ യുദ്ധത്തിൽ തോൽപ്പിച്ച് വിക്രമാദിത്യരാജാവു് 60 കൊല്ലക്കാലം രാജ്യം ഭരിച്ചു. വിക്രമബ്ദം തുടങ്ങി 135 സംവത്സരങ്ങൾക്കു ശേഷം

ശാകന്മാർ വിണ്ണം വിക്രമാദിത്യരാജാവിന്റെ ഒരു പിൻഗാമിയെ യുദ്ധത്തിൽ തോല്പിക്കുകയും അങ്ങിനെ ശാകവർഷം തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഇതൊരു കെട്ടുകഥയാണെന്നു സൂചിപ്പിക്കുവാനുള്ള ചരിത്രപശ്ചാത്തലമേ ഇതിനുള്ളതെങ്കിലും പരസ്പരവിരുദ്ധമായ യാതൊന്നുംതന്നെ ഇതിൽ കാണുന്നില്ല.

ഇന്ദ്രയാൻ സാത്ത് ഏഴാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ഉജ്ജയിനി സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ അവിടുത്തെ രാജാവ് ഒരു ബ്രാഹ്മണനായിരുന്നു. പിന്നീട് ഒമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടു തൊട്ട് പരമാരന്മാർ മാർവയിലെ അധിപന്മാരായിത്തീർന്നു. രഞ്ജനം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരുമകനായ രോജനം മാർവ ഭരിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് അവരുടെ തലസ്ഥാനം 'ധാര'യായിരുന്നു. നാല്പതു കൊല്ലക്കാലം രാജ്യം ഭരിച്ച രോജൻ ഒരു പ്രസിദ്ധ സാഹിത്യപ്രേമിയായിരുന്നു. അവരിൽവരും പല പ്രസിദ്ധഗ്രന്ഥങ്ങളുടേയും രചയിതാക്കളാണ്.

മോക്ഷപ്രദായിനികളായ ഏഴു പുണ്യനഗരങ്ങളിലൊന്നാണ് ഉജ്ജയിനി. അയോദ്ധ്യ, മധുര, ഹരിദ്വാരം, കാശി, രാമേശ്വരം, കാഞ്ചി, ഉജ്ജയിൻ എന്നിവയാണവ. ഇന്നത്തെ ഉജ്ജയിനി നഗരിയിൽ നിന്നും ഒരു നാഴിക മാറിയിട്ടായിരുന്നു പുരാതന ഉജ്ജയിനി നിൽക്കേണ്ടിരുന്നത്.

പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട കിംഭോജാഖ്യായം നടക്കുന്നത് ഉജ്ജയിനിയിൽവെച്ചാണ്. പന്ത്രണ്ടു കൊല്ലത്തു കഴിഞ്ഞാൽ ഈ ആഘോഷം കൊണ്ടാടാറുള്ളത്. വൃഴം നാലു പ്രത്യേകശാലികളിൽ വരുമ്പോൾ യഥാക്രമം ഉജ്ജയിനിയിൽവെച്ചും, ഹരിദ്വാരത്തിൽ വെച്ചും പ്രയാഗയിൽവെച്ചും നാസിക്കിൽവെച്ചും ഈ ആഘോഷം കൊണ്ടാടപ്പെടുന്നു. സമുദ്രമനഃമഖരായുണായ അമൃതകുടവുമെടുത്ത് ബൃഹസ്പതി മാടകയും രത്നമയത്തിൽ അമൃതകുടത്തിൽനിന്നും അല്പം തുളിക്കൾ മേൽ പറഞ്ഞ നാലു സ്ഥലങ്ങളിൽ വിഴുകയും ചെയ്തുവത്രെ. അങ്ങിനെ അവ നാലും പുണ്യനഗരികളായിത്തീർന്നുവത്രെ.

ഉജ്ജയിനിയിലെ മഹാകാലക്ഷേത്രം വളരെ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതാണ്. ഭഗവാൻ ശങ്കരന്റെ പന്ത്രണ്ടു

ജ്യോതിർലിംഗങ്ങളിൽ ഒന്ന് അവിടുത്തെ പ്രതിഷ്ഠയാണ്. ഭൂമിക്കടിയിലുള്ള ഒരു നിഖയടക്കം അഞ്ചു നിഖകളുള്ള ഈ ക്ഷേത്രം ഒരു തടാകത്തിനു സമീപമായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഗർഭഗൃഹത്തിലേയ്ക്ക് നയിക്കുന്ന ഇരുളടഞ്ഞ മാറ്റാത്ത വിളക്കുകൾ കത്തിച്ച് സൂര്യദിനപ്രകാശമാനമാക്കിത്തീർത്തിട്ടുണ്ട്.

ശിവനു നിവേദിച്ചതെല്ലാം നിർഭാജ്യമായിത്തീർന്നതിനാൽ പിന്നീട് അവ ഉപായോഗ്യന്മാരായി ഭിക്ഷുവെന്ന വിശ്വാസം ജ്യോതിർലിംഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുടനോളം ബാധകമല്ല. ഇവിടെ ഭഗവാൻ പ്രസാദം സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു. മാത്രമല്ല ഭരിക്കൽ ആരായിച്ചു വിചാരിച്ചതെല്ലാം ശുദ്ധിവരുത്തി വിണ്ണം ആരാധനയ്ക്കുപയോഗിക്കുന്നു.

(ശിവപുരാണം 1-42)

സിന്ധവനദിക്കരയിലാണ് ഈ നഗരി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. ഇവിടെ തീർത്ഥാടകർ, ദാസ്യത്തിൽ സ്ത്രീകൾ ചെയ്യുന്ന ശേഷം ഭഗവൽ ദർശനം നടത്തുന്നു.

ശിവപുരാണത്തിൽ (1.46) മഹാകാലനെക്കുറിച്ചുള്ള ഐതിഹ്യം താഴെപറയും പ്രകാരമാണ്. അവന്തിയിൽ ഒരു ബ്രാഹ്മണനെക്കുറിച്ച് വസിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് നാലു പുത്രന്മാരുണ്ടായിരുന്നു. രണ്ടാമയിൽ വസിച്ചിരുന്ന ഏഴാണൻ എന്ന അസുരൻ അവന്തിയെ ആക്രമിച്ച് കൈവശപ്പെടുത്തി. തുടന്ന് അദ്ദേഹൻ അവിടുത്തെ നിവാസികളെ ഉപദ്രവിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഒന്നാൾ സങ്കടനിവൃത്തിക്കായി ബ്രാഹ്മണനെക്കുറിച്ചു സമീപിച്ചു. അദ്ദേഹം ചില യോഗാഭ്യാസമുറകൾ അനുഷ്ഠിച്ചുവെന്നും അതിന്റെ ഫലമായി ഭൂമിയിലുൾപ്പെട്ട പ്രത്യേകപ്പെട്ട മഹാകാലൻ ഏഴാണനെ വധിച്ചതായും പറയപ്പെടുന്നു. കേരളത്തിലെ അഭിഷിക്തിക്കനുസരിച്ച് ഭഗവാൻ അവിടെതന്നെ വാസിക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ചുവത്രെ. അങ്ങിനെ മഹാകാലജ്യോതിർലിംഗരൂപത്തിൽ ഭഗവാൻ അവിടെ സ്ഥിരവാസം തുടങ്ങി.

സ്തമ്പപുരാണത്തിൽ ഈ പ്രദേശം മഹാകാലവനമായിട്ടാണ് വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. അഗ്നിപുരാണപ്രകാരം ഇത് ഏററവും പ്രസിദ്ധമായ തീർത്ഥമാണ്.

ഹോകാലഗ്ഗം മേവനെ അകാലമൃത്യുവിൽനിന്നും രക്ഷിച്ച് മകനിക്കഹ്നാക്കിത്തിട്തെന്നു പറയപ്പെടുന്നു.

ദേവി ഹരസിദ്ധയുടേതു് ഉജ്ജയിനിയിലെ മറ്റൊരു പ്രസിദ്ധ ക്ഷേത്രമാണു്. ഇതിനെക്കുറിച്ചും പൗരാണികമായ ഒരു ക്തെതിഹ്യമുണ്ടു്. (സ്തവപുരാണം, 5-1-19) കൈലാസത്തിൽ വെച്ച് രാജാക്കന്മാർ ശങ്കരൻ തന്റെ പ്രിയയായ ഗൗരീയുമായി ചുറ്റുകുളിയിലേപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. ചണ്ഡനെന്നും പ്രചണ്ഡനെന്നും പേരുള്ള രണ്ടു ദുഷ്ടവന്ദകൾ അവരെ ഉപദ്രവിക്കുകയും നന്ദിയെ വ്രണപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ഹരൻ ദേവിയെ ധ്യാനിക്കുകയും ദേവിയോടു് അവരെ നിഗ്രഹിക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ദേവി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയും ഹരൻ ആവശ്യപ്പെട്ട പ്രവർത്തി നിവ്വിഷ്ണും നിറവേറുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ ദേവി ഹരസിദ്ധിയായി. ഔദ്യോഗികമായി പ്രസിദ്ധ നവരൂപങ്ങളിൽ ഒരു രൂപമാണു് അവരുടേതു്. വിശ്വഭക്തി ചക്രവർത്തിയുടെ ധർമ്മഭവൈരായിരുന്നു ഹരസിദ്ധിയെന്നും പറയപ്പെടുന്നു. ദൃഗബലി പ്രത്യേകിച്ചും നവമിദിവസം പോത്തിനെ ബലി കഴിക്കുക എന്നതു്, ഉൽക്കഷ്ഠത്തിന്നു് വഴി തെളിയിക്കുമെന്നു് വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നു.

ഇവിടെയുള്ള സിദ്ധവടം എന്നൊരു ആൽപ്പക്ഷത്തേയും തീർത്ഥയാത്രക്കാർ സന്ദർശിക്കാറുണ്ടു്. അധികം വലുപ്പമില്ലാത്ത ഈ പൂക്കും വളരെക്കാലമായി അതേ നിലയിൽതന്നെ വർത്തിച്ചുവരുന്നുവത്രെ.

തന്റെ മാനുസഹോദരനായ കംസന്റെ മധ്യയിൽവെച്ചു നിഗ്രഹിച്ചശേഷം കൃഷ്ണൻ തന്റെ സഹോദരനായ ബലരാമനോടും സുഹൃത്തായ സുഭാമയോടുംകൂടി ഉജ്ജയിനിയിൽ വസിച്ചിരുന്ന സാമ്പീവനിയുടെ അടുക്കലേക്കു് വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുവേണ്ടി പോയി. സമുദ്രത്തിൽ വീണു് അന്തരിക്കുകയും പിന്നീടു് യമന്റെ നിയന്ത്രണത്തിൽ വരുകയും ചെയ്ത തന്റെ ഗുരുപുത്രനായ ദേവനെ കൃഷ്ണൻ തന്റെ വിദ്യാഭ്യാസാനന്തരം പുനർജീവിപ്പിച്ച് ഗുരുവിന്നു് ക്ഷേ

ണയായി കൊടുത്തുവത്രെ. മർത്ത്യഹരിയുടേതാണെന്നു പറയപ്പെടുന്ന ഒരു ഗുഹയും ഇവിടെ ഉണ്ടു്. വിശ്വഭക്തിപുരാണസംസ്കൃതിലെ നവരൂപങ്ങളിലൊരാളെന്നു പറയപ്പെടുന്ന പ്രസിദ്ധനായ വരാഹമിഹിരിൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തിൽ നല്ലൊരു ഭാഗം ഉജ്ജയിനിയിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടിയതായി വിശ്വസിക്കുവാൻ വഴികാണുന്നുണ്ടു്. അദ്ദേഹം വിശേഷമായ ഒരു ജൈതനിയും നക്ഷത്രശാസ്ത്രപണ്ഡിതനായിരുന്നു. യാത്ര, വിവാഹം, ഗണിതം എന്നിവയെക്കുറിച്ച് ഹോര, സംഹിത എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ബൃഹത്സാമകവും ബൃഹത് സംഹിതയും പ്രശസ്തിയാർജിച്ച ഗ്രന്ഥങ്ങളാണു്. പഞ്ചസിദ്ധാന്തിക എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ തന്റെ പിൽഗാമികളുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെല്ലാം ശേഖരിച്ച് ശ്രോധിക്കുകയും എഴുതിയിട്ടുണ്ടു്. തന്റെ ഗണിതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമായി ശാകവർഷം 427 ആണു് അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. വരാഹമിഹിരിൻ 95 വയസ്സിൽ മരിച്ചുവെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു ഭിക്ഷാകാരൻ പറയുന്നു. അതുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം 6-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ജീവിച്ചിരുന്നതായി നമുക്കു കണക്കാക്കാം. അദ്ദേഹം ആദിത്യദാസനെന്ന ഒരാളുടെ പുത്രനായിരുന്നു. അവന്തിക്കടുത്തുള്ള കാപിട്ടക എന്ന സ്ഥലത്തുവെച്ച് തനിക്ക് സൂര്യദേവന്റെ അനുഗ്രഹം ലഭിച്ചുവെന്നു് അദ്ദേഹം പറയുന്നു.

ജയസിംഹരാജാവു് ഉജ്ജയിനിയിൽ ഒരു നിരീക്ഷണാലയം നിർമ്മിക്കുകയുണ്ടായി. ജപുരത്തിലെ രാജാവായ അദ്ദേഹം ക്രിസ്താബ്ദം 1693-ൽ ഗാന്ധിയിലേക്കുവന്നു. നക്ഷത്രശാസ്ത്രത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു് അഗാധമായ പാണ്ഡിത്യമുണ്ടായിരുന്നു. ഭാരതീയപണ്ഡിതന്മാരുടെയും പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതന്മാരുടെയും ഗണിതത്തിന്നനുസരിച്ചുള്ള ഗ്രഹനിഖകളും ആകാശത്തിലെ ശരിയായ ഗ്രഹനിഖകളും തമ്മിൽ പൊരുത്തപ്പെടുന്നില്ലെന്നു് അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കി. ഗണിതത്തിൽ കൂടുതൽ പ്രിയത പാലിക്കുവാൻ വേണ്ടി കല്പം ചുണ്ണാമ്പുവെച്ചോളിച്ച് ഒരു പ്രത്യേകനിധത്തിൽ അഞ്ചു സ്ഥലങ്ങളിലായി ഇന്ത്യയിൽ അഞ്ചു നിരീക്ഷണശാ

മകൾ സ്മാപിച്ചു. ആ സ്മയത്തോളം ക്രമത്തിൽ ജയ പുരം, ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥം, ഉജ്ജയിൻ, കാശി മറ്റു എ ന്നിവയാണ്. അദ്ദേഹം പൂയാതമായി ഒരു ഗ്രന്ഥ ത്തോൾ ചെയ്തു. അറബിഭാഷയിലുള്ള “സിസ്മാഹ ത്താ” അഥവാ “മിജാസ്സി”യും സംസ്കൃതത്തിലുള്ള സിദ്ധാന്തസാമ്രാട്ടമാകുന്നു അവ. അന്ന് ഡൽഹിയി ലെ ഭരണാധിപതി മുഹമ്മദ് ഓട്ടാ ആയിരുന്നതിനാലാ ന് അദ്ദേഹം തന്റെ അറബിഗ്രന്ഥത്തിന് അപ്രകാ രത്തെ പേർ കൊടുത്തത്. അന്നത്തെ പാശ്ചാത്യപ ണ്ഡിതന്മാരുടെ ഗണിതസമ്പ്രദായത്തേക്കാൾ കൂടുതൽ കൃത്യവും സൂക്ഷ്മവുമായിരുന്നു ജയസിംഹൻറെതന്നെ ന് വിദഗ്ദ്ധരായിരുന്നു.

ഹിന്ദുശാസ്ത്രാന്തരം 0° കിഴക്കേ യുവാംശം അഥവാ ഗ്രീൻവിച്ച് ഉജ്ജയിനിയിലായിരുന്നു. അത് 3 മധ്യരേഖയ്ക്കു വടക്കു് 28° അക്ഷാംശത്തിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു.

കാളിദാസൻ മേഘദൂതരിൽ ഉജ്ജയിനിയെ വള രെയധികം വർണ്ണിക്കുന്നുണ്ട്. മേഘവംശം ആനന്ദസ ഗ്ഗം 84-ാം ശ്ലോകത്തിൽ അദ്ദേഹം പറയുന്നു. ഇന്ദ്ര മുഖനായ മഹാകാലശങ്കരന്റെ ക്ഷേത്രത്തിനു സമീ പസ്മരമായിരുന്നതിനാൽ, പ്രകാശമാനങ്ങളായിത്തീ ന്ന കൃഷ്ണപക്ഷങ്ങളിലെ രാത്രികളിൽ ആവന്തിരാജാ വിന്ദ് തന്റെ പത്നിക്കാരോടൊപ്പം രമിക്കുവാൻ സാ ഡിച്ചിരുന്നു. ബാണൻ തന്റെ കാവ്യത്തിൽ ഉജ്ജ യിനിയെ വിശദമായി വർണ്ണിച്ചതിനു ശേഷം വർണ്ണന ഇപ്രകാരമവസാനിപ്പിക്കുന്നു.

“കിംബഹുനാ യസ്യം സുരസുരമുധാഭണി രമിചിപുഞ്ചിതചരണനഖമയുഖോ നിശിതശ്രുഖര ഹിതാസ്വക മഹാസുരോ ഗൗരീന്ദ്രപരകോടി ദൃഷ്ടശര

ഖരചന്ദ്രശങ്കരസ്തപുരസ്സു. രജ: കൃതാംഗരാഗോ കരോധജയാസവിധുരയാ രത്നം പ്രസാദേതന്ത്യം പ്രസാദിതകരായുഗളവിഗമിതവയനനികരാച്ചിത ച രണഃ. പ്രവയാനഖ ശിഖാകലാപകപിഖ ജടാഭാര ഭ്രാന്ത സരസിസ്തംഭസ്വകാരാരി ഭഗവാൻ സൃഷ്ടുകൈ ലാസവാസ പ്രീതിർമഹാകാലാഭിധന്തഃ സ്വയം നി വസതി”

എന്തിനധികം പറയുന്ത് ആരുടെ പാദങ്ങളി ലെ നഖങ്ങളുടെ കാന്തി (നക്ഷത്രപ്പിടുന്ന) ദേവാസുര ന്മാരുടെ മുധാഭണികളുടെ രശ്മികളാൽ ചുംബിക്ക രപ്പെടുത്തുവോ, ആർ അന്തകാസുരനെ തന്റെ നിശി തമായ ശ്രദ്ധകൊണ്ടു പിളർത്തിയോ ആർ പ്രിയയായ ഗൗരീയെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി തലകനിച്ചു പ്പോൾ ഗൗരീയുടെ നൂപരവുമായുള്ള സംഘട്ടനം കാണാം ശിരസ്സിലുള്ള ചന്ദ്രന്റെ കലശ്ശ് ഷതം ത ട്ടിയോ, ത്രിപുരാസുരന്റെ മണ്ഡംകൊണ്ട് ആരുടെ ദേ ഹം മുഴുവനും ലേപനം ചെയ്തപ്പോട്ടിട്ടുണ്ടോ തന്റെ ഭർത്താവായ മനേന്ദ്രൻ നാശത്താൽ വിധവയായി ത്തിന്നപ്പോൾ ആരുടെ കാൽക്കൽ തന്റെ ഉയർത്തി പ്പിടിച്ച കൈകളെക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തെ പ്രീതിപ്പെ ട്തുവാൻ ശ്രമിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ രമിയുടെ വള കൾ അഴിഞ്ഞുവീണുവോ, ആരുടെ ജഡാഭാരത്തിൽ കിടന്നു് പ്രളയകാലത്തെ അഗ്നിശിലകളോപ്പോലെ സ്വഗ്ഗംഗ വിഷമിച്ചുവോ, ആരാണോ അന്തകാസുര ന്റെ ശത്രുവായിരിക്കുന്നത് മഹാകാലനെന്ന അഭി ധാനത്തോടുകൂടിയ ആ സാക്ഷാൽ ഭഗവാൻ തന്റെ കൈകലാസവാസ പ്രീതിയുപേക്ഷിച്ച് ഈ നഗരത്തിൽ വിവസിച്ചുതന്നു.

(ഹിന്ദിയിൽനിന്നും)

ടി. ഗംഗാധരൻ വിവർത്തനം ചെയ്തത്.

പ്രശ്നോത്തരമാലികാ

1. ക: ഖലു നാലംക്രിയതേ ദൃഷ്ടാദൃഷ്ടാത്മസാധനപടിയൻ അമൃതാ കണ്ഠസ്ഥിതയം പ്രശ്നോത്തരത്തെമാലികയം. കണ്ടതുചല്ലാത്തതുമോ. കായ്തമെല്ലാം. കൈവരുത്താൻ കഴിവുണ്ടായ് വരുംമട്ടിലേതവനേയം.

പ്രസിദ്ധകേരളം

കാണിയും സംശയമില്ല വേണ്ടപോലെവരുമിടം.

കണ്ണസ്ഥമി പ്രശ്നോത്തരത്തെമാവിക.

2. ഗേവൻ കിമുപാദേയം ഗുരുവചനം ഹേയമപി ച കിമകായ്മം
കോ ഗുരുധിഗതതത്ത്വഃ ശിഷ്യമിതായോദ്യതഃ സതതമ്.

അയി ഗുരോ, സ്വീകരിക്കാൻ തക്കതെന്തെ=ഗുരുവാക്യം;

അകലെത്തള്ളത്തെന്തെ=നകായ്മമെല്ലാം;

ആരുവാൻ യഥാർത്ഥ ഗുരു=സർവ്വദാ ശിഷ്യന്റെ നന്മ-

യ്ക്കുപ്രമാവുമൊരുക്കുമുള്ള തത്ത്വജ്ഞൻ.

3. തപരിതം കിം കർത്തവ്യം വിദ്വാൻ സംസാരസന്തതിച്ഛേദഃ
കിം മോക്ഷതരോർബീജം സമുക് ജ്ഞാനം ക്രിയാസിദ്ധിമ്.

അറിവുള്ള മർത്യരെല്ലാമടനേ ചെയ്യേണ്ടതെന്തെ=

ണവർത്തൻ സംസാരബന്ധക്കയററുക്കൽ

സാരമേറും മോക്ഷവൃക്ഷം മുളയ്ക്കുവാനുള്ള വിത്തേതും=

സാധനയാൽ നേടിയതും ജ്ഞാനമന്യുനം.

4. കഃ പഥ്യതരോ ധർമ്മഃ കഃ ശുചിരിഹ യസ്യ മാനസം ശുദ്ധമ്
കഃ പണ്ഡിതോ വിവേകി കിം വിഷമവധിരണോ ഗുരുഷു

അതിമാത്രം പഥ്യമായതെന്തു ഗുരോ=സ്വന്തധർമ്മം;

ആരുശുദ്ധൻ=മനസ്സിന് കളങ്കമറേറൻ.

വിജ്ഞാനാരോ=നന്മതിന്മ തിരിച്ചറിയുന്നവൻ താൻ;

വിഷമോ=മുതിന്നവരെല്ലാക്കരിക്കയര.

5. കിം സംസാരേ സാരം ബഹുശേഛപി വിചിന്ത്യമാനമിദമേവ

കിം മനുജേഷ്ഠിഷ്ടതമം സ്വപരഹിതായോദ്യതം ജന്മം.

നരക്കേറം നല്ലതെന്തെ=തനിക്കും മററുള്ളവക്കും

നന്മചെയ്യുനഴിഞ്ഞിട്ട ജീവിതമത്രേ.

സംസാരത്തിൻസാരമെന്തെ=പലമട്ടിൽ ചിന്തിച്ചിട്ടും

സംശയമില്ലിപ്പേരും ചൊന്ന ജീവിതംതന്നെ.

6. മദിവേവ മോഹജനകഃ കഃ സ്നേഹഃ കേ ചാസുഖോ വിഷയഃ
കാ ഭവവല്ലി തൃഷ്ണാ കോ വൈരി യസ്ത്വപനുഭോഗഃ.

മദിരപോൽ മനം മയക്കുന്നതെന്തേ=മമതതാൻ,
 മനം കൊള്ളയടിപ്പവർ=വിഷയങ്ങളും;
 ശരി,യിജീവിതം കെട്ടിവരിയും വള്ളിയോ=തൃഷ്ണ;
 ശത്രുവാശം=ഞ്ഞാതക്കമററിപ്പിടുന്നതെന്നെ.

7. കസ്തൂരിയമിഹ മരണാഭസാഭിഹ കോ വിശിഷ്ടതേ രാഗീ
 കി ശൂരോ യോ ലലനാലോചനബാണൈന ച വൃധിതഃ
 ആതം ഭയപ്പെട്ടിടുന്നതേതിനെ=തന്മരണത്തെ;
 അന്ധനേക്കാളന്ധനാരോ=രാഗമുള്ളവൻ;
 കറയറ ശൂരയുള്ളവനേവൻ=കാമിനിതൻ-
 കണ്മനക്കണകളോറാൽ കഴങ്ങിപ്പോത്താൻ.

8. പാത്രം കണ്ണാണലിഭി: കിമമൃതമിഹ യുജ്യതേ സദുപദേശഃ
 കി ഗുരുതായാ മൂലം യദേതദ്പ്രാത്ഥനം നാമ.
 സാരം ചെവിയിണയാൽ നകരുവാനെന്തമൃതം=
 സമജനങ്ങളുൾപെയ്യും സാരോപദേശം.
 മാനമേദം ഗൗരവത്തിനെന്തുമൂലം=ഒരിക്കലും
 മരണാശങ്കയോടൊക്കെയൊരിക്കൽ മാത്രം.

9. കി ഗഹനം സ്രീപരിതം കശ്ചതുരോ യോ ന ഖണ്ഡിതസ്തേന
 കി ദുഃഖമസംതോഷഃ കി ലാഘവമധമതോ യാപ്തം.
 അറിയുവാൻ വിഷമമേ=തംഗനമാർ തൻപരിതം;
 ആർ മിടക്കൻ=അവർ ചെയ്യും പതിപറഞ്ഞാൻ;
 എന്തു ദുഃഖം=മോരിക്കലും തൃപ്തിയില്ലാതിരിക്കയാ-
 മെന്തിളപ്പ=മെളിയവനോടുയാചിക്കൽ.

10. കി ജീവിതമനവദ്യം കി ജാഡ്യം പാരതോപ്യനദ്യോസഃ
 കോ ജാഗർതി വിവേകീ കം നിദ്രാ മുഹൂർത്തം ജന്തേ.
 മഹത്തരം ജീവിതമേ=താനും പഴിക്കാത്തതത്രേ;
 മായനാരുതവിട്ടാലുള്ളിലേശാത്താൻ
 ഉണന്നിരിപ്പവനാരോ=തിരിച്ചറിവുള്ളവൻതാൻ;
 ഉറക്കമേ=തറിവറോറവസ്ഥയല്ലോ.

11. നലിനീലേഗതജലവത്തരലം കി. യെച്ചനം ധനം ചായുഃ
കഥയ പുനഃ കേ ശശിനഃ കിരണസമാഃ സജ്ജനം ഏവ.
താമരയിലയിൽത്തങ്ങും നിരുപോൽ ചപലമെന്നേ=
ധനവും യെച്ചനമെന്നല്ലാകെയായുസ്സും;
ഒളിതിങ്ങമമ്പിളിതൻ കളിരേകം കതിർകളോ-
ടൊപ്പമുരുന്നരുൾകം=സജ്ജനരുൾ തന്നെ.
12. കോ നരകഃ പരവശതാ കി. സൗഖ്യം സർവ്വസംഗവിരതിതും
കി. സത്യം ഭൂതഹിതം പ്രിയം ച കി. പ്രാണിനാമസവാ.
നരകമേ=തടിമത്തം; സൗഖ്യമേതോ=മനസ്സിനെ
നാനാവിഷയാശയിൽനിന്നൊഴിച്ചുനിർത്തൽ;
സത്യമെന്നെന്നുരച്ചാലും=ജീവികൾക്കൊക്കെയും ഹിതം;
സകലർക്കും പ്രിയമെന്നേ=തങ്ങൾതൻ ജീവൻ.
13. കോനതർക്കമലോ മാനഃ കാ സുഖഭാ സാധുജനമൈത്രി
സർവ്വവ്യസനവിനാശേ കോ ഭക്തഃ സർവ്വം തുഗി.
അനതർക്കമേതിന്റെ ഫലം=മഹാകാരത്തിന്റെ തന്നെ;
അതിസുഖപ്രദമെന്നേ=സജ്ജനസ്നേഹം.
സകലഭവവുമൊഴിവാക്കിടവാനാർ സമർത്ഥൻ=
സർവ്വസംഗപരിത്യാഗിയായ സന്നയാസി.
14. കി. മരണം മുർഖത്വം കി. ചാനഘം യദവസരേ ഭക്തമ്
ആമരണാത് കി. ശല്യം പ്രച്ഛന്നം യത് കൃതം പാപമ്.
എന്തുവാൻ മരണം=മേരുമറിവില്ലാത്തവസ്ഥയും;
എന്തുമുഖ്യം=തക്കനേരത്തേകിയ വസ്തു.
മരണംവരേക്കുമെന്തു മനസ്സിനു ശല്യമാകും=
മറവിൽ ചെയ്തതാം പാപപ്രവൃത്തിതന്നെ.
15. കത്ര വിധേയോ യത്തോ വിദ്യാഭ്യാസേ സദൈഷധേ ഭാനേ.
അവധിരണാ കപ കാശ്ചാ ഖലപരയോഷിത് പരധനേഷു.
പരിശ്രമമേതിലൊക്കെച്ചെയ്യണം മനുഷ്യനായാൽ=
പഠിപ്പിലും കൊടുപ്പിലുമെന്തെന്തായിലും,
പാക്കിൽ മനമേതിലൊക്കെച്ചെൽകവതും=ഭജനത്തിൽ
പരകളത്രത്തിൽ, പിന്നെപ്പരധനത്തിൽ.

16. കാഹ്നീശമനചിന്താ സംസാരസാരതം ന തു പ്രമദം
കാപ്രേയസി വിധേയം കരുണാ ഭിന്നേഷു സജ്ജനേ മൈത്രി.
സർവ്വം ചിന്തിക്കുവേണ്ടതെന്തുവാൻ സംസാരസുഖം
സാരമാറതെന്നകാൽക്കുന്ന, പെണ്ണല്ല.
പതിയായിവരികുവാൻ പാഠിയവളാരു ഗുരോ=
പാവങ്ങളിൽ കരുണ, സജ്ജനത്തിൽ മൈത്രി.
17. കണ്ഠഗതൈരപ്യസുഭി: കസ്യ ഹൃദാത്മാ ന ശക്യതേ ജേതുമ്.
മുർഖസ്യ ശങ്കിതസ്യ ച വിഷാദിനോ വാ കൃതഃപ്രസൂ.
മരണത്തിൻവായിലകപ്പെട്ടവാൻ തുടങ്ങുമ്പോഴും
മനസ്സിനെ നിയന്ത്രിക്കുന്നശക്തനേവൻ=
വിദ്യപഠിക്കാതെയുള്ളോൻ, ശങ്കയിൽ മുഴുകിയവൻ,
വിഷാദത്തിൽ മുങ്ങിയവൻ, നന്ദികെട്ടവൻ.
18. ക: സര്യ: സദ്വൃത്ത: കഥാമഹാപക്ഷതേ തപസദ്വൃത്തമ്
കേന ജിതം ജഗദേതത് സത്യതിതിക്ഷാവതാ പുംസാ.
ആരുവാൻ നല്ലവൻഗുരോ=നല്ലതേ ചെയ്യുവാനുള്ളോൻ,
അധമനോ=തെരാത്തതാപമപ്പവൻ;
സകലമിയുലകം കീഴടക്കിയ കേമനാരോ=
സത്യവും ക്ഷമയുമുള്ള മനുഷ്യൻതന്നെ.
19. കണ്യൈ നമാംസി വേദാ: കർവ്വന്തി യോപ്രധാനായ
കസ്താദുപോഗ: സ്മാത് സംസാരമണ്യത: സുധിയ:
സകല വേദന്മാർപോലുമേവൻ നമസ്കാരങ്ങൾ
സമർപ്പിച്ചു=യോമയനായവന്നത്രേ.
മനുഷ്യന്മാരുവോന്നും മയമേനിൽനിന്നുള്ളവരും=
മഹത്താമിസ്സംസാരം വരുത്തിൽനിന്നും.
20. കസ്യ വശേ പ്രാണിഗണ: സത്യപ്രിയഭാഷിണോ വിനീതസ്യ
കപസ്ഥാതവ്യം ന്യാത്രേ പഥി ഋഷാഃപുലാഹാരേഷു.
സർവ്വജീവജാലകാർഷവശ്ചൈവ=വിനീതനായ്
സത്യവും പ്രിയവുമായും മനുഷ്യനത്രേ.
ഏവിക്കേതിൽക്കണ്ഠം=സകലാർത്ഥവും കൈവരുത്തുവാൻ
നേളതായാന്നുയർപ്പുമായ മാർഗ്ഗത്തിൽ.

21. കോഴ്സോ യോക്കാർതെ: കോ ബധിരോ
 യോ ഹിതാനി ന ശൃണോതി
 കോ മുകോ യ: കാലേ പ്രിയാണി വക്തും ന ജാനാതി.
 അന്ധനാരം=അന്ധതാത്തകാർതമേമാചരിപ്പോൻ;
 ആർവെകിടൻ=നന്മപൊന്നാൽ പെവിക്കൊള്ളാത്തോൻ.
 ഉമയാരം=അതാതിന്മതക്കനേരം പ്രിയവാക്യം-
 മുചിതമായ് പറയുവാനറിവില്ലാത്തോൻ.
22. കി. ഓനമനാകാങ്ക്ഷം കി. മിത്രം യോ നിവാരയതി പാപാത്
 കോഴ്ലംകാര: ശീലം കി. വാചം മണ്ഡനം സത്യം.
 ഏതുദാനം=പകരമൊന്നാഗ്രഹിക്കാത്തുള്ളതുതാൻ;
 ഏതുമിത്രം=തെറ്റുകളാൽ തിരുത്തിടുന്നോൻ.
 ആരോണമായതെന്തെ=നമ്മളുടെ നല്ലശീലം;
 ആരോണം വാക്കുകൾക്കൊന്നെങ്കിലോ=സത്യം.
23. വിദ്യഭിലസിതപപലം കി. ഔജ്ജനസംഗതിർയവതയശ്ച
 കലശീലനിഷ്പ്രകമ്പാ: കേ കലികാലേഭി സൗജനം ഏവ.
 ഏതുമിന്നൽപ്പുള്ളപ്പോൽ ചഞ്ചലമായ്=ഔജ്ജനത്തോ-
 ടെടപെടുന്നതും പിന്നെത്തരങ്ങിമാരും.
 കലശീലം നിലനിൽക്കാനിരിക്കുകാലത്തുമൊരു
 കലക്കമില്ലാത്തതാരോ=സൗജനങ്ങൾ താൻ.
24. ചിന്താമണിരിവ ദർലമേഹ കി. കഥയാമി തച്ചുതുർദ്ദമ്
 കി. തപേന്തി ദൃയോ വിധൂതമസോ വിശേഷേണ.
 ചിന്താമണിക്കൊപ്പമായി ദർലമേഹേന്തുങ്ക്=ചൊല്ലാം,
 ചതുർദ്ദം; എന്നുരപ്പതേതിനെ വിജ്ഞാൻ?
25. ഓനം പ്രിയവാക്സഹിതം ജ്ഞാനമഗദ്യം ക്ഷമാനപിതം ശശ്വത്
 വിത്തം തുഗസമേതം ദർലമേഹേതച്ചുതുർദ്ദമ്.
 അഹങ്കാരമറജ്ഞാനം, ക്ഷമയോടൊത്തതാംശശ്വത്,
 അകമ്പടിക്കിഷ്ടവാക്കു കലൻഓനം,
 ദ്രവ്യതമറചിതമായ് ചെലവഴിച്ചിടംധനം
 ദർലമോ ചതുർദ്ദമിതൊക്കെയത്രേ.

26. കി. ശോദ്ധം കാപ്പണം. സതി വിഭവേ കി. പ്രശസ്തമെങ്കിൽ
ക: പുഷ്പം വിഭവേഭി: സ്വഭാവത: സർവ്വം വിനീതം യ:.
കാശുകൃതിലുള്ളവനമോശമെന്നേ=പിശുക്കന്മാൻ;
കാമ്യമാം പ്രശസ്തിയെന്നേ=കൊടുക്കംശീലം.
പ്രസിദ്ധരാം പണ്ഡിതർക്കും പുഷ്പനായ മഹാനാരോ=
പ്രകൃത്യം സർവ്വകാലവും വിനയമുള്ളൊൻ.
27. ക: കലകമലഭിന്നേശ: സതി ഗുണവിഭവേപി യോ നമു:
കസ്യ വശേ ജഗദേതത് പ്രിയഹിതവചനസ്യ ധർമ്മനിരതസ്യ.
കലമാകം കമലത്തെ വിരിക്കമാലിത്യനാരോ=
ഗുണഗണമെഴുകിലും തലകനിപ്പോൻ.
ജയയുലകം തൻവശത്തിൽ നിർത്തുവതാർ=ഗുണംചെയ്യ-
മിഷ്ടവാക്കുച്ചരിപ്പവനായ ധർമ്മിഷ്ഠൻ.
28. വിഭവനനോഹരം തം സത്കവിതാ ബോധവനിതാ ച
കം ന സ്പൃശതി വിപത്തി: പ്രവൃദ്ധവചനാനുവർത്തിനം ഭാന്തമ്
പണ്ഡിതന്മാരുടെമനം വശീകരിക്കുന്നതാരോ=
പതിരറകവിതയും വിദ്യയാം സ്ത്രീയും;
മുന്നിൽവരുമാപത്തുകൾപോലുമേശ്വരൈശിവതാർ=
മുത്തവർത്തൻമൊഴി കേട്ടനക്കം ശാന്തൻ.
29. കണ്യൈ സ്പൃഹയതി കമലാ തപനലസചിത്തായ നിതിവൃത്തായ
തൃജതി ച കം സഹസാ ചിജഗുരുസരനിന്ദാകരം ച സാലസ്യമ്
മനസ്സിലാശയോടാരെ വരിക്കുന്നു മഹാലക്ഷ്മി=
മടിയനാവാരെ നിതിപുലത്തുവോനെ;
നിത്യമവരം വിട്ടൊഴിവതാരെ=ദേവചിജഗുരു=
നിന്ദമെയ്യുന്നവനേയും മടിയനേയും.
30. കത്ര വിധേയോ വാസ: സജ്ജനനികർമ്മവാ കാശ്യാമ്
ക: പരിഹാശോ ദേശ: പിശുനയുതോ ലുബ്ധപശു.
നലമോദേ വാണിദ്വാൻ പററിയതാം ദേശമേതോ=
നല്ലവർത്തനയൽപക്ക, മഹവാ കാശി.
പരിത്യജിക്കേണ്ടതായ ദേശമേതോ=ദുഷ്ജനന്മാർ
പാക്കുമിടം, കൊതിയനാം മന്നന്മാരുടെ.

31. കേനാശോപ്യഃ പുരുഷഃ പ്രണതകലത്രേണ ധീരവിഭവേന
 ഇഹ ഭവന്തേ കഃ ശോപ്യഃ സത്യപി വിഭവേ ന യോ ഓതാ.
 തന്വശമെതുള്ളമത്തുൻ കഷ്ടതയിൽപെട്ടുപോകാ=
 താഴ്ന്നുള്ളകളുവും, മികച്ചസ്വപത്തും
 പാരിലേററം ശോചനീയനെന്നുപൊൽവാൻതക്കവനും
 പണമുണ്ടെങ്കിലുമാക്കം കൊടുത്തിടാത്തോൻ.
32. കിം ഖഡ്വതായാ മുലം പ്രാകൃതപുരുഷേഷു യാ യാപ്തോ
 രാമാപി കഃ ശൂരഃ സ്മരശരണീഹതോ ന യശ്ചലതി.
 നിലയുംവിലയുമിടിഞ്ഞിടുവാൻ കാരണമെന്നേ -
 നീപജനങ്ങൾക്കുമുൻപിൽപെന്ന് യാചിക്കൽ
 കമിക്കുക, രാമനേക്കാൾ ശൂരനേവൻ - കാര്യേവൻ
 കയഞ്ഞു. കണയേറാൽ കരവിടാത്തോൻ.
33. കിമഹന്നിശമനചിന്തും ഗേവച്ചരണം ന സംസാരഃ
 പക്ഷുഷ്ണന്തോപുന്ധാഃ കേ സ്യശ്ചേ നാസ്തികം മനുജാഃ.
 ഭേതിപ്പുറ്റും രാപകലും ഭാവനം ചെയ്യേണ്ടതെന്നേ -
 ഗേവത് പാടങ്ങളത്രേ - വേമല്ലല്ലോ.
 കണ്ണുണ്ടുമിരിക്കിലും കരുതാറാകവതാർ=
 കരളിൽവൈമുണ്ടെന്നു കരുതിടാത്തോൻ.
34. കഃ പഞ്ചഗുഹിഹ പ്രഥിതോ പ്രജതി ച യോ വാർദ്ധകേ തീർത്ഥം
 കിം തീർത്ഥമപി ച മുഖ്യം ചിത്തമലം യന്നിവർതയതി.
 കിടയററമടന്തനാർ=പുണ്യതീർത്ഥങ്ങളിൽപോകാൻ
 കിഴവനായ്തീരുവരെ കാത്തിരിക്കുന്നോൻ.
 മുഖ്യമായതിൽമേതോ=മനസ്സിലുള്ളഴക്കുകൾ
 മുഴുവൻതുടച്ചുനീക്കാൻ കഴിയുവസ്സു.
35. കിം സ്തൂൽവ്യം പുരുഷൈർഹിനാമ സദാ ന യാവനീ ഭാഷാ
 കോഹി ന വാപ്യഃ സുധിയാ പരദോഷശ്ചാന്തം തപേത്.
 ഇടവിടാതൊർത്തിരിക്കുവേണ്ടതെന്നേ മത്തുരല്ലോ.=
 ഈശനാമഃ; വൈദേശികരോഷയല്ലല്ലോ.
 പറയത്താണതെന്നേ നന്മകൊതിപ്പുചരാതും=
 പരദോഷമതുപോലെയാസത്യവാക്കും.

36. കി. സംപാദ്യം മനുജൈവിദ്യ വിതരം ബലം യശഃ പുണ്യമ്
കഃ സർവ്വഗുണവിനശി ലോഭഃ ശത്രുശ്ച കഃ കാമഃ.
വിഷമിച്ഛം മത്സ്യമല്ലം നേടിക്കേണ്ട വസ്തുവെന്തെ-
വിദ്യ, പുണ്യം, ധനം, ബലം, യശസ്സമത്രം.
നിഖിലഗുണവും നശിപ്പിച്ചതെന്തെ=മരഗ്രഹം;
നിനയ്ക്കുകിൽ ശത്രുവാക്കും-ധരിക്ക, കാമൻ.
37. കാ ച സരോ പരിഹാരം ഹിന്ന യാ വൃദ്ധസചിവേന
ജഹ കത്രാവഹിതഃ സുരനന്തര കില രാജസേവയാമ്
കാക്കിലേതുവിധമായാലൊഴിവാക്കിക്കേണം സര-
തെവൃദ്ധമന്ത്രിപോലുമില്ലതെന്നുകിൽ.
കരുതിയിരിക്കവേണ്ടതെന്തുകാൽക്കരുതികളാവോ-
കാണിയും-സംശയമില്ല, രാജസേവയിൽ.
38. പ്രാണാഭവി കോ മദ്യഃ കലധർമ്മഃ സാധുസങ്ഗശ്ച
കം സംരക്ഷ്യം കീർത്തി പതിവ്രതം നൈജബുധിശ്ച.
വിവരയദ്യം പ്രാണനേക്കാരും മദ്യമെന്നേ=കലത്തിന്
വിധിച്ചധർമ്മവും, പിന്നെസ്സജനസംഗം.
പണിപ്പെട്ടു കാത്തുസൂക്ഷിക്കേണ്ടതെന്തെ=നല്ലപേരും
പതിവ്രതവനിതയും സ്വന്തബുധിയും.
39. കാ കല്പവതാ ലോകേ സച്ഛിഷ്യാതാപിതാ വിദ്യാ
കോഷ്ഠയവദവൃക്ഷഃ സുരോധിവിവത്പാത്രമന്തരാനം യത്.
ഉലകിതിൽ പടരുന്ന കല്പവള്ളിയേതു=ചെറുലും,
ഉത്തമനാം ശിഷ്യനായിക്കൊടുത്തവിദ്യ.
വിളിപെററാക്ഷയമാം വദവൃക്ഷമേതുഗുരോ-
വിധിപോലെവേണ്ടവന്ന കൊടുത്താനം.
40. കി. ശസ്ത്രം സച്ചേഷം യുക്തിർമ്മാതാ ച കാ ധേനുഃ
കീ. ന ബലം യശൈശ്ച കോ മുതൃരൂവേധാനമഹിതപമ്.
സകലക്കം പയററവാനായുധമെന്തുള്ള-യുക്തി
സർവ്വസൗഖ്യമുള്ളിടത്തായും-ധേനു.
നിഖിലക്കം ബലമായിട്ടെങ്ങുവാനെന്തുണ്ടു-യൈശ്ച.
നിനയ്ക്കുകിൽ മുതൃവെന്തെ-ശ്രദ്ധയില്ലായ്മ.

(തുടരും)

വിവേകാനന്ദസാഹിത്യസർവസ്വം.

ഭാരതത്തിന്റെ സംസ്കാരിക തത്വമൊന്നിയാണ് ഹേതുഭൂതന്മാരിൽ അഗ്രഗണ്യനാണ് ശ്രീ വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ. അനേകവർഷങ്ങളായി അഭിമതത്തിൽ ആഴ്ചകിടന്നിരുന്ന ഭാരതീയരിൽ സ്വരാജ്യസ്നേഹവും 'സ്വാതന്ത്ര്യവാഞ്ഛയും ആത്മാഭിമാനവും ഉണർത്തിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം വഹിച്ച പങ്ക് അതിമഹത്തായിട്ടുള്ളതാണ്. പല ആഴ്ചകളായുള്ള പാരതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ഫലമായി ആത്മവിശ്വാസം നശിച്ച് സ്വന്തമായുള്ള ഹേനിയരായ സംസ്കാരത്തെയും പാരമ്പര്യത്തെയും തിരോ വിസ്തരിച്ച് അനുകരണരൂപിളകി അധഃപതനത്തിലേക്കുണ്ടുപോയിരുന്ന ഭാരതീയ ജനതയുടെ മുമ്പിൽ ഭാരതത്തിന്റെതായ അതുവുമായ സംസ്കാരത്തിന്റെയും തത്വചിന്തയുടെയും ഓഹാരത്തുടങ്ങുന്നതുകാട്ടി പരമ്പരാഗതമായ തത്വങ്ങളുടെ സംസ്കാരസമ്പത്തിൽ അഭിമാനത്തോടും ആത്മവിശ്വാസത്തോടുംകൂടി ഉണർന്ന പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം ഉദ്ബോധിപ്പിച്ചു. പരാജനികമായ ഒരു മഹനീയ സംസ്കാരത്തിന്റെ കേന്ദ്രമായ ഭാരതത്തിന് ലോകത്തിന്റെ സംസ്കാരികരായ അഭിവൃദ്ധിയിലേക്ക് അതിമഹത്തായ ഒരു സംഭാവന നൽകുവാനുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം ഭാരതത്തിന് വിവരിച്ചുകൊടുത്തു. മാതൃഭൂമി, ശാന്തവും സമാധാനപൂർണ്ണവുമായ ഭരണവിധി വേണമെന്നു ഗ്രഹിക്കുന്നവരും യഥാർത്ഥസുഖത്തിലേക്ക് ഉറ്റ നോക്കുന്നവരുമായ എല്ലാ ജനങ്ങൾക്കുമുള്ള ഏക മാതൃ-ആർത്ഥസംഗമം ചെയ്യിക്കേണ്ടതും അനുസരിക്കുകയും മാത്രമാണെന്ന് അദ്ദേഹം ലോകത്തെ ബോധ്യപ്പെടുത്തി. അഭിനവവേദാന്തത്തിന്റെ പ്രവാചകനായ സ്വാമിജി സനാതനമതത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ ആദ്യമായ ഒരു അദ്ധ്യായം തുറക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

മഹത്തായ ഒരു സന്ദേശം ലോകത്തിന് നൽകുവാൻ വേണ്ടിയായിരുന്നു സ്വാമിജിയുടെ ജനനം.

വിവേകാനന്ദസാഹിത്യസർവസ്വം. കണം രണ്ടും മൂന്നും ആറും ഭാഗങ്ങൾ. പ്രകാശകൻ, ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഗത്തിന്, അദ്ധ്യക്ഷൻ, ശ്രീരാമകൃഷ്ണാശ്രമം, വിജയൻ, പുനാട്ടുകര. P. O., തൃശ്ശൂർ Dt. വിജയഭാരതം 6 ക.

ഏപ്രിൽ 1963

ന്നെ. ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ മുർത്തിയോടൊപ്പം യുഗം വരാൻപുറപ്പെടുന്നതായ ശ്രീരാമകൃഷ്ണവേദന്റെ വിശേഷമായ പരിശീലനത്തിൻകീഴിൽ അദ്ദേഹത്തിൽ അഭിനവവേദം ശക്തിയും അർത്ഥവും പൂർണ്ണതയിലായി. ഇതവേദന്റെ മഹാസാരധീന ശേഷം കാഞ്ചീർ മുതൽ കന്യാകുമാരിവരെ അദ്ദേഹം നടത്തിയ പര്യടനത്തിൽ ഭാരതത്തിന്റെ പ്രബലതകളും ദുർബ്ബലതകളും മനോഹരമായ കണ്ഠവിവാൻ അദ്ദേഹത്തിന് കഴിഞ്ഞു. മാതൃഭൂമി, ഭാരതത്തിന്റെ പണ്ടത്തെ അഭികാശ്യമായ ആ ഉച്ചാവസ്ഥയെയും ഇപ്പോഴത്തെ ഭേദനിയമായ തീക്ഷ്ണാവസ്ഥയെയും പററിയുള്ള ശരിയായ ഒരു ബോധവും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായി. ഉത്തമചര്യയായ മാതൃഭൂമിയുടെ ഇന്നത്തെ ശോചനീയാവസ്ഥ കണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയം അത്യന്തം അസ്വസ്ഥമായിത്തീർന്നു. താപമാരംഭകാത്ത് വേദനിക്കുന്ന ഹൃദയത്തോടു കൂടി അദ്ദേഹം ഇന്ത്യയുടെ തെക്കേ അറ്റത്ത് കടലിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഒരു പരേച്ഛിത ചെന്നിത്തന് യൂനൈറ്റഡ്. ഭാരതത്തിന്റെ സമുദാരത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള പരിപാടികളെപ്പറ്റി ഒരു ജ്ഞാനോദയം ഉണ്ടായതിന് ശേഷമാണ് അദ്ദേഹം അവിടെനിന്നും മടങ്ങിവരുന്നത്. ആ പരിപാടികൾ പ്രായോഗികമാക്കുന്നതിന് സഹായവും തേടിക്കൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം അമേരിക്കയിലേക്ക് പോകുന്നത്. അതെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സർവ്വോത്തമമായ സ്വദേശഭിമാനം, സ്വന്തം സഹോദരരോടുള്ള സമുജ്ജ്വലമായ സ്നേഹം, അവർക്കുവേണ്ടി എന്തൊരു ത്യാഗവും ചെയ്യാനുള്ള സ്വയം സന്നദ്ധത ഇവയാണ് അദ്ദേഹത്തെ അമേരിക്കയിലേക്കു നയിച്ചത്.

ഭാരതീയസംസ്കാരത്തിന്റെയും പാരമ്പര്യത്തിന്റെയും വേദാന്തമതത്തിന്റെയും ലോകോത്തരമായ ഓഹാരത്തുടങ്ങുന്ന പ്രകീർത്തിക്കുവാനാണ് അദ്ദേ

ഹം തന്റെ പാശ്ചാത്യരോഷങ്ങളിലുള്ള പ്രയത്നങ്ങളിലധികവും വിനിയോഗിച്ചത്. പാശ്ചാത്യരുടെ ഇടയിൽ ഭാരതത്തെപ്പറ്റിയുണ്ടായ തെറ്റിദ്ധാരണകളെല്ലാം അദ്ദേഹം നീക്കി, അതോടെ ഭാരതം ഭരിക്കപ്പെടേണ്ട ഒരു രാജ്യമല്ലെന്നും ഭരിക്കുവാൻ കെല്പുള്ള ഒരു രാജ്യമാണെന്നും അവർ തെസ്സിദ്ധമാക്കി. പാശ്ചാത്യരുടെ ഭൗതികപരിഷ്കാരമല്ല, ഭാരതത്തിന്റെ ആധ്യാത്മികസംസ്കാരമാണ് തെസ്സിന് ശാസ്ത്രീയ സമശാസനവും തർക്കി ഏകപക്ഷീയതയിൽ ജീവിതമധ്യസ്ഥിയിലേക്ക് നയിക്കണമെന്നും അവരെ അസംഗത്ഭമായ ഭാഷയിൽ അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കി. ഇങ്ങനെ പാശ്ചാത്യഘോരങ്ങളിൽ ഭാരതത്തിന് സുസ്ഥിരമായ ഒരു സ്ഥാനം നേടിക്കൊടുക്കുന്നതിന് ശേഷം ആവശ്യത്തിലും അഭിരുചിയിലും ആണ് ഉറപ്പിക്കാൻ തന്ന സ്വസ്ഥതയോടെ അഭിരുചിയുണ്ടെന്നതിനായി അദ്ദേഹം ഭാരതത്തിലേക്കുവന്നു.

ഇത്രയും കാലത്തെ അനുഭവങ്ങളുടെ പാരമ്പര്യത്തിൽനിന്നുണ്ടായ ഹൃദയവികാസത്താൽ അദ്ദേഹം വിശ്വാസ്യപരമായൊരു വ്യക്തിത്വമുണ്ടായിരുന്നു. ഭാരതത്തിന്റെ ഒരു അഭ്യർത്ഥനയാണ് അന്യനാളിടത്തുനിന്നും അഭിരുചിയോടുകൂടി ഭാരതത്തിന്റെയും ഭാരതീയരുടെയും ഉയർച്ച മാനുഷികതയെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പും. ഭാരതത്തിന്റെ ഉത്തരാധുനികതയിലേക്കുവന്നു കൊണ്ടുവരാനും അതിന്റെ സംഭാവനയായ സമുന്നതസംസ്കാരത്തിലേക്കുവന്നുവന്നിട്ടുവന്നും അദ്ദേഹം ഭാരതീയരെ ഉദ്ബോധിപ്പിച്ചു. വരുന്ന 50 കൊല്ലക്കാലത്തേക്ക് നേരിട്ടേവിയേക്കാവുന്നതെല്ലാം മറന്ന് മാനുഷികതയെ ആരാധിക്കുകയായി കാണുവാനുണ്ടാകും ഭാരതീയരോടൊത്തുവെച്ചേക്കാം. അതേത്തോളം കേന്ദ്രീകരണവിദ്യയായ ഹൃദയത്തോടും സ്വയംശോഭിമാനം അലയുന്ന നെസ്സോടും കൂടിയല്ലാതെ അദ്ദേഹത്തിന് ഭാരതത്തെപ്പറ്റി രാഷ്ട്രവാദപരവും സംവിധാനപരവും ഭാരതത്തിൽവെച്ച് അദ്ദേഹം ചെയ്ത പ്രസംഗങ്ങളെല്ലാം ഭൂതീയതയിലധിഷ്ഠിതമായിട്ടു കിടന്നിരുന്ന ഭാരതീയരെ മനസ്സുപെടുത്തിയെങ്കിലും ശ്രദ്ധേയ വേദപത്രികയിലേക്കും ഉയർത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ളവയായിരുന്നു. ആ

ധ്യാനാർത്ഥമായ ഉത്തരാധുനികതയിൽ ആധുനികമായ ശാസ്ത്രീയതയുടെ നേട്ടങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് എങ്ങനെ ഭാരതീയർ തങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ കെട്ടിപ്പിടിക്കണമെന്നുള്ളതിനെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം കൊടുത്ത ഉപദേശങ്ങൾ ഏതൊരു ഭാരതീയന്റെയും പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയ്ക്കു വീശിയതിനേക്കാണുവരുന്നത്. അസ്സം ബലവും വിശ്വാസവും ആത്മരത്നവും തിന്മയെ ധിക്കാരമായ യുവാക്കൾക്കായി നല്ലതാണെന്നുവെക്കും ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്നത്. കൃഷിയും സേവനവുമെന്ന രീതിയിലുള്ളതുകളിൽ അഭിരുചിക്ക് ആത്മരത്നത്തിന്റെയും നിർമ്മാണത്തിന്റെയും പ്രതീകങ്ങളായിട്ടുള്ള കറുപ്പു യുവാക്കൾക്കു കിട്ടാതെ കിട്ടാതെ ഭാരതത്തിന്റെ ദുഃഖത്തെ മറന്നിരിക്കാതെ നോക്കേണ്ടതും പറയേണ്ടതും. അതിനുള്ള പ്രചാരണമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രയത്നങ്ങളിൽ നാം കാണുന്നത്. സ്വാമിജിയുടെ ബഹുമാനമായ വ്യക്തിത്വത്തെയും അദ്ദേഹമായ ഉൾക്കാഴ്ചയെയും അസംധാരണമായ ബുദ്ധിമുട്ടുകളെയും അന്യരായ വിജ്ഞാനത്തെയും പ്രത്യേകമായി കാണിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗങ്ങളും പ്രബന്ധങ്ങളും പ്രയത്നങ്ങളും വേദവേദാന്തങ്ങളുടെ സന്ദേശത്തെ പ്രായോഗികമാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നവയാണ്. ഒരു പ്രത്യേക ശോഭയോടുകൂടിയൊരു ഉള്ളവയ്ക്കു മാനുഷികത, ലോകത്തിലേക്കു കാലത്തും എല്ലാ ശോഭയും ഉള്ളവയ്ക്കു മുമ്പാകെ അവശ്യവിജ്ഞാനങ്ങളായ വിജ്ഞാനങ്ങളാണവയിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ളത്.

ആധുനികകാലത്തിനനുസൃതമായ വിജ്ഞാനത്തിൽ തങ്ങളുടെ ഹൃദയമായ ലോകോത്തരപരമ്പരയെ അതിനനുസരിച്ച് ഒരു യഥാർത്ഥഭാരതീയനായി ജീവിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഏതൊരാൾക്കും അവഗണിക്കുവാൻ കഴിയാത്ത വിവേകാനുഭവസാഹിത്യം ഇംഗ്ലീഷിൽ എട്ടു ഭാഗങ്ങളായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് ഇതിനകത്തേ പലക്കും പലവിധത്തിലും ഉത്തരണം തർക്കിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ആഗമമധ്യസ്ഥിയിലുള്ളവയായ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് അവ ഉപയോഗപ്രദമാകുന്നില്ലെല്ലോ എന്ന് പലരും വിചാരിക്കുകയുണ്ടാകാം. സ്വാമിജിയുടെ ജന്മശതാബ്ദിയാഘോഷിക്കുന്ന ഈ

വർത്തിക്കു ആ കുറവു പരിഹരിക്കുവാൻ പക്ഷേ ശേഷം അതിലുള്ള പണ്ഡിതന്മാർ പരിശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. ചെറുതാളത്തിൽ ആ നൂതന പരിഹരിക്കുവാനും സ്വാമി ജിയുടെ ഉത്തരകളായ ആശയങ്ങൾക്ക് കേരളീയരുടെ ഇടയിൽ പ്രചാരമുണ്ടാക്കുവാനുമായി തൃശൂർ വിവരണിലുള്ള ശ്രീരാമകൃഷ്ണാശ്രമത്തിൽനിന്നും ഇടയിട്ടുള്ള പരിശ്രമത്തിന്റെ ആദ്യഫലങ്ങൾ ഇന്ന് മലയാളികൾക്ക് അനുഭവിക്കാനായിരിക്കുന്നു. സ്വാമി ജിയുടെ പ്രസംഗങ്ങൾ, ലേഖനങ്ങൾ, സംഭാഷണങ്ങൾ, കവിതകൾ, സൂക്തങ്ങൾ മുതലായവയുടെ സമ്പൂർണ്ണസമാഹാരമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാനുദ്ദേശിക്കുന്ന വിവേകാനന്ദസാഹിത്യസമുദായത്തിന്റെ മുന്നോട്ടും മൂന്നും ആറും ഭാഗങ്ങൾ അവർ പൊതുജനങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ സമർപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. മാരോ ഭാഗവും സ്വന്തം സമ്പൂർണ്ണമാകയാൽ നാലും അഞ്ചും ഭാഗങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താത്തതിനാൽ അനുവാചകന്മാർക്ക് യാതൊരു വിഷമവും നേരിടുന്നില്ല. ഒന്നും ഭാഗത്തിൽ മനുഷ്യന് ജീവിതലക്ഷ്യപ്രാപ്തിക്ക് അവശ്യവീണ്ടേണ്ടതായ കർമ്മയോഗവും രാജയോഗവും ഭക്തിയോഗവും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. രണ്ടാംഭാഗം ജ്ഞാനയോഗത്തിന്റെ വിവരണവും അതിനെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രസംഗങ്ങളുമാണ്. മാരകത്തെയും ഭാരതീയരെയും സംബന്ധിച്ച് ഭാരതത്തോടായി അടുപ്പം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഉപപ്രവാചനകൾ മൂന്നാംഭാഗത്തിലടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ആറാംഭാഗത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംഭാഷണങ്ങളെ സ്വാമിശിഷ്യസംവാദം, ആത്മഭാഷണം, ചോദ്യോത്തരങ്ങൾ, കൃഷിക്കാഴ്ചകൾ എന്നു നാലായി തരംതിരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇവയിൽ ഒന്നും രണ്ടും ഭാഗങ്ങളിൽ ശ്രീമദ്വിദ്വാൻ പുരാണങ്ങളിൽനിന്ന് സ്വാമിജിയുടെ ആശയങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായ ഭാഗങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്ത് ചുവടുപ്പുറമായി ചേർത്തിട്ടുള്ളത് ഗവേഷണകുതുകികൾക്ക് സഹായകമായതാണ്. കൂടാതെ മാരോ ഭാഗത്തിന്റെയും അവസാനത്തിൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥസൂചി, വാക്യസൂചി, വിഷയസൂചി, മുഖസൂചി മുതലായവ ഏവർക്കും സൗകര്യവും സഹായകവുമായിത്തീരുന്നതാണ്. മലയാളത്തിൽ നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുള്ളത് മുഖത്തിലെ ആശയങ്ങൾ

ചോദ്യോത്തരങ്ങൾ മംഗിയാതി മായയിലാക്കുവാൻ കെൽപ്പുള്ള വിശേഷതയാണ്. അപ്പുറിയും കെട്ടും മട്ടും രൂപവുമെല്ലാം ആധുനികകാവത്തിനനുയോജ്യമായവിധത്തിൽ മെച്ചപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളത് പ്രശംസാർഹമാണ്. എന്നാൽ കണ്ണുകൾക്ക് അധികം കഷ്ടപ്പാട് കൊടുക്കാതിരിക്കുവാൻ വേണ്ടി കുറച്ചുകുറി വലിയ ടൈപ്പുകൾ കുറച്ചുകുറി ഇടവിട്ട് അടിക്കാമായിത്തന്നെ എന്ന് ചിലർക്കു തോന്നിയേക്കാം. പക്ഷെ എത്രയും ചുരുങ്ങിയ സ്ഥലത്ത് എത്രയും കൂടുതൽ വിഷയം ഉൾക്കൊള്ളിക്കണമെന്നുള്ള പ്രസാധകരുടെ പ്രതീക്ഷ ഇതിന്ന് പ്രതിബന്ധമായി നില്ക്കുന്നു. മനോരമ, കഴിയുന്നത്ര വില ചുരുക്കി ഏറ്റവുമധികം കേരളീയരെക്കൊണ്ടിട്ടു വായിപ്പിക്കണമെന്നുള്ള അവരുടെ ഉദ്ദേശവും അഭിനന്ദനാർഹമാണ്.

“ശ്രീമദ്വിദ്വാൻ ഏതേതായ ഒരു ഇച്ഛാശക്തിയുണ്ട്, ഏതേതായ ചില അനുഭവങ്ങളുണ്ട്, ചോരക്കിന്നാതിരുന്ന സന്ദേശവുമുണ്ട്. നിർമ്മലതയായി ഭവിഷ്യത്തിനെ വകവെക്കാതെ അനന്ത നൽകുകതന്നെ ചെയ്യും. പരിഷ്കർത്താക്കന്മാരോട്, അവരിലാക്കേണ്ട വലിയ പരിഷ്കർത്താവാണ് അനേകനായ വസ്തു കച്ചവടം, അല്ലാത്ത പരിഷ്കരിക്കുവാൻ അവഗ്രഹിക്കുന്നത്. ആദ്യമൊന്നും പരിഷ്കാരമെന്നതിൽ വേണ്ടത്. അങ്ങനെയൊരു കമ്മിപ്പുള്ള വ്യക്തിയും മി. കിയിലാണ്. അവരുടെ മിതി സംഹാരമാണ്. എന്തൊരു സൃഷ്ടിയും.” എന്നുള്ള സ്വാമിജിയുടെ തന്നെ വാചകങ്ങളാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാരോ പ്രസംഗങ്ങൾ വായിക്കുമ്പോഴും നമുക്കു കാണുവാനുള്ള. അവയെല്ലാം സത്യം നിഷ്പക്ഷമായ മനസ്സ്, അന്യോന്യമുള്ള വിദ്വേഷമില്ലായ്മ, ആത്മാർത്ഥമായ സ്വാമിജിയുടെ മിതം, പരിപൂർണ്ണമായ ഇശ്വരവിശ്വാസം മുതലായ മൗലികമതങ്ങളിൽ അടിയുറച്ചു നിൽക്കുകയും യഥാർത്ഥമായ മനസ്സംസ്കരണവും ഹൃദയവികാസവും സിദ്ധിക്കുവാൻ വേണ്ടി ശ്രമിക്കുകയാണ് ശാശ്വതമായ ശാന്തിക്കുള്ള മാർഗ്ഗമെന്നുദ്ദേശം ഉന്നിപ്പറയുന്നു. ശാന്തിയും സമാധാനവും സുഖവും നിറഞ്ഞ ഒരു ജീവിതം നയിക്കണമെന്നാശിക്കുന്നവരും അതിനനുസൃത

ഓരോ വിധത്തിൽ തങ്ങളുടെ അനന്തരഗാമികളെ വളർത്തിക്കൊണ്ടു വരണമെന്നുഗ്രഹിക്കുന്നവരായ കേരളീയരിൽ ഓരോരുത്തരുടെയും ഗൃഹങ്ങളിൽ വിവേകാനന്ദസാഹിത്യസർവ്വസ്വത്തിന്റെ ഓരോ കോപ്പി തെങ്കിലും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്; ഓരോരുത്തരും അവയിലെ ജീവിതസന്തോഷങ്ങളായ ആശയങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളുവാനും പ്രായോഗികമാക്കുവാനും പരിശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ മാത്രമേ നമുക്കു നമ്മുടെ നാടിനെ പുനർജീവിപ്പിക്കുവാനും തദ്വാരാ വർത്തിച്ചുകൊള്ളുകയും ആധ്യാത്മികതയിലൂടെയും ലോകത്തെ മുഴുവൻ കീഴടക്കുവാനും കഴിയൂള്ളൂ. അത് ലോകത്തിന്റെ ആവശ്യമാണ്. അതില്ലെങ്കിൽ ലോകം നാശമുണ്ടാകും. ഇതായിരുന്നു സ്വാമിജിയുടെ ജീവിതസ്വപ്നവും.

സ്വാമി ഫുലാനന്ദ.

ഗുരുഭക്തിയും ശിഷ്യപ്രീതിയും

(91-ാം പേജിൽനിന്നും തുടർച്ച)

ചില അവസരങ്ങളിൽ നരേന്ദ്രൻ തന്റെ അഭിപ്രായത്തിലും വിശ്വാസത്തിലും അത്യുഗ്രമായ രീതിയിൽ പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നു. പരമാർത്ഥതയും എല്ലാ പ്രകാരത്തിലും അനേഷ്ടിപ്പിച്ചിരുന്നതിന് നരേന്ദ്രനെ ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭവൻ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. കാലക്രമത്തിൽ എല്ലാ മതങ്ങളും ഒരേ തത്വത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നവയാണെന്നും എല്ലാ ആത്മീയസംയമനകളും ഒരേ ലക്ഷ്യത്തിലേക്കുതീക്കേണ്ട പാതകളാണെന്നും നരേന്ദ്രൻ ബോധ്യമായി അതോടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിടിവാരം തിരഞ്ഞെടുത്തു.

വിഗ്രഹാരാധനയെ സംബന്ധിച്ച് നരേന്ദ്രൻ പലപ്പോഴും ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭവനത്തോടു വാദപ്രതിവാദത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നു. വിഗ്രഹാരാധനയുടെ തത്വം നരേന്ദ്രനെ ബോധ്യപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കാൻ പ്രയാസമായിത്തീർന്നിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം നരേന്ദ്രനോട് വിവിധം ചോദിച്ചു. “ഞാൻ ആരാധിക്കുന്ന ജഗന്നാഥന്മാരിൽ വിശ്വസിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ എന്തിനാണ് നി ഇവിടെ വരുന്നത്?” “ഞാൻ ഇവിടെ വരുന്നത് ഇതുകൊണ്ട് ജഗന്നാഥന്മാരിന്റെ ഇവിടുത്തെ വിഗ്രഹത്തിൽ വിശ്വസിക്കണമെന്നതല്ലെങ്കിൽ.” എന്ന് നരേന്ദ്രൻ ഒരു കൂസലും കൂടാതെ മറുപടിയും പറഞ്ഞു.

“ശരി, അധികം താമസിയാതെ ഞാൻ പുലിക്കുന്ന ദേവീയിൽ നി വിശ്വസിക്കുക മാത്രമല്ല ആ ദേവിയുടെ നാമമത്രാശ്രയിക്കുക കണ്ണനിൽ പൊഴിച്ചു കളയുകയും കൂടി ചെയ്യും” എന്ന് ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭവനം പ്രസ്താവിച്ചു. പിന്നീട് ഒരു കേന്ദ്രത്തോടൊന്നിച്ച് “ഈ കൂട്ടിക്കു ജഗദീശ്വരന്റെ രൂപത്തിൽ വിശ്വാസമില്ല. എന്റെ അവാഞ്ചനസംഗോപരമായ ആനന്ദനഭൂതി വേദം വ്യാമോഹം മാത്രമാണെന്നാണ് അയാളുടെ അഭിപ്രായം. എന്നിരുന്നാലും അവൻ നല്ല സംസ്കാരമുള്ള ഒരു കൂട്ടിയാണ്. നേരിട്ട ബോധ്യം വന്നെങ്കിലും അതിലും വിശ്വസിക്കുകയില്ല. അവൻ നല്ല പഠിപ്പും വിവേകവുമുണ്ട്.”

ഓരോരുത്തരും കൃഷ്ണന്റെയും പ്രേമബന്ധത്തെപ്പറ്റി നരേന്ദ്രനും ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭവനനും തമ്മിൽ പല തർക്കങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ചരിത്രപരമായി അവരുടെ കഥ വാസ്തവമല്ലെന്നും അവരുടെ പ്രേമബന്ധം അധർമ്മകരവും അനിഷ്ടധൃവമാണെന്നായിരുന്നു നരേന്ദ്രന്റെ അഭിപ്രായം. ഇതു കേട്ടിട്ട് ശ്രീരാമകൃഷ്ണഭവൻ പറഞ്ഞതുകൊണ്ട്: “ചരിത്രമുഷ്ടാ രാധ ജീവിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയായിരിക്കാത്തുടേ. ആ കഥ ഏതെങ്കിലും ഒരു കേന്ദ്രത്തിന് മാത്രമായിത്തീർന്നു. ഉദാഹരണമായിക്കൊള്ളട്ടെ, പ

പ്രബുദ്ധകേരളം

ജോഷിഗിരീഷ് വർമ്മയുടെ പേരിൽ രാജ്യവും ഗോപിമാർ ഉണ്ടായ വീരപ്രഭുവും അഭിവാഞ്ഛയും നിങ്ങൾക്കെന്തുകൊണ്ട് ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്? ആ കഥയ്ക്കും വലിയ പ്രാധാന്യം നിങ്ങൾ കല്പിക്കുന്നതെന്തിനാണ്? ഗോവർമ്മൻ പേരിൽ അവർക്കുണ്ടായിരുന്ന പ്രഭുവും ഭരണിയും, ഗോവർമ്മൻമാർക്കുണ്ടായിരുന്ന അവർ പ്രകടിപ്പിച്ച അഭിവാഞ്ഛയും നിങ്ങൾക്കും ഉണ്ടാകുവാൻ ശ്രമിക്കുക."

നരേന്ദ്രൻ അദ്വൈതവേദാന്തരത്നാശയം മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കാനായിരുന്നു അദ്വൈതത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ ഉദ്യമം. അതിനുവേണ്ടി അദ്വൈതസിദ്ധാന്തങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന അച്ചുവെളുത്തുപാത്രത്തിലെ അഗ്നിയും അദ്വൈതപരമായ മറ്റു ചില പുസ്തകങ്ങളും നരേന്ദ്രനെക്കൊണ്ട് ഉറക്കെ വായിപ്പിച്ചിരുന്നു. ബ്രഹ്മസമാജക്കാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളിൽ ഉറച്ച വിശ്വാസിയായിരുന്ന നരേന്ദ്രൻ ആ പുസ്തകങ്ങളെല്ലാം നിമിശപരമാണെന്നും അതിനാൽ നിഷേധിച്ച് പ്പെടേണ്ടവയാണെന്നും തോന്നിയിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് നരേന്ദ്രൻ ഉപകാരം അഭിപ്രായം വ്യക്തിപ്പിച്ചു. “സൃഷ്ടികർത്താവായ ഈശ്വരനും അനന്തം ഒന്നാണെന്നു പറയുന്നതിലും വലിയ പാപം മറ്റൊന്നാണ്? അത് ഈശ്വരൻ, നിങ്ങളും ഈശ്വരൻ, സൃഷ്ടിയ്ക്കു പ്പെട്ടു എല്ലാം ഈശ്വരൻ—ഇതിനേക്കാൾ വലിയ വിസ്തൃതം ഇനിയെന്താണുള്ളത്? ഇതെല്ലാം എഴുതിവെച്ചവർ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ളവരായിരുന്നിരിയ്ക്കണം.” നരേന്ദ്രന്റെ ഈ തുറന്ന അഭിപ്രായം കേട്ട് കൌതുകത്തോടെ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ പറഞ്ഞു: “ജ്ഞാപുരുഷവന്മാരെ അഭിപ്രായം നിങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയില്ലായിരിയ്ക്കാം. പക്ഷെ അവരെ നിന്ദിച്ച് നിങ്ങൾക്കെതിരെ നെസ്സുവരുമ്പോൾ ഈശ്വരന്റെ അനന്തതയെ വരുമ്പിടുന്നതെങ്ങിനെയോ സത്യസ്വരൂപനായ ഈശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും നിങ്ങൾക്കിടയിൽ എത്രകിലും ഒരു ഭാവത്തിൽ ഈശ്വരനെ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുക.” ഇതുകൊണ്ടെന്നും നരേന്ദ്രൻ കീഴ് വഴങ്ങിയില്ല. യുക്തിയ്ക്കു ചേരാത്തതെന്നും നരേന്ദ്രൻ വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് അദ്വൈതസി

പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ട സമുച്ചിതനായും നന്മയുടെ എതിർപ്പി-
നും,

നരേന്ദ്രൻ ജ്ഞാനമാഗ്നിമംബിയാസെന്ന മനസ്സിവാക്കിയ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അഭൈതസിദ്ധാന്തങ്ങളെപ്പറ്റിത്തന്ന കൂടുകൂടെ സംസാരിച്ചുവാൻ തീരുമാനിച്ചു. ഒരുദിവസം ജീവാത്മപരമാർത്ഥങ്ങളുടെ അഭൈതപ്പെറ്റി നരേന്ദ്രനെ മനസ്സിവാക്കുവാൻ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ ചെയ്ത ശ്രമം ഫലിച്ചില്ല. നരേന്ദ്രൻ മുറിവിട്ടിറങ്ങി പ്രതാപചക്രഹസ്തം എന്നയാളുടെ അടുത്തുമ്പെന്ന് “ഈ ഭരണി ഇശ്വരൻ, ഈ കുപ്പി ഇശ്വരൻ, നാരും ഇശ്വരൻ. ഇതിനേക്കാൾ അവയോ മറെറാന്നില്ല.” എന്ന് പറഞ്ഞു ചിരിച്ചു. നരേന്ദ്രന്റെ ചിരി കേട്ട് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അർത്ഥജ്ഞനായി അവിടെ വന്ന് “നിങ്ങൾ എന്തിനെപ്പറ്റിയാണ് സംസാരിച്ചുണ്ടുന്നത്?” എന്ന് ഒരു പുഞ്ചിരിയോടെ ചോദിച്ചുകയും നരേന്ദ്രനെ കൊട്ടിക്കൊണ്ട് സമാധിയിൽ ലയിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ സ്വർഗ്ഗംകൊണ്ടു തനിമുണ്ടായ അനുഭവം നരേന്ദ്രൻ ഇപ്രകാരം വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. “ആ ദിവ്യസ്വർഗ്ഗം എന്റെ മനസ്സിൽ ഒരു വലിയ മാറ്റം ഉളവാക്കിയിരുന്നു. ഈ പ്രപഞ്ചത്തിൽ ഇശ്വരനെല്ലാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലൊന്നു കണ്ഠത്താൽ സ്മരുന്നതായിപ്പോയി. അതെന്നിട്ടു നല്ലവണ്ണം ബോധ്യമായെങ്കിലും ആ അഭിപ്രായം എത്രനേരം നില്ക്കുന്നുമെന്നറിയാൻ ഞാൻ മൗനം അവലംബിച്ചു. ആ ദിവസം മുഴുവനും ആ അനുഭവം നില്ക്കുന്നു. ഞാൻ വീട്ടിലേക്കു മേങ്ങി. അവിടെയും എല്ലാം ബ്രഹ്മമയമായിത്തന്നെ കണ്ടു. ഞാൻ ആഹാരം കഴിഞ്ഞു വീടുന്നു—ആഹാരം, പാത്രങ്ങൾ, വിളമ്പിയ ആഹാരവും ബ്രഹ്മം! ഞാനും ബ്രഹ്മം! ബ്രഹ്മമല്ലാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലും ഞാൻ കണ്ടില്ല. ഞാൻ മുന്നോ രണ്ടാം ഉള്ള കഴിച്ചശേഷം അനന്താകൃതി ഇരുന്നു. ‘നീ എന്താണ്’ അനന്താകൃതി ഇരിക്കുന്നത്?’ എന്ന അമ്മയുടെ ചോദ്യം കേട്ട ഞാൻ ഞെട്ടിപ്പോയി. കേൾക്കുക കഴിച്ചപ്പോഴും കിടന്നു വിശ്രമിച്ചപ്പോഴും കോളത്തിൽ പോയപ്പോഴും എന്നു വേണ്ട സദാ സമയവും അതേ അനുഭവമുണ്ടെന്നു. ഞാൻ മെരുവുകളിൽകൂടി നടന്നപ്പോൾ

വഞ്ചികൾ അങ്ങാട്ടിങ്ങാട്ടും പോകുന്നതു കണ്ടുകിട്ടും വഴി മറിക്കൊടുക്കണമെന്നു തോന്നിയില്ല. എന്റെ അവയവങ്ങൾ മറെറിച്ചുപോയതുപോലെ എനിയ്യുതോന്നി, ഞാൻ ക്ഷണം കഴിച്ചിട്ടു യാതൊരു കാര്യം തോന്നിയില്ല; മറ്റൊരോ ക്ഷണം കഴിയുന്നതുപോലെയാണു് എനിയ്യുതവെച്ചിട്ടു്. ചിലപ്പോൾ ക്ഷണം കഴിയുന്നതിനിടയ്ക്കുപോയി കിടന്നിരുന്നു, അല്പസമയം കഴിഞ്ഞു് വീണ്ടും വന്നു് ആഹാരം കഴിയുകയും ചെയ്തിരുന്നു, തത്ഫലമായി ചിലയിവസം വളരെയധികം ക്ഷയിച്ചിരുന്നു, എന്നാൽ ഇതൊന്നും എനിയ്യുപദ്രവമുണ്ടാക്കിയില്ല. ഈ വിധമുള്ള ചോഷുകൾ കണ്ടു പഠിച്ചിട്ടു് അത് എനിക്കു നോക്കുപ്പോൾ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അധികം നാൾ ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുകയില്ലെന്നും കരുതി ഭയപ്പെട്ടു. ചെല്ലാത്ത അനുഭവങ്ങൾക്കു അല്പം ഒരു മറ്റൊരു വന്നപ്പോൾ ഇതുപോലെയൊന്നും ഒരു സ്വപ്നപ്രപഞ്ചംപോലെ കാണപ്പെട്ടു. കോൺവാലിസ് സ്മൃതിയിൽനിന്നു നമ്മെപ്പോൾ അവിടെ കണ്ടു ഇതവഴികൾ വാസ്തവത്തിൽ ഉള്ളതോ അഥവാ സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടതോ എന്നു തീരുമാനിയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി ഞാൻ എന്റെ തല ആ അഴികളിൽ മുട്ടിച്ചുനോക്കി. ഈ അനുഭവം കുറച്ചു ദിവസങ്ങൾ നീണ്ടുനിന്നു. എന്റെ അനുഭവം സാധാരണ നിലയിലായപ്പോൾ അദ്വൈതസിദ്ധാന്തത്തിന്റെ ഒരു മിന്നോളി എനിയ്യുണ്ടായെന്നു ബോധ്യമായി. തന്മൂലം റോജറിലും മറ്റും പ്രതിപാദിയ്ക്കുന്ന തത്വങ്ങൾ അവാസ്തവങ്ങളല്ലെന്നു് എനിയ്യുറപ്പായി. അന്നു മുതൽ അദ്വൈതസിദ്ധാന്തങ്ങളെ നിരസിക്കുവാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

അത്ര ഹേതുമുള്ളതായിരുന്നു ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ ഉപദേശങ്ങളും. നരേന്ദ്രൻ വലിച്ചു ആധ്യാത്മിക പരിശീലനങ്ങളും. കാലക്രമേണ നരേന്ദ്രന്റെ സംശയങ്ങൾ മാറി. അദ്വൈതത്തിൽ ഇങ്ങനെയൊക്കെ പ്രകാശിച്ചു; അങ്ങനാനന്ധകാരം ചിട്ടു മാറി. നരേന്ദ്രൻ നാനാപാതയിൽ ഏകത്വം ഭർശിച്ചു; സംസാരബന്ധങ്ങളിൽനിന്നും വിമുക്തനായി അനന്തമായ സ്വാതന്ത്ര്യവും കൈവന്നു. അദ്വൈതം ആപേക്ഷികമായ നാമ

രൂപപ്രപഞ്ചത്തിൽനിന്നും ഉയർന്നുപോയി. ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും മനസ്സിനും അതീതമായ ആ സച്ചിദാനന്ദബ്രഹ്മാനുഭൂതിയിലേക്കു നരേന്ദ്രൻ ആനയിക്കപ്പെട്ടു. ഇതാ ഒരു നരേന്ദ്രൻ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനിലുണ്ടായിരുന്ന വിശ്വാസവും ബഹുമാനവും ആയിരംമടക്കു വലിച്ചു; അദ്വൈതത്തെ ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെ ഒരു മുർത്തികാണമായി സ്വീകരിക്കാൻ തുടങ്ങി.

ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ തന്റെ ശിഷ്യന്മാരോടു കൂട്ടേണ്ട ഇപ്രകാരം പറയുകയായിരുന്നു. “നാണയനോട്ടിക്കാൻ ഒരു നാണയം തിരിച്ചും മറിച്ചും നോക്കിയും തറയിലിട്ടു നോക്കിയും മറ്റും പരിശോധിക്കുന്നതുപോലെ നിങ്ങൾ എന്നെയും പരീക്ഷിക്കുക. നിങ്ങൾ പരിപൂർണ്ണമായി പരീക്ഷിച്ചശേഷമല്ലാതെ എന്നെ വിശ്വസിക്കണം.” ഒരു ദിവസം നരേന്ദ്രൻ ക്ഷണേശ്വരന്റെ, ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ മുറിയിൽ ചെന്നപ്പോൾ അവിടെ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതു് അദ്വൈതത്തെ പരീക്ഷിക്കാനുള്ള ഒരു അവസരമായി നരേന്ദ്രൻ കരുതി. അദ്വൈതത്തിന്റെ കാഞ്ചനകൃപാശം എത്രത്തോളമുണ്ടെന്നു പരീക്ഷിക്കാൻ നരേന്ദ്രൻ തീരുമാനിച്ചു. ഒരു വെള്ളിരൂപം എടുത്തു് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ കിടക്കയുടെ അടിയിൽ വെച്ചിട്ടു് നരേന്ദ്രൻ മുറിവിട്ടിറങ്ങി പഞ്ചവടിയിലേക്കുപോയി. ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ മേൽക്കു മുറിയിൽവന്നു് കിടക്കയിൽ ഇരുന്നപ്പോൾ ദൃഢമായ വേറെ അനുഭവപ്പെട്ടിരുന്നെങ്കിലും അദ്വൈതം ഉടനേരത്തന്നെ കിടക്കയിൽനിന്നും ഏഴുന്നേറ്റു മാറി. മേൽക്കുവന്ന നരേന്ദ്രനും ഇതു നോക്കിക്കൊണ്ടു കൗതുകമായിരുന്നു. ഒരു പരിചാരകൻ വന്നു് കിടക്കയിലെ വിരിപ്പെടുത്തു ക്ഷണമപ്പോൾ നരേന്ദ്രൻ വെച്ചിരുന്ന നാണയം അപ്പോഴവിടെ. നരേന്ദ്രൻ നിശ്ശബ്ദമായി ഇറങ്ങിപ്പോയി. നരേന്ദ്രൻ തന്നെ പരീക്ഷിച്ചതാണെന്നറിഞ്ഞു് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ സന്തോഷിക്കുകയും ചെയ്തു.

ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനും തന്റെ ശിഷ്യരെ പലവിധത്തിൽ പരീക്ഷിച്ചിരുന്നു. ഒരിക്കൽ നരേന്ദ്രന്റെ ശരീരം ആസക്തം പരിശോധിച്ചശേഷം ശ്രീരാമ

കൃഷ്ണദേവൻ പറഞ്ഞു; “നല്ല ലക്ഷണമൊക്കെ ശരീരമാണ് നിനക്കുള്ളത്. പക്ഷെ ഉറങ്ങുന്ന സമയത്ത് ശക്തിയായി ശ്വാസിക്കുന്നു എന്ന ഒരു ദൃഷ്ട്യമുണ്ട്. അപ്രകാരം ശ്വാസിക്കുന്നവർക്ക് ആയുസ്സ് കുറവുമാണെന്നാണ് യോഗികൾ പറയുന്നത്.” മറ്റൊരുവസരത്തിൽ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതിപ്രകാരമാണ്; “നിന്റെ കണ്ണുകൾ നിരന്തരം ശുഷ്കമാണെന്നുള്ളതും വെളിച്ചപ്പെടുത്തുന്നു. നിന്നിൽ നിഷ്പപമായ കേതിയും അഗാധമായ നാനവും കിടക്കുമ്പോഴാണ്.” ഇപ്രകാരമുള്ള പരിക്ഷണങ്ങൾമൂലം നരേന്ദ്രൻ അസാധാരണമായ ആധ്യാത്മികശക്തിയുള്ളവനും മെയ്യുവാൻ ഇന്ദ്രിയസായമിയും രോഗശീലവനാണെന്ന് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു.

മറ്റൊരുവസരത്തിൽ നരേന്ദ്രനെ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ പരീക്ഷിച്ചത് താഴെ പറയുംപ്രകാരമാണ്:- നരേന്ദ്രൻ ഒരു ദിവസം ദക്ഷിണേശ്വരത്തുവന്ന് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനെ നമസ്കരിച്ചിട്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെറുമ്പിൽ ഇരുന്നു. കുറെ സമയമിരുന്നിട്ടും ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ നരേന്ദ്രനോട് മറുക്കാരംപോലും സംസാരിച്ചില്ല. ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ എന്തെങ്കിലും ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നു വിചാരിച്ച് നരേന്ദ്രൻ മുറിവിട്ടിറങ്ങിപ്പോയി. കുറച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ മുറിയിൽ സംസാരിച്ചുകേട്ട് നരേന്ദ്രൻ വീണ്ടും അവിടെ കടന്നുവന്നു. പക്ഷെ ഇപ്രാവശ്യം നരേന്ദ്രനോട് ഉദിയായിത്തീർന്നുമാത്രമല്ല നരേന്ദ്രന്റെനേരെ നോക്കുകപോലും ചെയ്യാതെ മുഖം തിരിച്ചുകിട്ടിത്തന്നു. നരേന്ദ്രൻ അന്നുതന്നെ കല്പദ്രാക്ഷ് മടങ്ങി. രാത്രി കഴിഞ്ഞു നരേന്ദ്രൻ വീണ്ടും ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനെ കാണുവാൻ വന്നു. അപ്പോഴും രാത്രിമുമ്പ് പ്രകാശിച്ച പെരുമാറ്റത്തിൽനിന്ന് യാതൊരു മാറ്റവും കണ്ടില്ല. അന്നു പകൽ മുഴുവൻ ഭക്തന്മാരോടു സംസാരിച്ചുമാറ്റം കഴിച്ചുകൂട്ടിയശേഷം രാത്രി വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങി. നരേന്ദ്രൻ മൂന്നാമതും നാലാമതും വന്നപ്പോഴും ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അവരേക്കൊന്നും കാണിച്ചില്ല. എങ്കിലും കല്പദ്രാക്ഷ് ആരെ അയച്ചു നരേന്ദ്രന്റെ എല്ലാം വിവരങ്ങളും ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ

അറിഞ്ഞിരുന്നു. ഏതാണ്ട് ഒരു മാസം ഇതേവിധം കഴിഞ്ഞു. നരേന്ദ്രൻ യാതൊരു മാറ്റമേറും കാണാത്തതുകൊണ്ട് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ നരേന്ദ്രനോടുചോദിച്ചു; “ഞാൻ നിന്നോട് മറുക്കാരംപോലും മിണ്ടാതിരുന്നിട്ടും നി ഇവിടെ വന്നുകൊണ്ടിരുന്നെങ്കിൽ അത്ഭുതം. എന്തിനെയാണത്?” നരേന്ദ്രൻ ഉടനെ മറുപടിപറഞ്ഞു. “ഞാൻ ഇവിടെ വരുന്നത് അങ്ങയുടെ സംസാരം കേൾക്കാൻ മാത്രമാണെന്നാണോ അതു വിചാരിക്കുന്നത്? ഞാൻ അങ്ങയെ സ്നേഹിക്കുകയും കാണണമെന്നാഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ ഇങ്ങോട്ട് വരുന്നത്.” ഇതുകേട്ട് സന്തോഷത്തോടെ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ പറഞ്ഞു. “ഞാൻ നിന്നെ സ്നേഹിക്കുകയോ ഗൗണിക്കുകയോ ചെയ്യാതിരുന്നാൽ നി ഇവിടെ വരാതിരിക്കുമോ എന്നു പരീക്ഷിക്കുകയായിരുന്നു. നിന്നെപ്പറ്റിയെടുത്തു മുന്തൽനോക്കുമ്പോൾ ഇവയിലുള്ള ഉപേക്ഷയും അശ്രദ്ധയും സഹിക്കാൻ കഴിയും. മറ്റൊരാളിലുമായി തന്നെങ്കിൽ നേരത്തേതന്നെ എന്നു വിട്ടുപോകുമായിരുന്നു.”

മറ്റൊരു ദിവസം ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ നരേന്ദ്രനെ പഞ്ചവടിയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:- “അതിതീവ്രമായ ആത്മീകസാധനകൾമൂലം ഞാൻ അതുതന്നെയായ പല സിദ്ധികളും സമ്പാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ എനിക്കവകാശമുള്ള പ്രായാജനം! എനിക്ക് വേണ്ടവിധത്തിൽ എന്റെ ശരീരം മറയ്ക്കാൻപോലും കഴിയുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് അങ്ങയുടെ അനുവാദത്തോടുകൂടി ഈ സിദ്ധികൾ നിന്നിലേക്ക് പകർത്തണമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. നിനക്ക് മാറിയിൽ അങ്ങയുടെ പേരിൽ അനവധിസോ വിചെയ്താണെന്നു് അത് എനിക്ക് അറിവുവന്നിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ഈ സിദ്ധികൾ നിനക്ക് പിന്നീട് പ്രയോജനപ്പെടും. നി എന്തു പറയുന്നു?” ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ സിദ്ധികൾ ഉണ്ടായിരുന്നെന്ന് അറിഞ്ഞിരുന്ന നരേന്ദ്രൻ അല്പം ആലോചിച്ചിട്ട് ചോദിച്ചു. ഈ സിദ്ധികൾ ഈശ്വരനെ കാണാൻ സഹായിക്കുമോ? ഇല്ല. എങ്കിലും ഈശ്വരസാക്ഷാത്

കാരണിനുശേഷം നിനക്കു ചെട്ടേങ്ങി വരുന്ന പ്രവൃത്തികൾക്ക് അവ സഹായകങ്ങളായിരിക്കും" എന്നായിരുന്നു ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ മറുപടി. "എന്നാൽ ഈ സിദ്ധികൾ എനിക്കു വേണ്ട. ആദ്യം ഈ ശുപ്രസാദങ്ങൾക്കാരം വരികളേട്ടു. അത് കഴിഞ്ഞു സിദ്ധികൾ വേണമോ വേണ്ടതോ എന്ന് തീരുമാനിക്കാം. അനിച്ഛേദം അവ സ്വീകരിച്ചാൽ ഞാൻ എന്റെ ആദർശം മറന്നേക്കും. മാത്രമല്ല അവ എന്റെ സാക്ഷാത്ക്കാരപര്യായമായിട്ട് ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതായും വന്നേക്കും." ഈ മറുപടി ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനെ അത്യധികം സന്തോഷിപ്പിച്ചു. ശ്രീരാമകൃഷ്ണ

ദേവനും നരേന്ദ്രനും തമ്മിലുണ്ടായിരുന്ന ബന്ധത്തെപ്പറ്റി ഒരു പുണ്യവിവരം നല്ലൊരു പ്രയാസം. ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ ഹൃദയത്തിലുണ്ടായിരുന്ന അത്യന്താഹ്ലാസങ്ങൾപോലും അദ്ദേഹം നരേന്ദ്രനെ അറിയിച്ചിരുന്നു. നാരദന്റെ മനോവികാസത്തിനും സ്വതന്ത്ര ചിന്താഗതിക്കും സ്വാശ്രയശക്തിക്കും സത്യനിഷ്ഠക്കും ആത്മീയതാത്കർഷണത്തിനും വേണ്ടി ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അനവർതം ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

(തുടരും)

സംഭാഷിതാകാശം.

വിജ്ഞാപനം

പ്രബുദ്ധകേരളത്തിന്റെ നടത്തിപ്പിനുവേണ്ടി സഹായിച്ച് സഹകരിച്ച് വരിസംഖ്യ അടച്ചിട്ടുള്ളവരോടും വായനക്കാരോടും ഞങ്ങൾ കൃതജ്ഞരാണ്.

1968-ലേക്കുള്ള വരിസംഖ്യ മുൻപായി അടച്ചിട്ടില്ലാത്തവർ ഉടൻതന്നെ മണിക്കർഡറായി അയച്ചുതരുന്നതിന് പ്രത്യേകിച്ച് അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

മാസിക തുടന്ന് വാങ്ങുന്നതിനു സൗകര്യമില്ലാത്തവർ വിവരം ധരിപ്പിക്കുന്നപക്ഷം അധിക പ്രതികരണങ്ങൾ അനാവശ്യമായി അയച്ചിച്ച് ഞങ്ങൾക്കു നഷ്ടത്തിനിടയാകുന്നതല്ല. ഈ വിവരം പ്രത്യേകിച്ച് ഞങ്ങൾക്കു അറിയിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

മാസികക്ക് പുതുവരിക്കാരായി ജനവരിമാസം മുതൽ ചേരുകയാണ് ഏറ്റവും സൗകര്യം. വർഷത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽവെച്ച് ചേരുന്നപക്ഷം മുൻപു ഞങ്ങൾ ചിലപ്പോൾ കിട്ടിയില്ലെന്നു വരാം.

മാസികയെ സംബന്ധിച്ച കെലാർട്ട് സമാധുജ്ഞ ബന്ധം നിൽക്കുമ്പോഴായിരിക്കുന്നതിനാൽ എല്ലാ കത്തിടപാടുകളും താഴെ കാണുന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ മാത്രം നടത്തേണ്ടതാണ് എന്നുകൂടി ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊള്ളുന്നു.

എന്ന്, മാനേജർ, 'പ്രബുദ്ധകേരളം,' കാലടി പോസ്റ്റ് ഓഫീസുകളും ഡിസ്ട്രിക്ട്, കേരളം.

മേയ് 1963

പ്രബുദ്ധകേരളം.

ഉജ്ജിഷ്ടത! ജാഗ്രത! പ്രാപ്യ വരൻ നിബോധത!
വിദ്യയാ അമൃതം അശ്നതേ

കാലടി [എറണാകുളം ഡിസ്ത്രിക്ട്] കേരളം

PRABUDDHA KERALAM

ADVERTISEMENT RATES

		ORDINARY INNER PAGES		
		FULL PAGE	HALF PAGE	QUARTER PAGE
12 insertions in 12 months	:	Rs. 750	Rs. 400	Rs. 275
6 insertions in 9 months	:	Rs. 400	Rs. 220	Rs. 150
3 insertions in 6 months	:	Rs. 210	Rs. 120	Rs. 80
ONE INSERTION	:	Rs. 75	Rs. 45	Rs. 30

		COVER PAGES					
		BACK COVER		2ND COVER		3RD COVER	
		Full	Half	Full	Half	Full	Half
12 insertions in 12 months:	Rs. 2509	Rs. 1500	Rs. 2000	Rs. 1200	Rs. 1800	Rs. 950	
6 insertions in 9 months:	Rs. 1400	Rs. 800	Rs. 1100	Rs. 650	Rs. 950	Rs. 500	
3 insertions in 6 months:	Rs. 725	Rs. 425	Rs. 575	Rs. 350	Rs. 500	Rs. 275	
ONE INSERTION	Rs. 250	Rs. 150	Rs. 200	Rs. 125	Rs. 175	Rs. 100	

The above rates are for advertisements in one colour.

25% extra for special position & 30% extra for each additional colour.

The above rates for advertisements are effective from 1st April 1962 and are not applicable to current advertisements booked before that date.

Deadline for Advertisements is 1st of Every Month for
the Following Month's Issue

**SPECIAL CASH DISCOUNT FOR PAYMENT OF FULL ADVERTISEMENT
CHARGES IN ADVANCE: 5%**

PHONE

21818

KAMDAR'S TELEPHONE BRAND

FOR QUALITY STAINLESS STEEL PRODUCTS

For anything and Everything in Stainless Steel, Please write to:-

M/S KAMDAR'S- INDO METAL INDUSTRIES

23-ERRABALU CHETTY STREET, MADRAS-1

പ്രബുധകേരളം

വാല്യം 48

1963 മേയ്

ലക്കം 5

അമൃതവാണി

പരമഭദ്രകര! പഞ്ചനദീശ! പ്രണതവിത്തനിവേശ!
ചരണശരണമഗതി. ജനമേനം ചാരുകൃപാർദ്രകടാക്ഷേണ
സകൃത് സ്തപയ ഹൃദയസന്താപം പ്രശമയ

1. തപാമഹം ജഗതാം ശരണ്യമുപാസ്യ പരമസഹ്യസംസ്കൃതിബാ-
ധാമനഃവാമിതി യദിദം തത് കിം വാ സമുപിതം
ഭൂമിധരശരാസന! വിചിത്രതരഭൂതജ്ഞൈകസ്പഷ്ടിവിധാതൂർ-
മാമകീനദരിതകർമ്മസമുദയമഖിലമപി വിധൂയ സപദി പരമ-
ക്ഷേമമാകലയിതും ബത തവ ലോകേശ്വരസ്യ ശക്തിരായ്! നോ വാ (പരമ)
- 2 കാളകൂടമുദിക്കു ടിശി ടിശി കാന്ദിശീക്ഷേ കില സുരേഷു
ലീലയാ കബലയിതാ തം ത്രിഭുവനം സംരക്ഷിതം;
നീലകണ്ഠ! നിഖിലലോകഭയഹര! നിരുപമാഭൂത! സുമഹാനഭാവ!
ഭാലനയന! പരമേശ്വര! കിഞ്ചിദപാങ്ഗവീക്ഷണസാധ്യേ മദീയ-
പാലനേദ്യ കഃ പ്രയാസ ഇഹ റൂപാലമഹിതസുമഹാശങ്കേതസ്തുവ (പരമ)
3. മൃത്യുപാശകലിതം മനീന്ദ്രാപത്യമവിതു മാശു ലിങ്ഗാനി-
ർഗത്യ സദയമപരാധിനം തം ഘനതന്ത്രം സന്നിഗൃഹ്യ
അത്യന്തഭീതമവനതം തമപാങ്ഗ വീക്ഷണപാരമകാക്ഷി;
നിത്യശുദ്ധബോധരൂപ! വിബുധസ്തുത്യപരിത! നിരവധിഘനതരഭവ-
മൃത്യുപകിതമതി ഭീനം താവകഭൃത്യമിമമുപേക്ഷിതുമുചിതം വാ (പരമ)
4. അന്തരാ തപത്സ്വരൂപം സ്ഫുടമാഭരണ ഭർയിതാ വി-
ഭാഗ്നവിത്തം മാം ഘനഭവപാശമുക്തം മാ വിതരഞ്ചേ;
കിം തവോദേതി ന കരുണാ മയി ഹന്ത ഏഷ്ടദിവം വാരയിതും?

മേയ് 1963

ഞാനും വിതിയ്ക്കു സുഖമേതിസമയഗമനമൊരവതസ്സിമം
അന്തതഃ സുസ്തം! മഹേശ! കിമഭിക്തപ്രദാനായ വിവരഃ (പരമ)

5. സാരമ. തപത്കടാക്ഷലേശസംഭവശ്ലോഭവിമം ഓഖം
സുഭിതം സുഭാദ് യഥാ ചാസം സുയ്യോദയാനന്തരഃ;
ആദിവേ! വിമലഭാവ! പരമശിവാഖിലാമരശ്ചരി
വേദവേദ്യ! ഭാവസിന്ധി വിധിനാ വിവിതം ദുരക്ഷരനികരം ജ-
നാദിദുഃഖസഞ്ചനകം മമാപി നിഷ്ഠയേ പ്രമാമേചിരമാന്തര (പരമ)

പരമേശ്വരായനും, തിരുവതൂരിൽ കടികൊള്ളുന്ന മഹേശ്വര, അടിതാരിൽ കമ്പിടുന്നവരുടെ ഏട
യത്തിൽ നിവകൊള്ളുന്നവനെ, അവിടത്തെ ചരണങ്ങളിൽ ശരണംപ്രാപിച്ച അഗതിയായ ഊവനെ അ-
കുറ കരുണാകടാക്ഷംകൊണ്ടു് ഒരിക്കൽ കളിപ്പിച്ചാലും, ഹൃദയസന്താപം നശിപ്പിച്ചാലും.

(1) മഹാമേരുവിനെ വില്ലായി കൈക്കൊണ്ടവനെ, ലോകത്തിനെല്ലാം ശരണാർഹനായ നിന്തിസവ
ദിയെ ഉപാസന ചെയ്തശേഷവും ഞാൻ ദീർഘകാലം അസഹ്യമായ സംസാരബാധ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടി-
രിക്കുന്നു എന്തെല്ലാ ഉപരിതമാണോ! സുസ്തപ്രഭുനേ പലതരത്തിലുള്ള പഞ്ചഭൂതങ്ങളെയും പഞ്ചഭൂതങ്ങളിൽ
നിന്നുമുണ്ടായ ചരമാരഭഗത്തിനെയും സൃഷ്ടിക്കാൻ തിരുവുള്ളുണ്ടായ ലോകേശ്വരനായ അവിടത്തേക്കു്
എന്റെ ദൂരിതത്തിന്നു കാരണമായ കർമ്മസമൂഹത്തെ പാടെ പാത്തി ഉടൻതന്നെ എനിക്കു് ക്ഷേമം വരുത്തു
ന്നതിനു് ശക്തിയില്ലയോ! നിശ്ചയമായും ശക്തിയുണ്ടു്

(2) പാലാഴി മഥനത്തിൽ കാളകൂടറിപ്പം പൊങ്ങിറങ്ങുന്നതു മണ്ണ് സുന്ദരാരല്ലാം പരക്കും പാ-
ച്ചൽ പിടിച്ചപ്പോൾ അവിടുന്നു് അതു ലീലയായിട്ടുതന്നെ ഏടുത്തു് വായിലാക്കി മൂന്നു ലോകത്തെയും
രക്ഷിച്ചു. ഹേ നീലകണ്ഠാ, നീവിവലോകയഹര, ഉപമാനമില്ലാത്ത അതുഭവൈവോ, അതിമഹാനഭര
വാ, മുക്കണ്ണാ, പരമേശ്വരാ നൃപാലന്മാർ പോലും ഏറ്റവും പൂജിക്കുന്ന മഹാശക്തനായ അങ്ങക്കു് ഒരു
ക്ഷണനേരത്തെ കടക്കുൻനോട്ടംകൊണ്ടു് സാധിക്കാവുന്ന എന്റെ പാലനത്തിൽ അവിടേക്കു് എത്ര പ്രയാ-
സമാണുള്ളതു്!

(3) കാലപാശംകൊണ്ടു ചുറ്റിക്കെട്ടപ്പെട്ട മാർക്കണ്ഡേയനെ രക്ഷിക്കുന്നതിനായി ലിങ്ഗത്തിൽനി-
ന്നും പുറപ്പെട്ടു് അപരാധിയായ യമനെ കടംകൊപത്തോടുകൂടി നിഗ്രഹിച്ചു് അതിഭയംകൊണ്ടു തല
കുനിച്ചുനിന്ന അവനെ കൃപാകടാക്ഷത്തിന്നു വിഷയമാക്കി നിത്യശുദ്ധബോധസ്വരൂപ, ദേവന്മാർ
പുകർത്തുന്ന ചരിതമുള്ളവനെ അതിരില്ലാത്ത നിരന്തരസംസാരകൃത്യത്തിൽനിന്നും യെപ്പൊന്നു അതിദീന
നായ ഈ ഭൂതനെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതു് ഉചിതമാണോ!

(4) ദയയോടുകൂടി അവിടത്തെ സ്വരൂപം എന്റെ ഉദരത്തിൽ വൃക്കയായി കാണിച്ചു് വിഭാജന
ചിത്തനായ എന്നെ കട്ടിയായ ഭവപാശത്തിൽനിന്നും മുക്തനാക്കുന്നില്ലാലും; കഷ്ടംതന്നെ, ദുഷ്ടമായ ഓഖം
നിവാരണം ചെയ്യുന്നതിനു് എന്നിൽ അങ്ങേക്കു കരുണയുണ്ടാകുന്നില്ലാലും. ഐരാവതത്തോളപ്പോലെ ബഹു
ശോഭനമായൊരു ആനയെ വിററിട്ടു് മടുവിൽ സുസ്തംഗനായ മഹേശ്വരാ അങ്ങു് തോട്ടി കൊടുക്കുന്നതി-
ന്നു വാദിക്കുന്നതു് എന്തിനാണു്!

(5) അവിടത്തെ കടാക്ഷലേശം ഉണ്ടാകുമെങ്കിൽ സുയ്യോദയത്തിൽ അന്ധകാരംപോലെ ഓഖമെ-
ല്ലാം ഉടനെ നശിപ്പിക്കപ്പെടും. ആദിവേ, നിമ്ബഹൃദയ, പരമശിവാ, അഖിലഭവനയകാ വേദവേ-
ദ്യാ എന്റെയും തലയിൽ ജന്മജാമരണാദി ഓഖങ്ങൾക്കു കാരണമായ ദുരക്ഷരങ്ങളെ ബ്രഹ്മാവേശിതിട്ടു
ള്ളതു് മായിച്ചുകളഞ്ഞു് വേഗത്തിൽ എനിക്ക് ആനന്ദമുദവാക്കണമേ.

(സ്വാതിതിതനാലു ശ്രീ രാമവർമ്മാഭാഷാവിന്റെ സംഗീതകൃതിയിൽനിന്നും)

ശ്രീരാമകൃഷ്ണന്റെ വംശവും ബാല്യജീവിതവും

ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ ജനിച്ചത് കാമാർപുളം എന്ന ഗ്രാമത്തിലാണ്. ഈ ഗ്രാമം പശ്ചിമബംഗാളിലുള്ള ഹുഗ്ലി-ജില്ലയുടെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറേ അതിർത്തിയോടുള്ള സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. അതിർത്തി കഴിഞ്ഞാൽ തൊട്ടുവരുന്നത് ബാങ്കറാ എന്നും മേദിനിപൂർ എന്നും രണ്ടു ജില്ലകളാണ്. ശ്രീ പൂർ, കാമാർ പുളം, മുക്കുപൂർ എന്നീ മൂന്നു ഗ്രാമങ്ങളും വളരെ അടുത്തുള്ളവയാകയാൽ യാത്രക്കാർക്കു ഒരേ ഗ്രാമത്തിന്റെ വിഭാഗങ്ങളാണെന്നു തോന്നും. പത്തൊൻപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യഭാഗത്ത് കാമാർപുളം ഗ്രാമം ബർമാനിയിലെ മഹാരാജാവിന്റെ ഗുരുവംശത്തിൽ പെട്ടവർക്കു കരമൊഴിവായി ലഭിച്ച ഭൂമിയുടെ ഒരു ഭാഗമായിരുന്നു. കാമാർപുളത്തിൽനിന്നും മൂപ്പന്മാരുടെ മേൽ വടക്കാണ് ബർമാൻ പട്ടണം, അവിടെനിന്നും ജഗന്നാഥക്ഷേത്രത്തിലേക്കു സാധുക്കളായ തീർത്ഥയാത്രക്കാർ കാൽനടയായി പോകുന്ന ഒരു നല്ല വഴി കാമാർപുളത്തിനെ ചുറ്റി പോകുന്നു. അരകേശ്വരമഹാദേവക്ഷേത്രവും കാമാർപുളത്തിന് ഏകദേശം ഇരുപതു മൈൽ വടക്കാണ്. അവിടെനിന്നും ആറംബാഗ് വഴി കാമാർപുളത്തിലേക്കു വരാനും ഒരു വഴിയുണ്ട്. കാമാർപുളത്തിൽ വന്നുചേരുന്നതിന് വീയ്ണപുരിയിൽനിന്നും ഇരുപത്തിയൊരു മൈൽ കിഴക്കോട്ടും ഘടാൽനിന്നും പതിനെട്ടു മൈൽ വടക്കോട്ടും രണ്ടു രാജമാഗ്ഗങ്ങൾ ഉണ്ട്. വിസ്തീർണ്ണമായ പാടങ്ങൾക്കു നടുവിൽ കൃഷിക്കാരും തൊഴിലാളികളും സമ്പത്സമൃദ്ധിയോടുകൂടി നിവസിച്ചിരുന്ന ഒരു ഗ്രാമമാണ് കാമാർപുളം. അടുത്തകാലത്തുവരെ ആ ഗ്രാമവാസികൾ നെയ്യുണ്ടാക്കിയ വസ്ത്രങ്ങളും കൈത്തൊഴികൾക്കുണ്ടാക്കിയ കടം, കലം കട്ട, പായ മുതലായവയും സമീപത്തിലുള്ള ചന്തയിൽ മാറുകയും ചിലപ്പോൾ കല്ലുട്ടയിലേക്കുയക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഈ സമൃദ്ധി ജനങ്ങളുടെ ഉത്സാഹത്തിനും സന്തോഷത്തിനും ഹേതുവായിത്തീർന്നു. ഗ്രാമത്തിലെ ക്ഷേത്രത്തിലുള്ള ഉത്സവങ്ങൾ, വിടകളിൽ നടത്തിവന്ന വിശേഷാലുകൾ, പ്രവൃത്തികൾ, കീർത്തനങ്ങൾ മുതലായവ ഉച്ചനിലയ്ക്കേ

കൂടാതെ ബ്രാഹ്മണരേയും കായസ്തരേയും നെയ്ത്തുകാർ, പാൽക്കാർ, കൊല്ലന്മാർ, കൊശവന്മാർ, മുക്കുവന്മാർ മുതലായവരേയും ഉത്സാഹവും സന്തോഷവും ഉള്ളവരാക്കിത്തീർന്നു. ആ ഗ്രാമത്തിൽ താമരയും ആമ്പലും വളരുന്ന ചെറുതും വലുതുമായ കുളങ്ങളുണ്ട്. ഏറ്റവും വലിയ കുളത്തിന്റെ പേര് ഹൽദാർപുളം എന്നാണ്. അടുത്ത കാലത്തുവരെ കാണാമായിരുന്ന പഴയ കെട്ടിടങ്ങളുടെ ബിണ്ണാവശേഷങ്ങൾ കാമാർപുളം തൊട്ടടുത്തുള്ള ഗ്രാമങ്ങളും ധനികന്മാരും മറ്റേ ശീവരുമായ ജനികൾ താമസിച്ചിരുന്ന സ്ഥലങ്ങളാണെന്ന് വേണ്ടത്ര സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

കാമാർപുളത്തിൽനിന്നും രണ്ടുമൈൽ ദൂരത്തിൽ ശതബേര, നാരായണപൂർ, ദേവേ എന്നു മൂന്നു ഗ്രാമങ്ങളുണ്ട്. അക്കാലത്ത് ദേവേ ഗ്രാമത്തിന്റെ ജന്മിയായ രാമാനന്ദനായി ശതബേര ഗ്രാമത്തിലാണ് താമസിച്ചിരുന്നത്. ഈ ജന്മി കോപിച്ച്കുടി കടിയായാറെ വളരെ പീഡിപ്പിക്കുമായിരുന്നു.

നൂറ്റാണ്ടിന്റെ പത്തു വർഷങ്ങൾക്കു മുൻപ് ദേവേ ഗ്രാമത്തിൽ മാണിക്കരും ശതോപാധ്യായ എന്നൊരു അല്ലവീരനായ ബ്രാഹ്മണൻ വസിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബം ഇപ്പോഴുവേരായായി പൂജിച്ചവനാണ് ശ്രീരാമചന്ദ്രനെയാക്കിയത്. ആ കുടുംബത്തിന്റെ സ്മരണ നിവനിപ്പിക്കുന്നതിന് ഒരു ചെറിയ ശിവക്ഷേത്രവും കുളവും അവിടെയുണ്ട്. മാണിക്യരാമശതോപാധ്യായന്റെ ജ്യേഷ്ഠപുത്രനായ ക്ഷുദിരാമശതോപാധ്യായൻ 1775-ൽ ജനിച്ചു. അനന്തരം രാമശീല എന്നൊരു മകളും നിധിരാം, കാനായിരാം എന്നു രണ്ടു പുത്രന്മാരും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായി. ദീർഘകാലം ബലിഷ്ഠനും സുന്ദരനും ശ്രീരാമഭക്തനുമായ ക്ഷുദിരാമൻ സത്യസന്ധനും ക്ഷമാശീലനും അല്പംകൊണ്ടു സന്തുഷ്ടനുമായിരുന്നു. മുറുകെറാകെ സന്ധ്യാവന്ദനവും മറ്റു നിത്യാനുഷ്ഠാനങ്ങളും ചെയ്തിരുന്ന അദ്ദേഹം തന്നെയാണ് പുപരിച്ച് രാജാവിനെ പൂജിക്കുന്നതായ

തന്നും ക്ഷയിച്ചിരുന്നില്ല. ശുഭ്രരിൽനിന്നും ഭാനം വാങ്ങുന്നതിനും വിവാഹത്തിൽ സ്ത്രീധനം നൽകുന്ന ബ്രാഹ്മണർ തൊട്ട് വെള്ളം കുടിക്കുന്നതിനും അദ്ദേഹം വിമുഖനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധർമ്മനിഷ്ഠയെപ്പറ്റി പറയുന്ന കൂട്ടത്തിൽ ജഗത്പ്രസിദ്ധനായ പുതൻ നൽകുന്ന വിവരമുമാണ്. “മന്ത്രം ചൊല്ലി ഗായത്രി ആവാഹിക്കുന്ന സമയം വികാരരഹിതനായിത്തീർന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാറ ചുവക്കുകയും കണ്ണിർ പൊഴിയുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. രാജാവിന്റെ നാമധേയം ഉച്ചരിക്കുമ്പോഴും മാത്രമേ രക്തവർണ്ണം കാണാമായിരുന്നു. പൂജ കഴിക്കാത്ത സമയം ഇയ്യഭവതയെ അവതരിക്കാൻ പൂമാലയുണ്ടാക്കും. മാലയും കഴുത്തിലിട്ടുകൊണ്ട് നിരത്തികൂടി നടക്കുമ്പോൾ രണ്ടുവശത്തുമുള്ള കടക്കാർ അദ്ദേഹത്തിനെ ആദരിക്കുവാൻ കൈതീപ്പുർപ്പും എഴുന്നേറ്റു നില്ക്കുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം കല്ലിക്കുവാൻ ഫൽഗുർപ്പുളർ കളത്തിലിറങ്ങുമ്പോൾ ഗ്രാമവാസികൾ കരയ്ക്കു കാത്തുനിൽക്കുമായിരുന്നെന്നു മാത്രമല്ല, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കല്ലികഴിഞ്ഞുവോ എന്നു തിരക്കിയ ശേഷം മാത്രമേ കല്ലിസ്താൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നുള്ളൂ. ഗ്രാമത്തിലുള്ളവരെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗേവന്നിഷ്ഠകണ്ഠ് അദ്ദേഹത്തെ അത്യധികം സ്നേഹിക്കുകയും ബഹുമാനിക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു.”

മാണിക്കരാമശതോപാധ്യായന്റെ മരണത്തിനുശേഷം കുടുംബഭരണം ഷൂദ്രിരാമശതോപാധ്യായനിൽ വന്നുവേണം. ധർമ്മമാർഗ്ഗത്തിൽനിന്നും വ്യതിചലിക്കാതെ കുടുംബഭരണാധ്യക്ഷം സഹിച്ചുവന്ന ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ പത്നി ചെറുവയസ്സിൽതന്നെ മരിച്ചുപോയി. അതുകൊണ്ട് ഇരുപത്തിയഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ ചന്ദ്രമണീദേവിയെ അദ്ദേഹം വിവാഹം പരിണയനം ചെയ്തു. സരളഹൃദയയും ഗേവന്തസേവാപരായണയും പ്രേമപൂർണ്ണയുമായ ചന്ദ്രമണീദേവി 1791-ൽ ജനിച്ചത് 1799-ൽ വിവാഹിതയായിത്തീർന്നെന്നാണ് അറിയുന്നത്. ആ ബന്ധികൾക്ക് ആദ്യമായി ജനിച്ചത് രാമകുമാരൻ എന്ന പുത്രനും അഞ്ചുവർഷത്തിനു ശേഷം കാര്യായനി എന്ന പുത്രിയും

മായിരുന്നു. ധർമ്മശീലനും ശ്രീരാമഭക്തനുമായ ഷൂദ്രിരാമശതോപാധ്യായന് മകൾ പീറ്റന്നശേഷം ചില ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ സഹിക്കേണ്ടിവന്നു. മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ച ദേശ ഗ്രാമത്തിന്റെ ജന്മിയായ രാമാനന്ദനായി തന്റെ ഒരു കുടിയന്തമായി പകയുണ്ടായതിൽ അയാളുടെ പേരിൽ ഒരു കള്ളക്കേസുകൊടുത്തു. അതിൽ സാക്ഷിയായിത്തെളിവുകൊടുക്കുവാൻ ഷൂദ്രിരാമനെ തെരുക്കിത്തുടങ്ങി. വാസ്തുവകായ്ക്കുണ്ടാക്കുവോലും കച്ചേരി കയറുവാൻ ഭയപ്പെട്ട ജില്ലബുദ്ധിയും സർവ്വകാം പ്രിയനുമായ ഈ ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠൻ ജന്മിയുടെ അപേക്ഷയെ തിരസ്സരിച്ചു. ഇതിന്റെ പരിണാമമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേക്കുതന്നെ ഒരു കള്ളക്കേസു ചമയ്ക്കുന്നതിനു രാമാനന്ദനായി മുതിർന്നുവെന്നു മാത്രമല്ല, ഷൂദ്രിരാമശതോപാധ്യായന്റെ പുത്രസ്വത്തുകൾ മുഴുവൻ കരസ്ഥമാക്കി ആ സാധുശീലൻ ദേശ ഗ്രാമം വിട്ടു പുറപ്പെടുന്നതിനു വഴിയുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്തു. പിതാവിൽനിന്നും ലഭിച്ചതും അനാജിച്ചതുമായി അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന ഭൂസ്വത്തെല്ലാം അന്യോധീനമായപ്പോൾ ദേശ ഗ്രാമം വിട്ട് ഷൂദ്രിരാമൻ സുഖമാൽ ഗോസ്വാമിയുടെ ഷണുപ്രകാരം കാമാർപ്പുളിറ്റിൽ വന്നു താമസിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് നാലു വയസ്സ് പ്രായമുണ്ടായിരിക്കണം. അനന്തരം സുഖമാൽ ഗോസ്വാമിയിൽനിന്നും ലഭിച്ച ഏതാണ്ട് കാലേ അരക്കാൽ ഏക്കർ ഭൂമിയിൽനിന്നും കിട്ടിയ ആദായംകൊണ്ട് അദ്ദേഹം സത്തയ്യനായി കഴിച്ചു. ഷൂദ്രിരാമൻ, ചന്ദ്രമണി എന്നീ ദമ്പതികളും രാമകുമാരൻ കാര്യായനി എന്ന രണ്ടു സന്താനങ്ങളും പുതിയ നിവാസത്തിൽ വന്ന കാലം കഴിച്ചു.

ഈ ദൂരവസ്ഥ ഷൂദ്രിരാമശതോപാധ്യായന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ഗേവന്തക്കേരി വാലിപ്പിച്ചതയുള്ളൂ. ഒരു ദിവസം യാത്രയിൽനിന്നും മടങ്ങിയ ഷൂദ്രിരാമൻ വയലിന്റെ നടുവിലുള്ള മെച്ചുവട്ടിൽ തളർച്ച തീർക്കാൻ ഇരുന്ന് അല്പമായപ്പോൾ ഉറങ്ങിപ്പോയി. ദുവ്യാഭേഗ്യമാലനായ ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ സ്വപ്നത്തിൽ ദർശനം കൊടുത്തു അദ്ദേഹത്തോടു ഇപ്രകാരം കല്പിച്ചു: ആ ദിവ്യബാലൻ അടുത്തൊരു സ്ഥലത്തക്കു ചുണ്ടിക്കാ

നീച്ചുകൊണ്ട് 'ആരും നോക്കാനില്ലാതെ കിര നാളായിത്തീർന്നു അവിടെ കിടക്കുന്നു. നീ എന്നെ വീട്ടി വേക്ക കൊണ്ടുപോയി എന്റെ സേവ ചെയ്യുന്നതു കാണുവാൻ എനിക്കാഗ്രഹം'. രാജാധിരാജരാജനായ ശ്രീരാമചന്ദ്രനെ ഉപചരിക്കുവാനുള്ള വിഭവങ്ങളെ നാം തനിക്കില്ലെന്ന് വീചാരിച്ച് അദ്ദേഹം ദുഃഖിച്ചെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന് അയോധ്യയിൽനിന്നു ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ ക്ഷുദ്രരാജൻ കറവുകൾക്കു നാണിക്കുകയില്ലെന്നുശ്ചിന്തിച്ച് തന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകാൻ ഉദ്യമിച്ചു. പ്രസന്നതയോടെ നിർബ്ബന്ധിച്ചു. സ്വപ്നത്തിൽനിന്നും ഉണർന്ന് ആനന്ദം കൊണ്ട് കണ്ണീർ പൊഴിച്ചുകൊണ്ട് ക്ഷുദ്രരാജൻ മുഖിൽ നോക്കിയപ്പോൾ സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടതുപോലെ തന്നെയുള്ള കൃഷിപ്രദേശം കാണുകയും കിരൻ ചോട്ടു നടന്നപ്പോൾ ഫണിഫണമായയിൽ സുരക്കിരമായ ഒരു സാമ്രാജ്യം കാണുകയും ചെയ്തു. അതെടുക്കുന്നതിനായി അദ്ദേഹം അടുത്തപ്പോൾ പാവുനീങ്ങിപ്പോകുന്നതും മാളത്തിന് സമീപം സാമ്രാജ്യം കിടക്കുന്നതും കണ്ടു. സ്വപ്നം സത്യമായെന്നു കണ്ട് പ്രമുഖനായ അദ്ദേഹം തനിയ്ക്കു ലഭിച്ചതു ഭഗവദാജ്ഞതന്നെയാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. ശ്രീരാമചന്ദ്രനെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ട് ആ ശിവയിലുള്ള രേഖകൾ നോക്കി അതു ചെലുപ്പിരശിവയാണെന്നു നിശ്ചയിച്ച് ശാസ്ത്രപ്രകാരമുള്ള ശുദ്ധി നടത്തി സ്വഗൃഹത്തിൽ അദ്ദേഹം അരിന്റെ പൂജ തുടങ്ങി. ഇതിനു മുൻപുതന്നെ ശ്രീരാമചന്ദ്രനെ കിരവേദവതയായി അദ്ദേഹം പൂജിച്ചിരുന്നു. അതു കൂടാതെ ശീതളാദേവിയുടെ ഉപാസനയും പൂജ്ഞാലയത്തിൽ അനുഷ്ഠിക്കുകയായിരുന്നു. വരവു വളരെ ചുരുങ്ങി അനുഗ്രഹം ദീക്ഷിക്കേണ്ടിവന്നപ്പോഴും അദ്ദേഹം പരമസന്തുഷ്ടനായി ദിനങ്ങൾ കഴിച്ചു. ചന്ദ്രാദേവിയും തന്റെ പത്നിയ്ക്കു നൂറുപയായിരത്തുകയൊക്കെ അതോന്നം ദുഃഖമായി കരുതിയില്ല. സുഖവാൽ ഗോസ്വാമിയിൽനിന്നും ലഭിച്ച ലക്ഷ്മീല എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെട്ട വയലിലെ ഒരു തുണ്ടു ഭൂമിയിൽനിന്നും ലഭിച്ച വിളവ് അറുപതെ ഒരു വർഷത്തെ പരിചിതമായ ആഹാരത്തിനും അതിഥിസേവയ്ക്കും പര്യാപ്തമായിരുന്നു. നിലം ഉഴുന്നതിനു കൂലിക്കാരെ വരുത്തിയി

രുന്നവെങ്കിലും കൃഷിയിറക്കുമ്പോൾ ക്ഷുദ്രരാജൻ തനിയെ രാമനാമമുച്ചരിച്ചുകൊണ്ട് കിരൻ ഞാൻ നടുമായിരുന്നു.

കാലം ചെല്ലത്തോറും ക്ഷുദ്രരാജന്റെ ഭക്തി അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിച്ചു. അന്തർമുഖനായ അദ്ദേഹത്തിന് പലപ്പോഴും ദേവതാഗർഭനമുണ്ടാകുകയായിരുന്നു. സന്ധ്യാപാസനയുടെ അംഗമായ ഗായത്രിധ്യാനം നടത്തുമ്പോൾ ഗാഢമായ ഭക്തിയുടേയും ഏകാഗ്രതയുടേയും ഫലമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാനിടം ചുവപ്പുറുണ്ണമാകുകയും നിമിളിത നയനങ്ങളിൽനിന്നും കണ്ണുനീർ പൊഴിയുകയും ചെയ്യുകയായിരുന്നുവെന്നു് മുമ്പുതന്നെ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. പ്രഭാതത്തിൽ പൂജയ്ക്കുവേണ്ടി പൂവറിക്കുവാൻ പോകുമ്പോൾ ആരോടൊന്നും ചാർത്തിയ എട്ടുവയസ്സുള്ള ഒരു ബാലികയുടെ രൂപത്തിൽ ശീതളാദേവി അദ്ദേഹത്തിന് പ്രത്യക്ഷമായി പുപറിക്കുവാൻ സഹായിക്കുകയായിരുന്നു. തീവ്രശുദ്ധയും ദിവ്യപ്രേമവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖമണ്ഡലത്തിൽ ഒരു ദിവ്യശോഭയുണ്ടാക്കി. ഗ്രാമവാസികൾ അദ്ദേഹത്തെ ഒരു ജ്ഞിയെപ്പോലെ പൂജിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെയും ചന്ദ്രാദേവിയുടേയും അനുഗ്രഹവും സഹായഭൂതിയും അവർ സുഖത്തിലും ദുഃഖത്തിലുമൊക്കെക്കിട്ടു. വിഭവശുന്യമെങ്കിലും ശാന്തിസമൃദ്ധമായ ഈ ദമ്പതികളുടെ കീഴിൽ വന്ന പാവങ്ങൾക്ക് ഉള്ളിൽ പക്ഷെ ആഹാരവും ശാന്തി നൽകുന്ന നാലുവാക്കും ഏറ്റവും ലഭിക്കുകയായിരുന്നു. സമീപിച്ച സാധുക്കൾക്കും ദീക്ഷുക്കൾക്കും ഭരിക്കലും നിരാശരായി പിൻതിരിയേണ്ടിവന്നിരുന്നില്ല.

ക്ഷുദ്രരാജൻ ദേശപുരിലെ നർമ്മയനായ ജമിനാരിന്റെ ഭീഷണിയിൽനിന്നും തപ്പി കാമാർപ്പശ്ശരിൽ വന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരി രാമശിവയെ മൂപ്പത്തിയമ്മയും അനുജനാരിൽ നിധിരാമനുമൂപ്പനും കാനായിരാമനും ഇരുപത്തിയഞ്ചും വയസ്സു പ്രായമായിരുന്നു. മുവയലുകൾ വിവാഹം കഴിഞ്ഞിരുന്നു. രാമശിവയെ രാമചന്ദ്രൻ എന്നൊരു മകനും ഹേമാംഗിനി എന്നൊരു മകളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഹേമാംഗി

നി അമ്മാവന്മാരുടെ സ്നേഹഭരണമായി ഷുഭദിരമൻറെ കൂടെത്തന്നെയാണു താമസിച്ചിരുന്നത്. സ്വന്തം മകളുടേപ്പോലെ ഷുഭദിരമൻ ഹേമാംഗിനിയെ വാത്സല്യപൂർവ്വം വളർത്തിവന്നു. പ്രായമായപ്പോൾ ആ ചെൺകുട്ടിയെ അദ്ദേഹം കാമാർപ്പള്ളിയിൽ വടക്കുപടിഞ്ഞാറുള്ള സേഹോർ ഗ്രാമത്തിലെ കൃഷ്ണചന്ദ്രഭട്ടാർ പാധ്യായൻ വിവാഹം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. കാലക്രമത്തിൽ അവരുടെ സന്താനങ്ങളായി രാഘവൻ, രാമൻ, ഹൃദയരാമൻ, രാജാരാമൻ എന്നിവർ ജനിച്ചു. മേൽ ഹൃദയരാമനെപ്പറ്റി പലകുറി പ്രസ്താവിക്കേണ്ടി വരുന്നതുകൊണ്ട് ഇത്രയും ഇവിടെ വിസ്തരിച്ചു. കാനായിരാമൻ രാജ്താരക എന്നും കാളിദാസനെന്നും രണ്ടു മക്കളുണ്ടായിരുന്നു. രാജ്താരക ഹഡയാരി എന്ന പേരിൽകൂടി അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. ഹഡയാരിയെപ്പറ്റിയും ശ്രീരാമകൃഷ്ണജീവിതത്തിൽ പലയിടത്തും പ്രസ്താവിക്കപ്പെടും. മേദിനിപുരിൽ വക്കീൽപണി ചെയ്യുകയാണിരുന്ന രാമശിവയുടെ മകൻ രാമചന്ദ്ര വന്ദ്യോപാധ്യായൻ അമ്മാവന്മാരെ സഹായിക്കുന്നതിനായി ഇതപത്തിയഞ്ചുറപ്പിക മാസത്തോളം അയച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഷുഭദിരമൻ കുറെനാളുത്തേക്കു അവരുടെ വിവരമെന്തും കിട്ടിയിരുന്നില്ലെങ്കിൽ തനിയെ മേദിനിപുരിലേക്കു പോകുമായിരുന്നു. കാമാർപ്പള്ളിയിൽനിന്നും ഏകദേശം നാല്പതു മൈൽ കൈപ്പടിഞ്ഞാറാണ് മേദിനിപുരി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. കൈമാസത്തിൽ കൂവളത്തിലെ ഇലയെല്ലാം പൊഴിയും. അപ്പോൾ ശിവപൂജക്കു ബിഡപത്രം കിട്ടാൻ വലിയ പ്രയാസമാണ്. അപ്രകാരമുള്ള സന്തർക്കത്തിലൊരിക്കൽ ഷുഭദിരമൻ അനന്തരവനെ കാണാൻ വേണ്ടി മേദിനിപുരിലേക്കു പുലർച്ചക്കു പുറപ്പെട്ട് പത്തു മണിയായപ്പോഴേക്കും ഒരു ഗ്രാമത്തിലെത്തി അവിടെ ഒരു വിഡപത്രക്കത്തിൽ പുതിയ തളിർ വന്നിരിക്കുന്നതുകണ്ട് അദ്ദേഹം സന്തോഷിച്ച് മേദിനിപുരിലേക്കു പോകാതെ ഒരു പുതിയ പുഴയ്ക്കു വാങ്ങി കൂവളത്തിലുപരിച്ചു നിറച്ചു ദ്രോഹമായി ഭൂമി ഭൂമനു മണിയായപ്പോൾ സ്വന്തം ഗ്രാമത്തിൽ മടങ്ങിയെത്തി സ്നാനം കഴിഞ്ഞ് ഏകാഗ്രതയോടുകൂടി സന്തപം ശിവനും ശീതളാദേവിയും ബിഡപാർച്ചനും നടത്തി. ആ മഹാഭക്തന്റെ

ഭക്തിനിഷ്ഠ കണ്ഠ് ചന്ദ്രാദേവി ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. അടുത്ത ദിവസം മേദിനിപുരിലേക്കുള്ള യാത്ര ആവർത്തിച്ചു.

ഷുഭദിരമൻ കാമാർപ്പള്ളിയിൽ വന്ന് കുറേവേളം കഴിഞ്ഞ് മകൻ രാമകുമാരനെ പതിനാറുവയസ്സും കാത്യായനിക്കു പതിനൊന്നു വയസ്സുമായപ്പോൾ കാത്യായനിയെ കാമാർപ്പള്ളിയിൽ രണ്ടു മൈൽ വടക്കുള്ള കേന്ദ്രാം വന്ദ്യോപാധ്യായനെക്കൊണ്ട് വിവാഹം കഴിപ്പിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരിയെ രാമകുമാരനെക്കൊണ്ടു വരണം ചെയ്യിക്കുകയും ചെയ്തു. രാമകുമാരൻ ഒരു ശാസ്ത്രപണ്ഡിതനായി ചന്ദ്രങ്ങാറിയിൽ (എഴുത്തുപള്ളിയിൽ) കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങി. കുടുംബത്തിലെ ദാരിദ്ര്യവും ഏറക്കുറവുപരിഹരിക്കപ്പെട്ടു. 1824-ൽ ഷുഭദിരമൻ ഭക്തിജ്ഞാനത്തിൽ തീർത്ഥയാത്ര നടത്തി ഒരു വഷത്തോളം കഴിഞ്ഞ് സ്വഗൃഹത്തിലേക്കു മടങ്ങി. രാമേശ്വരത്തുനിന്നു മടങ്ങുമ്പോൾ അദ്ദേഹം സംഗഠിച്ച കൊണ്ടുവന്ന ബാണലിംഗം ഇപ്പോഴും അവരുടെ കുടുംബത്തിൽ സംരക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. തീർത്ഥയാത്രാംസ്മാരകമായി 1826-ൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായ പുത്രൻ രാമേശ്വരനെ പേരിട്ടു. പൌരോഹിത്യംകൊണ്ട് രാമകുമാരൻ കൂടുതൽ ധനമാർജ്ജിച്ചു. മന്ത്രസിദ്ധിദം ദേവതാപ്രസാദനവുമുണ്ടായിരുന്ന ഈ ശക്തപാസകൻ മലിഖ സിദ്ധികൾ സ്വാധീനമായിരുന്നു. ചന്ദ്രമണിഷുഭദിരമന്മാരുടെ കുടുംബത്തിൽ മലിഖ അസാധാരണ ശക്തികൾ പരമ്പരാഗതമായിരുന്ന പരയാൻ കഴിയും. രാമേശ്വരയാത്ര കഴിഞ്ഞ് പത്തു കൊല്ലമായി. അപ്പോൾ ഷുഭദിരമനു ഗയയിൽ തീർത്ഥയാത്ര പോയി പിതൃതർപ്പണം ചെയ്യണമെന്നാഗ്രഹമുണ്ടായി. വയസ്സുറുപതായെങ്കിലും കാൽനടയായിത്തന്നെ അദ്ദേഹം ആ പ്രസിദ്ധ വിഷ്ണുക്കേതുത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടവൻ നിശ്ചയിച്ചു. ഇതേപ്പറ്റി ഇങ്ങനെയൊരു കിംവാദനിയുണ്ട്. ഒരിക്കൽ കാത്യായനിക്കു ഭൂതാവേശമുണ്ടായി. മകളുടെ സമീപം ചെന്നു പരദേവതയെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ട് ഷുഭദിരമൻ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു: 'ദേവതയോ, ഉപദേവതയോ ആരാണെങ്കിലും എന്റെ മക